

شناسنامه گزارش:

عنوان: برنامه ارتقاء وضعیت زنان و خانواده استان کرمان

تهیه و تنظیم: کانون مددکاری سبحان کویر

ناظر: دکتر آمنه فیروزآبادی

این گزارش با نظارت و حمایت معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در چارچوب موافقتنامه شماره ۱۳۱۲۵۷ مورخ ۹۶/۱۰/۱۹ با استانداری کرمان تهیه گردیده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این گزارش برای معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده و استانداری کرمان محفوظ می باشد.

تاریخ ارائه گزارش: آبان ۱۳۹۷

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که هر چه داریم از اوست

با سپاس فراوان از:

- سرکار خانم دکتر حسینی مدیر کل محترم امور بانوان و خانواده استانداری کرمان.
- سرکار خانم بحرآسمانی معاون محترم امور بانوان و خانواده استانداری کرمان.
- سرکار خانم شاهی کارشناس محترم امور بانوان و خانواده استانداری کرمان.
- مشاوران محترم امور بانوان و خانواده در فرمانداری ها و ادارات سراسر استان.

و با سپاس از تمامی بزرگوارانی که ما را در تدوین این سند یاری نمودند؛

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار و از خودگذشتگی

به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این سردترین روزگاران بهترین پشتیبان حوزه زنان است

به پاس قلب های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید

و به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند.

تقدیم به ساحت مقدس و باکرامت بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا (س)

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تدوین سند

۱۵	..... خلاصه مدیریتی
۲۰	..... مقدمه
۲۳	..... کلیات
۲۴	..... خلاصه ای از روش تدوین سند

فصل دوم: شناسایی وضع موجود زنان و خانواده در استان و مقایسه داده ها با میانگین کشوری

۲۷	..... توصیف وضع موجود زنان و خانواده در سطح استان
۲۷	..... الف- توصیف وضعیت جمعیت شناختی
۲۷	..... جمعیت بر اساس شاخص نسبت جنسی
۲۸	..... جمعیت بر اساس سه گروه عمده سنی
۲۹	..... جمعیت جوان
۳۰	..... سالمندی
۳۱	..... وضع خانوار
۳۱	..... بُعد خانوار
۳۱	..... خانوارها بر اساس جنس سرپرست
۳۲	..... مهاجرت
۳۴	..... ب- توصیف وضعیت اقتصادی
۳۴	..... نرخ مشارکت اقتصادی
۳۵	..... نرخ مشارکت اقتصادی جوانان
۳۵	..... نرخ اشتغال
۳۶	..... نرخ اشتغال جوانان
۳۶	..... شاغلان دارای تحصیلات دانشگاهی
۳۷	..... نرخ بیکاری

۳۷	..... نرخ بیکاری جوانان
۳۸	..... سطح سواد بیکاران
۳۹	..... نرخ زنان خانه دار از کل جمعیت غیر فعال
۴۰	..... نرخ زنان جوان خانه دار از کل جمعیت غیر فعال
۴۱	..... ج- توصیف وضعیت اجتماعی
۴۱	..... میزان خالص ازدواج
۴۲	..... عمومیت ازدواج
۴۲	..... رشد سالانه ازدواج
۴۳	..... میانگین سن در اولین ازدواج
۴۳	..... معیارهای انتخاب همسر از نظر زنان جوان در استان کرمان
۴۳	..... میزان خالص طلاق
۴۴	..... رشد سالانه طلاق
۴۴	..... نسبت طلاق به ازدواج
۴۵	..... طول مدت زناشویی
۴۶	..... عوامل موثر بر طلاق از نظر زنان جوان در استان کرمان
۴۶	..... وضعیت زناشویی جمعیت ده ساله و بالاتر
۴۷	..... نرخ باسوادی
۴۹	..... پوشش تحصیلی دانش آموزان
۵۰	..... دانشجویان در حال تحصیل و دانش آموختگان دانشگاهی
۵۱	..... تسهیلات بهداشتی و درمانی
۵۲	..... شاخص های سلامت زنان
۵۴	..... بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی
۵۴	..... مقرری بگیران بیمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی
۵۵	..... معتادین دستگیر شده
۵۶	..... اقدام به خودکشی
۵۷	..... دستگیرشدگان سرقت

۵۷	..... فرار دختران و زنان از منزل
۵۸	..... دستگیرشدگان قتل های عمد و غیر عمد
۵۹	..... دستگیرشدگان و تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه
۶۰	..... ورزش
۶۱	..... د- توصیف وضع مشارکت سیاسی زنان
۶۱	..... نمایندگان مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا
۶۱	..... دهیاران زن
۶۲	..... ه- توصیف وضع مشارکت مدنی زنان
۶۲	..... سمن های زنان به تفکیک نوع فعالیت
۶۲	..... سمن های فرهنگی- اجتماعی زنان به تفکیک نوع فعالیت
۶۳	..... سمن های صنفی- تخصصی زنان به تفکیک نوع فعالیت
۶۳	..... سمن های خیریه ای زنان

فصل سوم: احصاء مسائل کلیدی زنان و خانواده در استان

۶۵	..... و- احصاء مسائل کلیدی زنان و خانواده در استان
۶۶	..... شهرستان کرمان
۶۷	..... شهرستان زرنند
۶۸	..... شهرستان ریگان
۶۹	..... شهرستان های قلعه گنج و رودبار جنوب
۷۰	..... شهرستان منوجان
۷۱	..... شهرستان نرماشیر
۷۲	..... شهرستان شهربابک
۷۳	..... شهرستان انار
۷۴	..... شهرستان های کوهبنان و راور
۷۵	..... شهرستان فهرج
۷۶	..... شهرستان فاریاب
۷۷	..... شهرستان عنبرآباد

۷۸	..... شهرستان سیرجان
۷۹	..... شهرستان بافت
۸۰	..... شهرستان رفسنجان
۸۱	..... شهرستان های جیرفت و کهنوج
۸۲	..... شهرستان بردسیر
۸۳	..... شهرستان رابر
۸۴	..... شهرستان ارزوئیه
۸۵	..... شهرستان بم

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل علل اصلی و خالهای ظرفیتی

۸۹	..... تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
۹۰	..... طلاق
۹۱	..... اعتیاد
۹۲	..... بیکاری
۹۳	..... خودکشی
۹۴	..... سایر آسیب های اجتماعی در ۲۳ شهرستان استان کرمان

فصل پنجم: ارائه راهکارها

۹۹	..... راهکارهای کاهش طلاق و تحکیم بنیان خانواده
۹۹	..... راهکارهای کلی
۱۰۲	..... اقدامات صورت گرفته اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش طلاق و تحکیم بنیان خانواده.
۱۰۳	..... راهکارهای کاهش اعتیاد
۱۰۳	..... راهکارهای کلی
۱۰۳	..... اقدامات صورت گرفته اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش اعتیاد
۱۰۴	..... راهکارهای کاهش بیکاری
۱۰۴	..... راهکارهای کلی
۱۰۵	..... اقدامات صورت گرفته اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش بیکاری
۱۰۶	..... راهکارهای کاهش خودکشی

۱۰۶ ..... راهکارهای کلی

۱۰۶ ..... اقدامات صورت گرفته اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش خودکشی

فصل ششم: ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر (مدیریت نتیجه محور)

۱۰۹ ..... چشم انداز: ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر

۱۱۱ ..... هدف (تأثیر): پدیده طلاق در استان کرمان کاهش یافته است.

۱۱۴ ..... هدف (تأثیر): پدیده اعتیاد در استان کرمان کاهش یافته است.

۱۱۷ ..... هدف (تأثیر): میزان اشتغال در استان کرمان افزایش یافته است. (پدیده بیکاری در استان کرمان کاهش یافته است).....

۱۲۰ ..... هدف (تأثیر): پدیده خودکشی در استان کرمان کاهش یافته است.

فصل هفتم: طرح پایش و ارزیابی

۱۲۳ ..... طرح پایش و ارزیابی

۱۲۶ ..... طرح های پیشنهادی جهت اجرا در شهرهای استان کرمان به استناد آمار وضعیت موجود استان و مقایسه با میانگین کشوری

۱۲۹ ..... منابع و مأخذ

فهرست جداول

شماره صفحه	عنوان
۱۶	جدول شماره ۱: تقسیمات سیاسی استان کرمان در سال ۱۳۹۵ .....
۲۷	جدول شماره ۲: شاخص نسبت جنسی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۲۸	جدول شماره ۳: جمعیت بر اساس سه گروه عمده سنی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۲۹	جدول شماره ۴: جمعیت جوان در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۰	جدول شماره ۵: جمعیت وضعیت سالمندی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۱	جدول شماره ۶: تعداد و بعد خانوار در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۲	جدول شماره ۷: خانوارها بر اساس جنس سرپرست در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۴	جدول شماره ۸: تعداد جمعیت فعال و نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ده ساله و بالاتر به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۵	جدول شماره ۹: تعداد جمعیت فعال و نرخ مشارکت اقتصادی جوانان (۱۵-۲۹ سال) به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۵	جدول شماره ۱۰: تعداد شاغلین و نرخ اشتغال جمعیت ده ساله و بیشتر به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۶	جدول شماره ۱۱: تعداد شاغلین و نرخ اشتغال جوانان (۱۵-۲۹ سال) به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۶	جدول شماره ۱۲: تعداد شاغلان دارای تحصیلات دانشگاهی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۷	جدول شماره ۱۳: تعداد بیکار و نرخ بیکاری جمعیت ده ساله و بالاتر به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۷	جدول شماره ۱۴: تعداد بیکار و نرخ بیکاری جوانان (۱۵-۲۹ سال) به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۸	جدول شماره ۱۵: تعداد جمعیت بیکار دارای تحصیلات دانشگاهی به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۳۹	جدول شماره ۱۶: تعداد و نرخ جمعیت خانه دار ده ساله و بالاتر در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....
۴۰	جدول شماره ۱۷: تعداد و نرخ جمعیت خانه دار جوان (۱۵-۲۹ سال) در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .....

- جدول شماره ۱۸: تعداد و میزان خالص ازدواج ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری..... ۴۱
- جدول شماره ۱۹: عمومیت ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۲
- جدول شماره ۲۰: درصد رشد سالانه ازدواج های ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری در بازه زمانی سال های ۹۵-۹۰ ..... ۴۲
- جدول شماره ۲۱: میانگین سن در اولین ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۳
- جدول شماره ۲۲: تعداد و میزان خالص طلاق ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۳
- جدول شماره ۲۳: درصد رشد سالانه طلاق های استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری در بازه زمانی سال های ۹۵-۹۰ ..... ۴۴
- جدول شماره ۲۴: نسبت طلاق به ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۵
- جدول شماره ۲۵: درصد طلاق های ثبت شده بر اساس طول مدت زناشویی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۵
- جدول شماره ۲۶: درصد جمعیت ده ساله و بالاتر بر حسب وضعیت زناشویی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۴۶
- جدول شماره ۲۷: مقایسه وضعیت زناشویی در استان کرمان با کل کشور ۴۶
- جدول شماره ۲۸: نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری .. ۴۷
- جدول شماره ۲۹: مقایسه نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در استان کرمان با کل کشور ۴۷
- جدول شماره ۳۰: درصد پوشش تحصیلی دانش آموزان مقاطع مختلف در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۵۰
- جدول شماره ۳۱: تسهیلات بهداشتی و درمانی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۱
- جدول شماره ۳۲: شاخص های سلامت زنان در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۲
- جدول شماره ۳۳: تعداد و نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۵۴
- جدول شماره ۳۴: تعداد و درصد مقرری بگیران بیمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری ۵۴
- جدول شماره ۳۵: میزان معتادین دستگیر شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰ هزار نفر جمعیت) ۵۵

- جدول شماره ۳۶: تعداد معتادین دستگیر شده به تفکیک گروه های سنی در استان کرمان ۵۶
- شماره ۳۷: اقدام به خودکشی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۶
- جدول شماره ۳۸: اقدام به خودکشی به تفکیک گروه های سنی در استان کرمان ۵۶
- جدول شماره ۳۹: دستگیرشدگان سرقت عادی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۷
- جدول شماره ۴۰: مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان کرمان و کل کشور (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۷
- جدول شماره ۴۱: دستگیرشدگان قتل های عمد و غیر عمد در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۸
- جدول شماره ۴۲: میزان مقتولین قتل عمد در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۸
- جدول شماره ۴۳: دستگیرشدگان و تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۵۹
- جدول شماره ۴۴: نمایندگان مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۱
- جدول شماره ۴۵: تعداد دهیاران زن در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۱
- جدول شماره ۴۶: درصد سمن های زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۲
- جدول شماره ۴۷: درصد سمن های فرهنگی- اجتماعی زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۲
- جدول شماره ۴۸: درصد سمن های صنفی- تخصصی زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۳
- جدول شماره ۴۹: درصد سمن های خیریه ای زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت) ۶۳
- جدول شماره ۵۰: خلاصه آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان استان کرمان ۸۶
- جدول شماره ۵۱: عوامل موثر بر طلاق ۹۰
- جدول شماره ۵۲: عوامل موثر بر اعتیاد ۹۱

۹۲	جدول شماره ۵۳: عوامل موثر بر طلاق .....
۹۳	جدول شماره ۵۴: عوامل موثر بر خودکشی .....
۱۱۱	جدول شماره ۵۵: هدف (تأثیر): پدیده طلاق در استان کرمان کاهش یافته است. ....
۱۱۴	جدول شماره ۵۶: هدف (تأثیر): پدیده اعتیاد در استان کرمان کاهش یافته است. ....
۱۱۷	جدول شماره ۵۷: هدف (تأثیر): میزان اشتغال در استان کرمان افزایش یافته است. (پدیده بیکاری در استان کرمان کاهش یافته است). ....
۱۲۰	جدول شماره ۵۸: هدف (تأثیر): پدیده خودکشی در استان کرمان کاهش یافته است. ....
۱۲۳	جدول شماره ۵۹: طرح پایش و ارزیابی کاهش طلاق .....
۱۲۴	جدول شماره ۶۰: طرح پایش و ارزیابی کاهش بیکاری .....
۱۲۴	جدول شماره ۶۱: طرح پایش و ارزیابی کاهش خودکشی .....
۱۲۵	جدول شماره ۶۲: طرح پایش و ارزیابی کاهش اعتیاد .....

فهرست نمودارها

شماره صفحه	عنوان
۸۷	نمودار شماره ۱: نمودار تعداد آسیب های اجتماعی در هر شهرستان .....
۸۷	نمودار شماره ۲: نمودار دایره ای خلاصه آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان استان کرمان ....

فصل اول

کلیات تدوین سند

متن گزارش

۱-۱- خلاصه مدیریتی:

از سال ۱۳۱۶ ه.ش. که اولین تقسیمات کشوری، قانونی شد و استان کرمان، استان هشتم نام گرفت تاکنون تغییرات متعددی در تقسیم بندی های کشوری بوجود آمده است. استان کرمان تا پایان سال ۱۳۹۴ (سالنامه آماری استان کرمان، ۱۳۹۴: ۲۹) و همچنین طبق آخرین تقسیمات کشوری دارای ۲۳ شهرستان، ۵۸ بخش، ۷۱ شهر و ۱۵۱ دهستان بوده است (جدول شماره ۱). (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۵)

جدول شماره ۱: تقسیمات سیاسی استان کرمان در سال ۱۳۹۵

سال	شهرستان	بخش	شهر	دهستان
۱۳۹۵	۲۳	۵۸	۷۱	۱۵۱

شناخت از وضع جمعیت یکی از میانی اساسی در هر برنامه ریزی است. جمعیت و مسایل مربوط به آن، از جمله مسائل چندبعدی و پیچیده جوامع انسانی است که هم تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... است و هم بر آن تأثیر می گذارد. بنابراین، بدون اشراف بر وضع کنونی جمعیت، تحلیل های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در افق های برنامه ریزی کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت، ناکارا و حتی گمراه کننده خواهد بود. زنان به عنوانی نیمی از جمعیت کشور، ضمن دارا بودن نقش مهم و غیرقابل انکار در توسعه کشور، از نیازها و ویژگی های خاصی برخوردارند و لازم است برای پاسخگویی به این نیازها و کمک به آنها در ایفای بهتر نقش اساسی و بنیادین خود در خانواده و جامعه برنامه ریزی ویژه ای صورت پذیرد. (همان: ۵)

استان کرمان بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ دارای جمعیت کل ۳/۱۶۴/۷۱۸ نفر می باشد که ۱/۵۴۷/۰۳۰ نفر آنان زنان می باشند که از این تعداد، ۹۱۰/۰۱۶ نفر زنان مناطق شهری و ۶۳۷/۰۱۴ نفر زنان مناطق روستایی هستند که نشان دهنده اهمیت برنامه ریزی در این حوزه است. (همان: ۸، جدول شماره ۲)

که در این راستا و در پی انعقاد تفاهم نامه ای که بین اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان و معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری منعقد شده، مقرر شده است در راستای پرداختن به مسأله تحکیم خانواده از طریق ظرفیت سازی، ارتقای تاب آوری فردی و اجتماعی و تقویت زیرساخت های اقتصادی و اجتماعی خانواده "سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده در استان کرمان" تهیه شود. در تهیه این سند از اسناد فرادستی با تأکید بر رصد شاخص های موثر بر وضعیت زنان و خانواده و توجه به نقش سازنده زنان و بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی آنها در فرایند توسعه

پایدار و متوازن و به منظور تلاش برای احقاق حقوق همه مردم، تحقق عدالت جنسیتی و توسعه ظرفیت‌های ملی استفاده شده است. از آنجا که برنامه‌های ملی زمانی مؤثر خواهند بود که به برنامه‌های عملکردی و خرد تبدیل شوند تا مبتنی بر آن، برنامه‌های منطقه‌ای مناسب تدوین شود و بر آن مبنای شاخص‌ها سنجیده و جهت حرکت مشخص شود. بنابراین برنامه ارتقای وضعیت زنان و خانواده در استان‌ها بسیار کلیدی است. سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده استان کرمان با رویکرد توانمندسازی در چهار بعد وضعیت اقتصادی، وضعیت اجتماعی، وضعیت مشارکت سیاسی و وضعیت مشارکت مدنی زنان در استان، با مطالعه وضعیت موجود و تحلیل آنها، ارتقای تاب‌آوری فردی و اجتماعی، توجه به مسئله تحکیم بنیان خانواده و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی خانواده، ارائه راهکار و معرفی شاخص‌ها، تدوین می‌شود. روش انجام این سند، برنامه‌ریزی مشارکتی و استفاده از دانش، تجربه و مهارت‌های موجود در لایه‌های مختلف از جمله رویکردهای تدوین این سند بوده است. در تدوین سند مذکور از ظرفیت‌های علمی و دانشگاهی به ویژه اساتید جامعه‌شناسی، سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و سازمان‌های مردم‌نهاد با توجه به ظرفیت و به فراخور شرایط منطقه‌ای استفاده شده است.

مهمترین اهداف تدوین این سند عبارتند از:

- ۱- شناسایی وضع موجود زنان و خانواده در استان بر مبنای اطلاعات پایه مستند.
  - ۲- ارزیابی وضع موجود بر اساس مقایسه داده‌ها با میانگین کشوری با لحاظ تفکیک جنسی.
  - ۳- فهرست بندی مشکلات و فرصت‌های مهم.
  - ۴- تجزیه و تحلیل علل اصلی مسایل و خلاءهای ظرفیتی.
  - ۵- اولویت بندی مسائل.
  - ۶- نتایج مورد انتظار از توسعه برای حل مسایل با استفاده از زبان تغییر.
  - ۷- برنامه‌ریزی عملیاتی مکان محور برای بهبود وضعیت زنان و خانواده.
  - ۸- ارائه طرح پایش و ارزیابی.
- با توجه به سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه به نقش سازنده آنها" و تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصت‌ها و گسترش سطوح مشارکت آنها در کشور و همچنین با تکیه بر محورهای مورد تأکید هر شهرستان این سند تدوین می‌شود. در ادامه مختصری از وضعیت موجود استان کرمان در حوزه‌های مختلف با تأکید بر وضعیت

زنان ارائه شده است، امید است که با همت عالی مسئولین در نهادها و ارگان های مختلف دولتی و خصوصی بتوانیم شاهد رشد و پیشرفت استان در حوزه زنان و خانواده باشیم.

* استان کرمان در کل کشور از لحاظ شاخص جمعیت زنان جوان، رتبه هفتم را دارا می باشد.

* استان کرمان از لحاظ درصد زنان سرپرست خانوار رتبه چهارم را در کشور دارد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ مشارکت اقتصادی زنان، رتبه هفتم را در کشور دارد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ اشتغال زنان، رتبه چهاردهم را در کشور دارد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ بیکاری زنان، رتبه هجدهم را در کشور دارد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ زنان بیکار دارای تحصیلات عالی در بین استان های کشور، رتبه شانزدهم را در کشور دارد.

* در مقایسه ی وضعیت ازدواج های رخ داده در استان کرمان با کشور باید اذعان داشت که میزان واقعه ی ازدواج در استان کرمان با میانگین کل کشور برابر می باشد. همچنین در مقایسه ی وضعیت طلاق های رخ داده در استان کرمان با کشور باید اذعان داشت که میزان واقعه ی طلاق در استان کرمان از میانگین کل کشور کمتر می باشد.

* نرخ باسوادی (مردان و زنان) در حالت کلی و در مناطق شهری استان کرمان، پایین تر از نرخ باسوادی مشابه در کل کشور می باشد. فقط نرخ باسوادی (مردان و زنان) در حالت کلی در مناطق روستایی استان کرمان، بالاتر از نرخ باسوادی مشابه در کل کشور می باشد.

* استان کرمان از لحاظ درصد پوشش تحصیلی ابتدایی و سوادآموزی بزرگسالان، جایگاه سی ام، از لحاظ درصد پوشش تحصیلی راهنمایی و متوسطه اول، جایگاه بیست و هفتم و از لحاظ درصد پوشش تحصیلی متوسطه دوم و پیش دانشگاهی، جایگاه پانزدهم را در کشور دارد.

محوری‌ترین و اساسی‌ترین رکن نهاد اجتماعی خانواده است و خانواده هسته اصلی پایه ریزی توسعه انسان‌ها در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سایر موارد است. اولین شرط داشتن یک جامعه بانرژزی، پویا، خلاق و با نشاط، داشتن خانواده‌ای مستحکم و هدفمند است و زنان به عنوان نیمی از جمعیت کشور، عامل تحقق قسمت گسترده‌ای از ایجاد چنین خانواده‌ای محسوب می‌شوند. زن زیر بنایی‌ترین پایه‌های اخلاقی را در یک جامعه رقم می‌زند و با استفاده از پایگاه‌های اجتماعی مختلف؛ نقش‌های گوناگونی را عهده دار می‌شود که در نهایت منجر به ترویج عدالت خواهد شد. حضور یک زن در تمام لحظات زندگی و از ابتدای خلقت تاکنون مأنوس رفتار نیک مردان شده است. صحنه‌های اجتماعی مملو از زنان با توانمندی‌هایی است که پا به میدان گذاشته‌اند و هر یک نقش سازنده‌ای را به عهده داشتند.

در قرن اخیر در اغلب کشورها برنامه‌های توسعه با اهداف متناسب و خاص تدوین و اجرا می‌گردد. در کشور ایران نیز این نوع برنامه‌ریزی دارای چند دهه سابقه است. رشد اقتصادی مطلوب، ارتقای استانداردهای زندگی، افزایش درآمد واقعی سرانه، توسعه برخورداری‌های زیستی، رفاهی و اجتماعی همه از مقولاتی هستند که شهروندان - به عنوان طبیعی‌ترین حقوق مدنی خویش - از لابه‌لای سطور برنامه‌های توسعه‌ای اقتصادی اجتماعی کشور جستجو می‌کنند و بدین علت انتظار دارند که سمت‌گیری قانون برنامه، کمک مؤثر و کارایی در تحقق اهداف مدیریتی ایفا کند. قانون برنامه از یک سو ابزار سهولت دسترسی به اهداف و سیاست‌های نظام است و چگونگی اجرای برنامه‌های تبلیغی آن را نشان می‌دهد و از سوی دیگر، راهنمای تدوین سیاست‌های توسعه و نیل به چشم‌اندازهای کشور است.

بی‌تردید افراد جامعه، قانون برنامه را شاخصی برای ارزیابی میزان تعهد و پایبندی نهادهای قانونگذاری و اجرایی در راستای سیاست‌های نظام تلقی می‌کنند و میزان تحقق برنامه‌ها را ابزاری برای سنجش کارایی و اثربخشی این نهادها می‌انگارند، بدین لحاظ بررسی می‌کنند که قانون برنامه تا چه اندازه در جهت حرکت به سمت چشم‌اندازهای نظام تهیه و تدوین شده و تا چه میزان می‌خواهد دسترسی به آمال و ایده‌آل‌های ملی را تضمین نماید.

بررسی عوامل انسانی و غیر انسانی مرتبط با فرآیند رشد و توسعه از جمله موضوعاتی است که دانشمندان مختلف علوم انسانی و اجتماعی به آن پرداخته‌اند. یکی از آن عوامل انسانی، زنان و خانواده است که در معارف و آموزه‌های اهل بیت - علیهم‌السلام - جایگاه و شأن مهم و اساسی دارد. یکی از حلقه‌های مفقوده حیات اجتماعی در غرب که خود موجب بروز بحران‌های عمیق عاطفی، رفتاری و اجتماعی شده است، بی‌توجهی نظام و مکتب لیبرالیسم به نهاد خانواده است. لیبرالیسم به قدری افراطی و یکسویه به فرد و آزادی‌های او تأکید و ابرام ورزید که خانواده را در مقابل فرد، کمرنگ و

بی‌اهمیت نمود، این در حالی است که در اسلام و به ویژه در فرهنگ ایرانی - اسلامی، نهاد خانواده، مقوم و مکمل سازندگی شخصیت فرد است.

خانواده‌های آسیب‌دیده زمینه توسعه آسیب‌های اجتماعی را، از محیط خانه به اجتماع، فراهم می‌آورند. خانواده به عنوان نخستین کانون تجربه زندگی مشترک و جامعه‌پذیری کودکان، همان‌طور که می‌تواند در کنترل انحرافات اجتماعی نقش موثری داشته باشد، در صورت نابسامانی و بحرانی بودن کانون آن، در بروز بسیاری از آسیب‌های اجتماعی از جمله بزهکاری بسیار تأثیرگذار خواهد بود. بسیاری از ویژگی‌هایی که به مثابه زیربنای توسعه اجتماعی بدان اشاره گردید، در خانواده به فرد انتقال می‌یابد. دینداری و تعهد، نظم و انضباط، آموزش‌های اولیه، اخلاق و تربیت فردی و اجتماعی و... در خانواده ترویج و به فرزندان منتقل می‌شود. اما خانواده در روند توسعه می‌تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تأثیرگذار باشد:

الف) توسعه نیاز به تفکر خلاق، اعتقاد به توان خودی و باور به توسعه دارد. اگر هدف‌های توسعه با ارزش‌های مذهبی هماهنگ شود، خانواده آن را درونی ساخته و امکان عمل به آن را فراهم می‌سازد.

ب) توسعه نیاز به نخبگان و متخصصان دارد، مسلماً متخصصان، بیشتر در نهادهای آموزشی رسمی آموزش می‌بینند، اما خانواده در ایجاد انگیزه برای شغل و تخصص‌های مختلف نقش مؤثری دارد.

ج) توسعه نیاز به سرمایه اولیه دارد. در کشورهای جهان سوم و نیز در کشورهای صنعتی، واحدهای خانوادگی شروع صنعت را امکان‌پذیر ساختند. ژاپن نمونه بارز این وضعیت است. از آنجایی که دولت در امر توسعه تنها نقش هدایتگر و راهنما دارد؛ لازم است تا رکن‌های دیگری در فراهم کردن وجدان، تعهدکاری، وفاداری و دلسوزی نقش لازم را ایفا نمایند و این امر به شکل نظام‌مندی از جانب خانواده قابلیت اجرا دارد.

د) توسعه نیاز به صرفه‌جویی جهت کاهش مصرف و هدایت سرمایه برای تولید کالاهای سرمایه‌ای دارد. تشویق اعضای خانواده مصرف‌ها را کنترل می‌کند و این خانوارها هستند که کالاهای جایگزین شده را می‌پذیرند یا رد می‌کنند و در نهایت این خانواده است که امکانات سرمایه‌گذاری را فراهم می‌آورد.

ه) توسعه، جمعیتی متعادل را طلب می‌کند و در نهایت هر فعالیت مؤثر بر سیاست جمعیتی، از طریق خانواده در فرآیند توسعه تأثیرگذار است.

نظر به موارد فوق و با عنایت به نقش واضح و مبرهن زنان و خانواده در جامعه، هدف از تدوین این سند، شناسایی وضع موجود زنان و خانواده در استان کرمان بر مبنای اطلاعات پایه مستند و ارزیابی وضع موجود بر اساس مقایسه داده‌ها با

میانگین کشوری با لحاظ تفکیک جنسی و بررسی مهمترین مسائل و مشکلات حوزه زنان و خانواده با هدف ارائه رویکردهایی جهت توانمندسازی زنان استان در ابعاد زیر می باشد:

- وضعیت اقتصادی،

- وضعیت اجتماعی،

- وضعیت مشارکت سیاسی،

- وضعیت مشارکت مدنی.

این سند در هفت فصل شامل موارد ذیل ارائه شده است:

- فصل اول: کلیات تدوین سند (شامل خلاصه مدیریتی، مقدمه، کلیات).

- فصل دوم: شناسایی وضع موجود زنان و خانواده در استان و مقایسه داده ها با میانگین کشوری (شامل توصیف وضع موجود زنان و خانواده در سطح استان با تأکید بر توصیف وضعیت جمعیت شناختی، توصیف وضعیت اقتصادی، توصیف وضعیت اجتماعی، توصیف وضع مشارکت سیاسی زنان و توصیف وضع مشارکت مدنی زنان).

- فصل سوم: احصاء مسائل کلیدی زنان و خانواده در استان (شامل مسائل کلیدی زنان و خانواده در بیست و سه شهرستان استان کرمان).

- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل علل اصلی و خلائهای ظرفیتی (شامل تجزیه و تحلیل مسائلی از قبیل طلاق، اعتیاد، بیکاری و خودکشی با تأکید بر علل و زنجیره عوام).

- فصل پنجم: ارائه راهکارها (شامل راهکارهای کلی و پیشنهادی و همچنین اقدامات صورت گرفته اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش چهار مسأله اصلی مطرح شده در استان).

- فصل ششم: ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر (مدیریت نتیجه محور).

- فصل هفتم: طرح پایش و ارزیابی و طرح های پیشنهادی جهت اجرا در استان کرمان.

۱-۳- کلیات:

بر اساس اهداف مندرج در سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴، جامعه سالم و متعالی، جامعه ای است که در آن تقویت خانواده و جایگاه زنان در همه زمینه ها محقق شده باشد. تحقق این امر نیازمند تلاشی آگاهانه در راستای تبیین و نهادینه سازی ارزش های نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه زنان و خانواده در قالب راهبردها و برنامه های اجرایی می باشد. در این راستا "سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده در استان کرمان" با محور قرار دادن موارد زیر به این سند تدوین شده است:

۱- حوزه تحکیم و تعالی بنیان خانواده

۲- حوزه فرهنگی

۳- تعمیق باورهای دینی

۴- نهادینه سازی با رویکرد عفاف و حجاب

۵- ساماندهی و توسعه امور اقتصادی و کار آفرینی (با اولویت زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست)

۶- حوزه آموزش و پژوهش

۷- سلامت و بهداشت جامعه زنان و کودکان

۸- خدمات تامین اجتماعی

۹- تقویت و توسعه ورزش بانوان و جوانان

۱۰- حوزه آسیب های اجتماعی و خانوادگی

۱۱- حوزه توسعه و تقویت سازمانهای مردم نهاد

۱۲- ارتقاء توانمندی های زنان مدیر و شایسته

در تدوین این سند از رویکرد مدیریت نتیجه محور استفاده شده است. مدیریت نتیجه محور، زنجیره نتایج را در کانون توجه خود دارد و در این مدیریت، سه نوع نتیجه شامل خروجی ها^۱، دستاوردها^۲ و تأثیرات^۳ مد نظر می باشد.

نتیجه: تغییر قابل انتظاری است که در پی روابط علت و معلولی حاصل می شود.

---

۱. outputs
۲. outcomes
۳. Impacts

مدیریت نتیجه محور: یک راهبرد مدیریتی است که از طریق آن تمامی دست اندرکارانی که به طور مستقیم و یا غیر مستقیم در کسب مجموعه ای از نتایج همکاری کرده اند، از نقش مؤثر فرآیندها، محصولات و خدمات خود در دستیابی به نتایج مورد انتظار (خروجی ها، دستاوردها، اهداف بالاتر و تأثیرات) اطمینان حاصل می کنند.

خروجی ها: تغییراتی هستند که در مهارت ها یا توانایی ها وی یا ظرفیت های افراد یا سازمان ها اتفاق می افتد و یا محصولات و خدمات جدیدی هستند که در نتیجه انجام کامل فعالیت های یک همکاری توسعه ای تولید می شود. خروجی ها از طریق منابع موجود و در بازه زمانی معین محقق می شوند.

دستاوردها: نشان دهنده تغییرات در ظرفیت های سازمانی یا رفتاری در شرایط توسعه ای هستند که در فاصله تکمیل خروجی ها و رسیدن به اهداف اتفاق می افتند.

تأثیر: به معنی ایجاد تغییر در زندگی مردم است. این تغییر ممکن است در دانش، مهارت، رفتار، سلامت و یا شرایط زندگی اقشار مختلف زنان از زنان شهری، روستایی، عشایر و در تمام مراحل چرخه زندگی، همچنین زندگی کودکان، بزرگسالان، خانواده ها و یا جوامع اتفاق بیفتد.

۱-۳-۱- خلاصه ای از روش تدوین سند:

تدوین این سند بر اساس دو عامل ذیل می باشد:

۱- مستندات موجود استان: بر این اساس ۱۰ طرح در بخش انتهایی سند با عنوان " طرح های پیشنهادی جهت اجرا در شهرهای استان کرمان به استناد آمار وضعیت موجود استان و مقایسه با میانگین کشوری " ارائه شده است.

۲- رصد وضعیت حوزه زنان و خانواده در شهرستان ها^۱: بر این اساس ۴ طرح در فصل ششم ذیل عنوان " ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر (فرآیند مدیریت نتیجه محور)" ارائه شده است.

---

^۱ از آنجا که برنامه ریزی محلی و منطقه ای در تدوین این سند به عنوان یکی از اصول مورد توجه بود، بنابراین جهت بررسی مسائل و مشکلات هر شهرستان از دفاتر امور بانوان و خانواده فرمانداری در هر شهرستان خواسته شد ضمن برنامه ریزی جهت حضور یک روزه مجریان در هر شهرستان، با دعوت از نمایندگان اقشار مختلف زنان در حوزه های مختلف طی برگزاری یک کارگاه مسأله یابی به مهمترین مسائل و اولویت های هر شهرستان در حوزه زنان و خانواده پرداخته شود. زنان حاضر در این کارگاه از صنوف و اقشار مختلف (دانشگاهی، آموزش و پرورش، مشاغل آزاد، خوداشتغالی، کارآفرینی، مشاغل خدماتی، خانه دار، سرپرست خانوار، بی سرپرست، بدسرپرست و ...) تشکیل می شدند که در واقع به عنوان نمایندگانی از زنان در حوزه های مختلف و با مسائل و مشکلات مختلف در نظر گرفته شدند. در این کارگاه ها علاوه بر احصاء مشکلات از دید خود زنان در هر شهرستان از آنان خواسته شد تا ضمن مشارکت فعال در ارائه راهکارهایی جهت حل اینگونه مشکلات همکاری نمایند. همچنین با همکاری اداره کل بانوان و خانواده استانداری کارگاهی یک روزه با دعوت از کارشناسان دفاتر امور بانوان و خانواده هر شهرستان، اساتید و نخبگان دانشگاهی حوزه زنان و خانواده در سطح استان در سالن شهید مرتضوی استانداری برگزار که اهم نتایج بدست آمده از این کارگاه ها و بررسی مستندات موجود در خصوص وضعیت زنان و خانواده در این سند ارائه شده است.

فصل دوم:

شناسایی وضع موجود

زنان و خانواده

در استان و مقایسه داده ها

با میانگین کشوری

۲-۱- توصیف وضع موجود زنان و خانواده در سطح استان:

۲-۱-۱- توصیف وضعیت جمعیت شناختی

(گروه های عمده سنی، مهاجرت، مجرد قطعی دختران، سالمندی و تمرکز بر شاخص های کانونی و نکات مهم در

استان و شهرستان)

۲-۱-۱-۱- جمعیت بر اساس شاخص نسبت جنسی^۱:

برای سنجش توزیع جمعیت یک منطقه از شاخص نسبت جنسی استفاده می کنیم. تمایز و تفکیک جمعیت های انسانی برحسب جنس به خاطر کارکردها و نقش های متفاوتی است که زن و مرد با توجه به عوامل زیستی، اجتماعی و فرهنگی بر عهده دارند. برای مثال، کاهش شمار زنان در یک منطقه به تدریج کاهش باروری و در نتیجه کاهش جمعیت را در پی خواهد داشت. از طرف دیگر، کاهش شمار مردان به دلیل مهاجرت یا هر عامل دیگر، موجب کاهش میزان مشارکت مردان و در نتیجه افت تولید و ارائه خدمات خواهد شد. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری،

۱۳۹۶: ۶)

جدول شماره ۲: شاخص نسبت جنسی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نسبت جنسی	زن	مرد	کل	
۱۰۴,۶	۱۵۴۷۰۳۰	۱۶۱۷۶۸۸	۳۱۶۴۷۱۸	استان کرمان
۱۰۲,۷	۳۹۴۲۷۸۲۸	۴۰۴۹۸۴۴۲	۷۹۹۲۶۲۷۰	کل کشور

ارزیابی: همانگونه که بیان شد، نسبت جنسی یعنی تعداد مردان به ازای هر ۱۰۰ زن. بنابراین در استان کرمان به ازای

هر ۱۰۰ زن، ۱۰۴,۶ مرد وجود دارد. که در کل کشور به ازای هر ۱۰۰ زن، ۱۰۲,۷ مرد وجود دارد.

* استان کرمان در کل کشور از لحاظ شاخص نسبت جنسی، رتبه چهارم را دارا می باشد.

^۱ نسبت جنسی عبارت است از تعداد مردان به ازای هر یک صد زن. نسبت جنسی بین ۱۰۰ تا ۱۰۵ در ابتدای تولد در کل جمعیت یک معمول به حساب می آید.

۲-۱-۱-۲- جمعیت بر اساس سه گروه عمده سنی:

گذار سنی افراد به دوره های مختلف؛ نیازهای اقتصادی و اجتماعی خاص خود را در چرخه های مختلف زندگی ایجاد می کند زیرا هر گروهی از جمعیت اولویت بندی اقتصادی، اجتماعی و جمعیتی خاص خود را می طلبد، بنابراین توجه به این امر مهم که کدام گروه های سنی، جمعیت بیشتر و یا کمتری دارد از دید مسئولین جامعه ضروری است. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۹) (جدول شماره ۳)

جدول شماره ۳: جمعیت بر اساس سه گروه عمده سنی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

زن				مرد				گروه های عمده سنی
کل	بالای ۶۵ سال	۱۵-۶۴ سال	۰-۱۴ سال	کل	بالای ۶۵ سال	۱۵-۶۴ سال	۰-۱۴ سال	
۱۵۴۷۰۳۰	۸۰۱۹۰ (٪ ۵/۲)	۱۰۴۷۹۶۴ (٪ ۶۷/۷)	۴۱۸۸۷۶ (٪ ۲۷/۱)	۱۶۱۷۶۸۸	۸۱۰۰۳ (٪ ۵)	۱۰۹۸۶۹۷ (٪ ۶۷/۹)	۴۳۷۹۸۸ (٪ ۲۷/۱)	استان کرمان
۳۹۴۲۷۸۲۸	۲۴۶۵۷۷۶ (٪ ۶/۳)	۲۷۶۱۶۶۴۰ (٪ ۷۰)	۹۳۴۵۴۱۲ (٪ ۲۳/۷)	۴۰۴۹۸۴۴۲	۲۴۰۵۷۴۲ (٪ ۵/۹)	۲۸۲۴۵۴۴۷ (٪ ۶۹/۷)	۹۸۴۷۲۵۳ (٪ ۲۴/۳)	کل کشور

ارزیابی: جمعیت گروه سنی ۰-۱۴ سال استان کرمان از میانگین جمعیت ۰-۱۴ سال کشوری در هر دو گروه جنسی بیشتر و جمعیت گروه سنی ۱۵-۶۴ و همچنین جمعیت گروه سنی بالای ۶۵ سال استان کرمان از میانگین جمعیت مشابه در کل کشور، در هر دو گروه جنسی کمتر می باشد، بنابراین باید به نیازهای پیش روی گروه سنی ۰-۱۴ سال در استان کرمان با توجه به بالاتر بودن از میانگین کشوری، در زمینه های مختلف آموزشی، آموزش عالی، اوقات فراغت، اشتغال، ازدواج، مسکن و ... توجه نمود.

۲-۱-۱-۳- جمعیت جوان:

بیشتر وقایع و رفتارهای جمعیتی نظیر گذار به بزرگسالی، ازدواج و تشکیل خانواده، تجربه والدینی، طلاق، و مهاجرت در طول سال های دوره جوانی یعنی ۱۵ تا ۲۹ سالگی رخ می دهد. در حال حاضر جمعیت جوان، بخش قابل توجهی از جمعیت کشور را در بر می گیرند و زنان و دختران جوان از جمله گروه های مورد تمرکز در برنامه های جمعیتی هستند، که به طور خاص می بایست مورد توجه قرار گیرند. لذا سیاستگذاری در ارتباط با پیشگیری، درمان و بهبود وضعیت اجتماعی، اقتصادی جوانان بسیار مهم و ضروری است. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۱۲)

جدول شماره ۴: جمعیت جوان در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کل	مرد	زن
استان کرمان	۸۵۴۷۲۳ (% ۲۷)	۴۳۹۱۷۳ (% ۲۶/۹)
کل کشور	۲۰۰۵۳۰۰۹ (% ۲۵/۱)	۹۸۸۶۹۰۱ (% ۲۵/۱)

ارزیابی: جمعیت جوان استان کرمان در هر دو گروه جنسی، در هر دو گروه جنسی بیشتر از میانگین کشوری جمعیت جوان کل کشور بیشتر می باشد. در مرحله جوانی، نیازهای جوانان از جمله نیازهای مرتبط با آموزش عالی و آموزش مهارت های حرفه ای، ازدواج، اشتغال، مسکن، اوقات فراغت از عمده ترین نیازهای جمعیتی محسوب می شود.

* استان کرمان در کل کشور از لحاظ شاخص جمعیت زنان جوان، رتبه هفتم را دارا می باشد،

علاوه بر این در استان کرمان، درصد زنان جوان مناطق روستایی بالاتر از درصد زنان جوان

مناطق شهری بوده است.

۲-۱-۱-۴- سالمندی:

مبنای تعریف سازمان جهانی بهداشت در کشورهای در حال توسعه است که مبنای سالمندی را ۶۰ سال می دانند. افزایش طول عمر انسان ها و اضافه شدن جمعیت سالمندان یکی از دستاوردهای قرن بیستم است. سالخوردگی جمعیت عبارت است از افزایش نسبت سالمندان به کل جمعیت جامعه. پدیده سالمندی جمعیت، ناشی از بهبود استانداردهای زندگی، شرایط بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی، کاهش مرگ و میر، افزایش امید به زندگی و اعمال سیاست کنترل موالید است. سالمندی موضوعی چندبعدی است و پرداختن به تمام ابعاد آن از عهده یک بخش یا سازمان خارج است. لازم است تمام دستگاه ها، سازمان های مرتبط، با اقدام های هماهنگ به مرتفع ساختن نیازهای سالمندان و تعدیل اثرات سالخوردگی جمعیت پردازند.

جدول شماره ۵: جمعیت وضعیت سالمندی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

مرد	زن
استان کرمان	۸۱۰۰۳ (% ۵)
کل کشور	۲۴۰۵۷۴۲ (% ۵/۹)

ارزیابی: جمعیت سالمند استان کرمان در هر دو گروه جنسی، کمتر از میانگین کشوری جمعیت سالمند کل کشور می باشد. سالمندان و کودکان گروهی هستند که بیش از سایر افراد در معرض آسیب‌های اجتماعی، جسمی و محیطی قرار دارند. این گروه در تولید نقش چندانی ندارند و بیشتر مصرف‌کننده هستند ضمن اینکه احتمال بروز و وقوع اتفاق و حوادث برای آنان بیشتر است. در بسیاری از کشورهای توسعه یافته با اجرای طرح‌های توانمندسازی برای سالمندان و نیز تأمین حقوق مکفی بازنشستگی و حمایت‌های بهداشتی و روانی موفق شده‌اند معضلات مرتبط با پدیده غیر قابل اجتناب سالخورده‌گی را تا حد بسیاری کاهش دهند. پس باید به برخورد با پدیده سالمندی نحوی باشد که سالمند این باور را داشته باشد که در هر سنی می‌توان با امید زندگی کرد و حتی آموزش دید، ارتقای فکری پیدا کرد و در دوران بعد از بازنشستگی باید با آگاهی، کمال‌گرایی و نگاه مثبت به گذشته زندگی کرد و نباید با منفی‌گرایی به زندگی حال و گذشته خود، افکار منفی و نامطلوب را در خود بپرورانند.

۲-۱-۱-۵- وضع خانوار^۱:

منظور از خانوار معمولی ساکن، آن دسته از خانوارهای معمولی که در اقامتگاه ثابت (مکان‌های محل سکونت ساخته شده از مصالح سخت و نیز چادر ثابت، آلونک، کپر و ...) سکونت دارد، می باشد. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۱۶)

۲-۱-۱-۶- بُعد خانوار^۲:

بعد خانوار در استان کرمان از ۵,۱ نفر در سال ۱۳۶۵ به ۳,۴ نفر در هر خانوار در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. کاهش بُعد خانوار از یک سو بیانگر کاهش تعداد افراد خانواده در نتیجه ی کاهش باروری و زاد و ولد و از سوی دیگر نشانی از افزایش تعداد خانواده های هسته ای می باشد. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۱۶)

^۱ خانوار از چند نفر از افراد تشکیل می شود که با همدیگر در یک اقامتگاه زندگی می کنند، با یکدیگر همخرج هستند و معمولاً با هم غذا می خورند.

فردی که به تنهایی زندگی می کند نیز خانوار تلقی می شود.

^۲ متوسط بعد خانوار عبارت است از متوسط تعداد افراد در خانوار. از تقسیم تعداد کل جمعیت به تعداد کل خانوار حاصل می شود.

جدول شماره ۶: تعداد و بعد خانوار در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

تعداد خانوار	بُعد خانوار	
۹۳۳۷۲۱	۳,۴	استان کرمان
۲۴۱۹۶۰۳۵	۳,۳	کل کشور

* استان کرمان از لحاظ شاخص بعد خانوار، تقریباً با بعد خانوار کل کشور برابر می باشد.

۲-۱-۱-۷- خانوارها بر اساس جنس سرپرست:

زنان سرپرست خانوار، زانی هستند که به دلایل متعدد از جمله فوت همسر، متارکه، طلاق، از کارافتادگی همسر، مفقود الاثر بودن همسر و... سرپرستی خانواده خود را برعهده گرفته اند. این گروه از زنان با توجه به ترکیب و بعد خانوار، عهده دار مسئولیت خود و سایر اعضای خانوار هستند. درخانوارهای ایرانی معمولاً مردان سرپرست خانواده محسوب می شوند اما تحت شرایطی چنین مسئولیتی برعهده زنان می باشد. متأسفانه زنان از جمله اقشار آسیب پذیر در جامعه ما هستند، در این میان زنان سرپرست خانوار بیش از سایر زنان در معرض آسیب های اجتماعی و همچنین تنگناهای اقتصادی قرار می گیرند. (معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۶: ۱۷)

جدول شماره ۷: خانوارها بر اساس جنس سرپرست در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کل	مرد	زن	
۹۲۷۲۴۲	۸۰۱۱۸۴	۱۲۶۰۵۸	استان کرمان
(% ۱۰۰)	(% ۸۶/۴)	(% ۱۳/۶)	
۲۴۱۲۹۴۹۰	۲۱۰۶۷۷۳۷	۳۰۶۱۷۵۳	کل کشور
(% ۱۰۰)	(% ۸۷/۳)	(% ۱۲/۷)	

ارزیابی: درصد زنان سرپرست خانوار در استان کرمان از میانگین کشوری بالاتر می باشد، باید به این نکته نیز اشاره نمود که در این استان تقریباً ۸,۳ درصد از زنان خانوار را زنان در گروه سنی جوان (۲۹-۱۵ سال) تشکیل می دهند که این رقم در مقایسه با میانگین کشوری رقم بالایی است و نیازمند پیش بینی تسهیلات و تمهیدات لازم جهت حل مشکلات زندگی این قبیل از زنان می باشد.

* استان کرمان از لحاظ درصد زنان سرپرست خانوار رتبه چهارم را در کشور دارد.

۲-۱-۱-۸- مهاجرت:

یکی از مهمترین تحولات مهاجرتی در دهه های اخیر ورود بیش از پیش زنان در فرآیند مهاجرتی و افزایش مهاجرت زنان است. افزایش سطح تحصیلات و به تبع آن میل به تحرک اجتماعی در بین زنان منجر به تحرکات مکانی و مهاجرتی بیشتر آنها شده است، به طوری که سهم جمعیت زنان مهاجر در هر دو نوع مهاجرت داخلی و بین المللی افزایش چشمگیری یافته است. در حالی که بسیاری از زنان همراه اعضای خانواده هایشان مهاجرت می کنند، تعدادی از زنان نیز به تنهایی و مستقل مهاجرت می کنند. این پدیده الزامات عمدهای را در خصوص سیاست های اساسی در زمینه ی انطباق پذیری مهاجران زن در محیط شهری و امنیت و حقوق زنان در فرآیندهای مهاجرتی ایجاد کرده است. همانطور که در جدول مشاهده می شود تعداد مهاجرت وارد شده و خارج شده استان کرمان از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵ روندی افزایشی، به نحوی که از رقم ۵۵۴۲۰ نفر وارد شده در میان سال های ۱۳۶۵ تا ۱۳۷۵ به ۸۷۴۲۹ نفر در بازه ی زمانی ده ساله ی ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ افزایش یافته و طی ده سال بعد (سرشماری ۱۳۹۵)، با افزایشی چشمگیر به ۲۶۳۴۹۵ نفر رسیده است. آمار و ارقام مربوط به مهاجران خارج شده از استان کرمان ۱۳۸۵ را به تعبیری می توان دوران اوج - طی سه دهه گذشته نیز از همین الگو پیروی می نماید. بدین ترتیب دهه ۹۵ مهاجرت در استان کرمان قلمداد کرد و اما باید گفت با توجه به منفی بودن خالص مهاجرت استان طی دوره ی ۵ ساله استان کرمان به یک استان مهاجرفرست بدل گشته است.

*** استان کرمان از لحاظ درصد خالص مهاجرت رتبه بیست و چهارم را در کشور دارد.**

علاوه بر این مهاجران وارد شده به استان کرمان علت های مختلفی را برای مهاجرت خود ذکر کرده اند که تفکیک آنها بر حسب جنس ما را در شناخت بیشتر مهاجران و برنامه ریزی برای آنان یاری می دهد. بر این اساس جدای از بحث مهاجرت هایی که به علت پیروی از خانوار صورت می گیرد و در همه ی استان های ایران معمولاً بالاترین درصد را به ویژه در مورد زنان به خود اختصاص می دهد، بیشتر مهاجران علت مهاجرت خود به استان کرمان را تحصیل بیان داشته اند و مهاجرت های به علت دستیابی به مسکن مناسب تر به استان در مرتبه ی بعد قرار گرفته اند. بررسی این شاخص (مهاجرت بر حسب علت) در مورد زنان بیانگر این نکته می باشد که جدای از بحث پیروی از خانوار که ۴۸,۲ درصد از زنان به این علت به استان مهاجرت داشته اند، ۳۵,۲ درصد از زنان مهاجر به استان،

تحصیل را علت مهاجرت خود دانسته اند. قابل ذکر است که استان کرمان در مقایسه با سایر استان ها، درصد کمتری مهاجر زن به علت پیروی از خانوار را داشته است.

۲-۱-۲- توصیف وضعیت اقتصادی (وضعیت فعالیت نیروی انسانی)

۲-۱-۲-۱- نرخ مشارکت اقتصادی^۱:

یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی در تمام کشورها، نرخ مشارکت زنان است که با بالا رفتن آن میزان توسعه یافتگی کشورها هم افزایش می‌یابد. برای دستیابی به توسعه پایدار و ایجاد اشتغال باید به نقش اجتماعی و اقتصادی زنان توجه کرد چرا که به کارگیری ظرفیت‌های زنان ضمن پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و کاهش فقر و نابرابری موجب درآمدزایی و اشتغالزایی در جامعه می‌شود.

جدول شماره ۸: تعداد جمعیت فعال و نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ده ساله و بالاتر به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ مشارکت اقتصادی	زن	نرخ مشارکت اقتصادی	مرد	نرخ مشارکت اقتصادی	کل	
۱۴,۹	۱۸۶۵۶۳	۶۴,۷	۸۴۴۶۵۳	۴۰,۳	۱۰۳۱۲۱۶	استان کرمان
۱۳,۲	۴۳۳۲۷۷۹	۶۴,۳	۲۱۵۷۲۷۰۸	۳۹,۰	۲۵۹۰۵۴۸۷	کل کشور

آرزیابی: نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت فعال و همچنین نرخ مشارکت اقتصادی زنان در استان کرمان از موارد مشابه در کل کشور **بیشتر** می باشد. مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یکی از شاخص‌های مهم تولید به شمار می‌رود و میزان بهره‌گیری صحیح از توانمندی‌ها و استعدادهای نیروی انسانی جامعه یک اصل اساسی در توسعه به شمار می‌رود. بر این اساس باید بستر مشارکت عادلانه اقشار جامعه را فراهم کرد تا همه از مزایای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و آموزشی متنفع و بهره‌مند شوند. با توجه به اینکه زنان نیمی از منابع انسانی جامعه هستند باید تلاش کرد تا نقش و مشارکت آنها در عرصه فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی افزایش یابد.

^۱ نرخ مشارکت اقتصادی عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۰ ساله و بالاتر (یا ۱۵ ساله و بالاتر) به جمعیت در سن کار ۱۰ ساله و بالاتر (یا ۱۵ ساله و بیشتر) ضرب در ۱۰۰.

* استان کرمان از لحاظ نرخ مشارکت اقتصادی زنان، رتبه هفتم را در کشور دارد.

۲-۱-۲- نرخ مشارکت اقتصادی جوانان:

جدول شماره ۹: تعداد جمعیت فعال و نرخ مشارکت اقتصادی جوانان (۲۹-۱۵ سال)
به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ مشارکت اقتصادی	زن	نرخ مشارکت اقتصادی	مرد	نرخ مشارکت اقتصادی	کل	
۱۴,۶	۶۰,۶۰۶	۵۶,۷	۲۴۸۵۶۷	۳۶,۲	۳۰۹۱۷۳	استان کرمان
۱۴,۰	۱۳۷۹۷۶۹	۵۷,۱	۵۷۹۵۷۹۰	۳۵,۸	۷۱۷۵۵۵۹	کل کشور

ارزیابی: نرخ مشارکت اقتصادی جوانان (۲۹-۱۵ سال) در استان کرمان از نرخ مشارکت اقتصادی جوانان در کل کشور بیشتر می باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ مشارکت اقتصادی زنان جوان (۲۹-۱۵ سال)،

رتبه دهم را در کشور دارد.

۲-۱-۳- نرخ اشتغال:

نرخ اشتغال که به صورت نسبی از تعداد جمعیت شاغل در قیاس با جمعیت فعال محاسبه می شود، نشانه ای از پویایی و تحرک جامعه در بهره گیری از امکانات مادی و معنوی است.

جدول شماره ۱۰: تعداد شاغلین و نرخ اشتغال جمعیت ده ساله و بیشتر به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ اشتغال	زن	نرخ اشتغال	مرد	نرخ اشتغال	کل	
۷۷,۹	۱۴۵۳۶۹	۹۰,۹	۷۶۸۱۲۵	۸۸,۶	۹۱۳۴۹۴	استان کرمان
۷۷,۴	۳۳۵۳۵۵۸	۸۹,۴	۱۹۲۹۵۰۶۴	۸۷,۴	۲۲۶۴۸۶۲۲	کل کشور

ارزیابی: نرخ اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر و همچنین نرخ اشتغال زنان در استان کرمان، بالاتر از میانگین نرخ اشتغال در موارد مشابه در کل کشور می باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ اشتغال زنان، رتبه چهاردهم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۴- نرخ اشتغال جوانان:

جدول شماره ۱۱: تعداد شاغلین و نرخ اشتغال جوانان (۲۹-۱۵ سال)
به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ اشتغال	زن	نرخ اشتغال	مرد	نرخ اشتغال	کل	
۵۶,۴	۳۴۱۸۹	۷۷,۴	۱۹۲۲۷۴	۷۳,۲	۲۲۶۴۶۳	استان کرمان
۵۷,۸	۷۹۷۰۶۹	۷۵,۵	۴۳۷۴۴۲۷	۷۲,۱	۵۱۷۱۴۹۶	کل کشور

ارزیابی: نرخ اشتغال جوانان (۲۹-۱۵ سال) در استان کرمان، بالاتر از میانگین نرخ اشتغال گروه سنی مشابه در کل کشور می باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ اشتغال زنان جوان (۲۹-۱۵ سال)، رتبه شانزدهم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۵- شاغلان دارای تحصیلات دانشگاهی:

جدول شماره ۱۲: تعداد شاغلان دارای تحصیلات دانشگاهی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

زن	مرد	کل	
۵۸۹۱۶ (% ۳۰/۹)	۱۳۲۰۲۰ (% ۶۹/۱)	۱۹۰۹۳۶ (% ۱۰۰)	استان کرمان
۱۵۷۴۱۹۷ (% ۲۹/۷)	۳۷۳۲۱۹۹ (% ۷۰,۳)	۵۳۰۶۳۹۶ (% ۱۰۰)	کل کشور

ارزیابی: تعداد شاغلان زن دارای تحصیلات دانشگاهی در استان به نسبت تعداد شاغلان زن مشابه در کشور، بیشتر می باشد.

* استان کرمان از لحاظ درصد شاغلین زن دارای تحصیلات عالی، رتبه ششم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۶- نرخ بیکاری:

نرخ بیکاری نشان می دهد، چند درصد جمعیت فعال، بیکار هستند. مقایسه نرخ بیکاری زنان و مردان استان کرمان در همه دوره های بررسی شده نشان می دهد که نرخ بیکاری زنان بالاتر از نرخ بیکاری مردان بوده است؛ بنابراین از نظر شاخص های اشتغال و بیکاری استان؛ وضعیت زنان نامطلوبتر از وضعیت مردان محسوب می شود.

جدول شماره ۱۳: تعداد بیکار و نرخ بیکاری جمعیت ده ساله و بالاتر
به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ بیکاری	زن	نرخ بیکاری	مرد	نرخ بیکاری	کل	
۲۲,۱	۴۱۱۹۴	۹,۱	۷۶۵۲۸	۱۱,۴	۱۱۷۷۲۲	استان کرمان
۲۲,۶	۹۷۹۲۲۱	۱۰,۶	۲۲۷۷۶۴۴	۱۲,۶	۳۲۵۶۸۶۵	کل کشور

ارزیابی: نرخ بیکاری جمعیت ده ساله و بالاتر در استان کرمان از نرخ بیکاری جمعیت مشابه در کل کشور کمتر می باشد، همچنین باید گفت نرخ بیکاری زنان در استان کرمان با نرخ بیکاری جمعیت مشابه در کل کشور، تقریباً برابر می باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ بیکاری زنان، رتبه هجدهم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۷- نرخ بیکاری جوانان:

جدول شماره ۱۴: تعداد بیکار و نرخ بیکاری جوانان (۱۵-۲۹ سال)
به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ بیکاری	زن	نرخ بیکاری	مرد	نرخ بیکاری	کل	
۴۳,۶	۲۶۴۱۷	۲۲,۶	۵۶۲۹۳	۲۶,۸	۸۲۷۱۰	استان کرمان
۴۲,۲	۵۸۲۷۰۰	۲۴,۵	۱۴۲۱۳۶۳	۲۷,۹	۲۰۰۴۰۶۳	کل کشور

ارزیابی: نرخ بیکاری جوانان در استان کرمان از نرخ بیکاری جمعیت مشابه در کل کشور کمتر می باشد، همچنین باید گفت نرخ بیکاری زنان جوان در استان کرمان از نرخ بیکاری جمعیت مشابه در کل کشور، بیشتر می باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ بیکاری زنان جوان، رتبه شانزدهم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۸- سطح سواد بیکاران:

مساله بیکار ماندن دانشگاه‌رفته‌ها مساله مربوط به امروز و دیروز نیست، بلکه پیامد اجرای سیاست‌ها و برنامه‌هایی است که دستگاه‌های ذی‌ربط در طول دهه‌های گذشته آنها را تصمیم‌گیری و اجرایی کرده‌اند که ثمره چنین نگرش و اقداماتی، ایجاد جمعیت بی‌شماری از جوانان دختر و پسر است که چند سال از عمر ارزشمند جوانی‌شان را به امید ساختن آینده بهتر از لحاظ شغلی و موقعیت اجتماعی در دانشگاه‌ها و موسسات مختلف آموزشی سپری کرده‌اند و هم‌اکنون که وارد جامعه شده‌اند، اهداف و آرزوهایشان را بر باد رفته و دست‌نیافتنی مشاهده می‌کنند.

جدول شماره ۱۵: تعداد جمعیت بیکار دارای تحصیلات دانشگاهی
به تفکیک جنس در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کل	مرد	زن	
۴۶۳۶۴ (% ۳۹,۴)	۲۲۴۹۲ (% ۲۹,۴)	۲۳۸۷۲ (% ۵۷,۹)	استان کرمان
۱۱۸۵۲۹۴ (% ۳۶,۴)	۶۱۰۰۳۰ (% ۲۶,۸)	۵۷۵۲۶۴ (% ۵۸,۷)	کل کشور

ارزیابی: درصد جمعیت بیکار دارای تحصیلات دانشگاهی در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور **بیشتر** می‌باشد، همچنین باید گفت که درصد جمعیت زنان بیکار دارای تحصیلات دانشگاهی در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور، **کمتر** می‌باشد.

* استان کرمان از لحاظ نرخ زنان بیکار دارای تحصیلات عالی در بین استان‌های کشور، رتبه

شانزدهم را در کشور دارد.

۲-۱-۲-۹- نرخ زنان خانه دار از کل جمعیت غیر فعال:

در تعریف مرکز آمار ایران خانه دار شخصی است که شاغل، بیکار، جویای کار و محصل نباشد؛ یعنی در این تعریف خانه داری شغل محسوب نشده و خانه داران در زمره جمعیت غیر فعال در نظر گرفته می‌شوند. در حالی که در بسیاری از کشورها با استفاده از برخی روش‌ها، کار خانگی را در حساب‌های ملی محاسبه کرده‌اند. این محدودیت کار خانگی محدود به زنان شهری نیست، درمورد زنان روستایی کار خانگی بسیار پیچیده‌تر است و طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های را در بر می‌گیرد، زن روستایی علاوه بر نگهداری از فرزندان و رسیدگی به امور خانه فعالیت‌هایی را همچون تهیه مواد غذایی، دامداری، شیردوشی، پشم زنی، کشاورزی و... انجام می‌دهد. زنان روستایی صبح بسیار زود از خواب بیدار می‌شوند و دیرتر از همه کار خود را تمام می‌کنند، با این حال تولیدات آنها در ارزش‌های اقتصادی کشور محاسبه نمی‌شود، در حالی که زنان یک دوم جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند که جمعیت قابل توجهی است.

جدول شماره ۱۶: تعداد و نرخ جمعیت خانه دار ده ساله و بالاتر در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ	زن	نرخ	کل	
۵۸,۹	۷۳۵۴۰۹	۲۹,۰	۷۴۱۹۸۸	استان کرمان
۶۲,۲	۲۰۴۱۸۶۷۲	۳۱,۰	۲۰۵۵۵۵۲۲	کل کشور

ارزیابی: نرخ جمعیت خانه دار ده ساله و بالاتر در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور **کمتر** می‌باشد، همچنین باید گفت که نرخ جمعیت زنان خانه دار ده ساله و بالاتر در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور، **کمتر** می‌باشد.

* استان کرمان از لحاظ جمعیت زنان خانه دار ده ساله و بالاتر در بین استان های کشور، رتبه

بیست و ششم را در کشور دارد، که حاکی از وضعیت مناسب اشتغال زنان در این استان می‌باشد.

۲-۱-۲-۱۰- نرخ زنان جوان خانه دار از کل جمعیت غیر فعال:

جدول شماره ۱۷: تعداد و نرخ جمعیت خانه دار جوان (۱۵-۲۹ سال) در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نرخ	زن	نرخ	کل	
۴۸,۱	۱۹۹۵۸۲	۲۳,۶	۲۰۱۵۵۰	استان کرمان
۴۹,۶	۴۹۰۵۸۴۴	۲۴,۷	۴۹۴۱۸۹۸	کل کشور

ارزیابی: نرخ جمعیت خانه دار جوان (۱۵-۲۹ سال) در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور کمتر می باشد، همچنین باید گفت که نرخ جمعیت زنان جوان (۱۵-۲۹ سال) در استان کرمان از درصد جمعیت مشابه در کل کشور، کمتر می باشد.

* استان کرمان از لحاظ کم بودن جمعیت زنان جوان (۱۵-۲۹ سال) در بین استان های کشور،

رتبه بیستم را در کشور دارد، که حاکی از وضعیت مناسب اشتغال زنان جوان در این استان می

باشد.

۲-۱-۳- توصیف وضعیت اجتماعی

۲-۱-۳-۱- وضعیت ازدواج:

ازدواج و طلاق به عنوان مهمترین عامل تاثیرگذار در میزان مولید، از مهمترین و اساسی ترین رویدادهای اجتماعی می باشند.

۲-۱-۳-۲- میزان خالص ازدواج:

ازدواج ها را بایستی به افرادی نسبت داد که قابلیت ازدواج را دارند. این افراد همان جمعیت واقع در سن قانونی ازدواج هستند. این شاخص، شمار ازدواج ها را در جمعیت مورد مطالعه برای هر هزار نفر از افرادی که در سن قانونی ازدواج هستند و قابلیت ازدواج دارند، در یک سال تقویمی معین به دست می دهد. (ضرغامی، ۱۳۹۰: ۳۲)

جدول شماره ۱۸: تعداد و میزان خالص ازدواج ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

میزان خالص ازدواج در مناطق شهری	میزان خالص ازدواج در مناطق شهری	میزان خالص ازدواج در حالت کلی	تعداد	
۱,۷	۱۶,۷	۱۰,۶	۲۷۱۳۲	استان کرمان
۵,۳	۱۲,۴	۱۰,۶	۷۰۴۷۱۶	کل کشور

ارزیابی: آمارها نشان می دهد در سال ۱۳۹۵؛ در میان هر هزار نفر جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در حدود ۱۱ واقعه ازدواج در استان کرمان رخ داده است. لازم به ذکر است که اختلاف فاحشی بین تعداد و میزان ازدواج های نقاط شهری و روستایی استان وجود دارد، این تفاوت چشمگیر ممکن است به دلایل مختلفی اتفاق افتاده باشد مانند کم ثبتي در ازدواج های نقاط روستایی، افزایش مهاجرت مردان جوان روستا به شهرها و ... اشاره نمود.

* در مقایسه ی وضعیت ازدواج های رخ داده در استان کرمان با کشور باید اذعان داشت که میزان

خالص واقعه ی ازدواج در استان کرمان با میانگین کل کشور برابر می باشد.

۲-۱-۳-۳-عمومیت ازدواج:

درجه رواج ازدواج را در جامعه نشان می‌دهد. نسبت افرادی که تا سن ۵۰ سالگی دست کم یک بار ازدواج کرده‌اند از شاخص‌هایی است که در تعیین عمومیت ازدواج در یک جامعه به کار گرفته می‌شود. (میرزایی، ۱۳۸۵: ۸۴)

جدول شماره ۱۹: عمومیت ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

زن	مرد	
۹۴,۹	۹۷,۸	استان کرمان
۹۴,۳	۹۷,۷	کل کشور

* عمومیت ازدواج در استان کرمان در مقایسه با عمومیت ازدواج در کل کشور **اندکی بیشتر** می باشد. باید ذکر نمود که عمومیت ازدواج زنان از عمومیت ازدواج مردان در استان کمتر می باشد، که شاید بتوان به دلایلی از قبیل سختگیری بیش از حد دختران و خانواده آنان در امر ازدواج، افزایش میزان تحصیلات دختران، افزایش اشتغال دختران و در نتیجه عدم احساس نیاز و وابستگی مالی، تغییر ارزش ها، مهریه بالا، مسئولیت گریزی، مشکلات اقتصادی برای تشکیل زندگی توسط زوجین جوان و ... اشاره نمود.

۲-۱-۳-۴-رشد سالانه ازدواج:

جدول شماره ۲۰: درصد رشد سالانه ازدواج های ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری در بازه زمانی سال های ۹۵-۹۰

رشد سالانه ازدواج در مناطق شهری	رشد سالانه ازدواج در مناطق شهری	رشد سالانه ازدواج در حالت کلی	
- ۱۸/۴	- ۲/۷	- ۴/۴	استان کرمان
- ۱۸/۳	- ۰/۵	- ۴/۲	کل کشور

* **رشد سالانه ازدواج در استان کرمان در سال های ۹۵-۹۰ در مقایسه با رشد سالانه ازدواج در**

مدت مشابه در کل کشور، کمتر می باشد.

۲-۱-۳-۵- میانگین سن در اولین ازدواج:

جدول شماره ۲۱: میانگین سن در اولین ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

زن	مرد	
۲۳,۱	۲۶,۸	استان کرمان
۲۳,۲	۲۷,۵	کل کشور

* متوسط سن در اولین ازدواج مردان و زنان استان کرمان از مردان و زنان کشور کمتر می باشد. همچنین استان کرمان

در شاخص میانگین سن در اولین ازدواج در بین استان های کشور در جایگاه هیجدهم را دارد.

۲-۱-۳-۶- معیارهای انتخاب همسر از نظر زنان جوان در استان کرمان:

آمارها نشان می دهد در استان کرمان، زنان به طور میانگین اجتماعی بودن، اصالت خانوادگی و اخلاق را سه معیار مهم در انتخاب همسر بیان کردند. در کشور؛ اخلاق، اصالت خانوادگی و داشتن شغل سه معیار مهم در انتخاب همسر از نظر زنان جوان ابراز شد.

۲-۱-۳-۷- وضعیت طلاق:

ازدواج و طلاق به عنوان مهمترین عامل تاثیرگذار در میزان مولید، از مهمترین و اساسی ترین رویدادهای اجتماعی می باشند.

۲-۱-۳-۸- میزان خالص طلاق: به معنی نسبت طلاق های یک جامعه به جمعیت قابل ازدواج آن در میانه سال

به هزار نفر می باشد.

جدول شماره ۲۲: تعداد و میزان خالص طلاق ثبت شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

میزان خالص طلاق در مناطق شهری	میزان خالص طلاق در مناطق شهری	میزان خالص طلاق در حالت کلی	تعداد	
۰,۴	۵,۵	۳,۴	۵۴۵۷	استان کرمان
۱,۱	۵,۳	۴,۳	۱۸۱۰۴۹	کل کشور

ارزیابی: آمارها نشان می دهد در سال ۱۳۹۵؛ در میان هر هزار نفر جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر دارای همسر ۳/۴ واقعه ازدواج در استان کرمان رخ داده است. لازم به ذکر است که اختلاف فاحشی بین تعداد و میزان طلاق های نقاط شهری و روستایی استان وجود دارد، این تفاوت چشمگیر ممکن است به دلایل مختلفی اتفاق افتاده باشد مانند بیشتر بودن فشار اجتماعی ناشی از طلاق در خانواده های روستایی، وجود روابط چهره به چهره بصورت قوی در بین روستاییان و خانواده های آنها، حمایت خانواده های روستایی از فرزندان، کاهش تجملات و توقعات روستاییان از زندگی مشترک و ...

* در مقایسه ی وضعیت طلاق های رخ داده در استان کرمان با کشور باید اذعان داشت که میزان واقعه ی طلاق در استان کرمان از میانگین کل کشور کمتر می باشد.

۲-۱-۳-۹- رشد سالانه طلاق:

جدول شماره ۲۳: درصد رشد سالانه طلاق های استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری در بازه زمانی سال های ۹۵-۹۰

رشد سالانه طلاق در مناطق شهری	رشد سالانه طلاق در مناطق شهری	رشد سالانه طلاق در حالت کلی	
۲۵/۱	۸/۱	۸/۶	استان کرمان
- ۱۰/۸	۶/۹	۴/۹	کل کشور

* رشد سالانه طلاق در استان کرمان در سال های ۹۵-۹۰ در مقایسه با رشد سالانه طلاق در

مدت مشابه در کل کشور، بیشتر می باشد.

۲-۱-۳-۱۰- نسبت طلاق به ازدواج: شاخص دیگری که در مطالعه وضعیت ازدواج و طلاق مورد استفاده قرار می گیرد نسبت طلاق به ازدواج است. این شاخص نشان می دهد در یک سال به ازای هر یک صد مورد پدیده ازدواج چند مورد طلاق روی داده است. افزایش این شاخص، به عنوان زنگ خطری برای جامعه و مسئولین تلقی می گردد و نیازمند تحقیقات بیشتر و ریشه یابی رخداد این پدیده تلخ اجتماعی است.

جدول شماره ۲۴: نسبت طلاق به ازدواج در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

رشد سالانه طلاق در مناطق شهری	رشد سالانه طلاق در مناطق شهری	رشد سالانه طلاق در حالت کلی	
۱۵,۰	۲۰,۵	۲۰,۱	استان کرمان
۱۳,۸	۲۷,۴	۲۵,۷	کل کشور

ارزیابی: به استناد آمارها می توان گفت در سال ۱۳۹۵ به ازای هر ۱۰۰ ازدواج، ۲۰ طلاق رخ داده است که این میزان در حالت کلی از میانگین نسبت طلاق به ازدواج در کشور **کمتر** می باشد یعنی استان کرمان در این شاخص وضعیت مطلوب تری نسبت به کشور دارد. قابل ذکر است که نسبت طلاق به ازدواج در مناطق شهری استان کرمان **کمتر** از میانگین کشوری و در مناطق روستایی **بیشتر** از میانگین کشوری می باشد.

۲-۱-۳-۱۱- طول مدت زناشویی:

جدول شماره ۲۵: درصد طلاق های ثبت شده بر اساس طول مدت زناشویی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کمتر از ۱ سال	۱ تا ۲ سال	۲ تا ۳ سال	۳ تا ۴ سال	۴ تا ۱۰ سال	۱۰ تا ۱۵ سال	۱۵ سال و بیشتر	
۷,۸	۱۰,۱	۹,۷	۸,۷	۳۲,۷	۱۴,۶	۱۶,۴	استان کرمان
۱۱,۰	۱۰,۷	۹,۰	۷,۷	۲۹,۲	۱۳,۷	۱۸,۶	کل کشور

ارزیابی: در اینجا باید به دو مسأله توجه نمود:

۱- درصد طلاق های ثبت شده در طول مدت زناشویی کمتر از ۱ سال و ۱ تا ۲ سال و ۱۵ سال و بیشتر در استان

کرمان نسبت به میانگین درصد طلاق های ثبت شده در طول مدت زناشویی مشابه در کشور، **کمتر** می باشد.

۲- درصد طلاق های ثبت شده در طول مدت زناشویی ۲ تا ۳ سال، ۳ تا ۴ سال و ۴ تا ۱۰ سال و ۱۰ تا ۱۵ سال در

استان کرمان نسبت به میانگین درصد طلاق های ثبت شده در طول مدت زناشویی مشابه در کشور، **بیشتر** می باشد.

*در استان کرمان بیشترین درصد طلاق در طول مدت زناشویی ۴ تا ۱۰ سال رخ داده است که

لازم است تمهیدات مشاوره ای لازم برای زوجین در این مدت از زناشویی اندیشیده شود.

۲-۱-۳-۱۲- عوامل موثر بر طلاق از نظر زنان جوان در استان کرمان:

آمارها نشان می دهد در استان کرمان، اختلاف فرهنگی و عدم تفاهم و مشکلات اقتصادی و فقر مالی از مهمترین عوامل موثر بر طلاق از نظر زنان جوان می باشد، مهمترین عوامل موثر بر طلاق از نظر زنان جوان در کشور نیز مشکلات اقتصادی و فقر مالی و اختلاف فرهنگی و عدم تفاهم است.

۲-۱-۳-۱۳- وضعیت زناشویی جمعیت ده ساله و بالاتر:

جدول شماره ۲۶: درصد جمعیت ده ساله و بالاتر بر حسب وضعیت زناشویی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کل کشور			استان کرمان			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۶۴,۴	۶۳,۴	۶۳,۹	۶۲,۶	۶۱,۴	۶۲,۰	افراد دارای همسر
۷,۳	۱,۰	۴,۱	۷,۱	۱,۲	۴,۱	افراد بی همسر بر اثر فوت همسر
۲,۲	۱,۲	۱,۷	۱,۷	۰,۹	۱,۳	افراد بی همسر بر اثر طلاق
۲۶,۲	۳۴,۵	۳۰,۴	۲۸,۶	۳۶,۴	۳۲,۶	افراد هرگز ازدواج نکرده

ارزیابی: مقایسه وضعیت زناشویی در استان کرمان با کل کشور به صورت جدول شماره ۲۵ می باشد. درصد افراد دارای همسر و همچنین افراد بی همسر بر اثر طلاق، در استان کرمان کمتر و درصد افراد هرگز ازدواج نکرده بیشتر از میانگین کشوری می باشد (هم برای زنان و هم برای مردان)، که در زمینه تشویق افراد هرگز ازدواج نکرده به امر ازدواج باید تمهیداتی اندیشیده شود.

جدول شماره ۲۷: مقایسه وضعیت زناشویی در استان کرمان با کل کشور

کل کشور			استان کرمان			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۶۴,۴	۶۳,۴	۶۳,۹	کمتر	کمتر	کمتر	افراد دارای همسر
۷,۳	۱,۰	۴,۱	کمتر	بیشتر	برابر	افراد بی همسر بر اثر فوت همسر
۲,۲	۱,۲	۱,۷	کمتر	کمتر	کمتر	افراد بی همسر بر اثر طلاق
۲۶,۲	۳۴,۵	۳۰,۴	بیشتر	بیشتر	بیشتر	افراد هرگز ازدواج نکرده

* استان کرمان از لحاظ شاخص همسرمداری زنان در سال ۱۳۹۵ در جایگاه بیست و چهارم در

بین استان های کشور قرار دارد.

۲-۱-۴- وضعیت سواد و تحصیلات

۲-۱-۴-۱- نرخ باسوادی: بر اساس تعریف مرکز آمار ایران، تمامی کسانی که می توانند متن ساده ای را به

کرمانی و یا هر زبان دیگری بخوانند و بنویسند، خواه مدرک رسمی داشته یا نداشته باشند باسواد تلقی می شوند.

جدول شماره ۲۸: نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

کل کشور			استان کرمان			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۸۴,۲	۹۱,۰	۸۷,۶	۸۳,۲	۸۷,۵	۸۵,۴	کل
۸۸,۰	۹۳,۵	۹۰,۸	۸۷,۴	۹۱,۱	۸۹,۳	مناطق شهری
۷۲,۸	۸۳,۹	۷۸,۵	۷۷,۳	۸۲,۴	۷۹,۹	مناطق روستایی

ارزیابی: مقایسه نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در استان کرمان با کل کشور به صورت جدول شماره ۲۷

می باشد. طبق جدول، نرخ باسوادی (مردان و زنان) در حالت کلی و در مناطق شهری استان کرمان، پایین تر از نرخ

باسوادی مشابه در کل کشور می باشد. فقط نرخ باسوادی (مردان و زنان) در حالت کلی در مناطق روستایی استان

کرمان، بالاتر از نرخ باسوادی مشابه در کل کشور می باشد.

جدول شماره ۲۹: مقایسه نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در استان کرمان با کل کشور

کل کشور			استان کرمان			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۸۴,۲	۹۱,۰	۸۷,۶	کمتر	کمتر	کمتر	کل
۸۸,۰	۹۳,۵	۹۰,۸	کمتر	کمتر	کمتر	مناطق شهری
۷۲,۸	۸۳,۹	۷۸,۵	کمتر	کمتر	بیشتر	مناطق روستایی

* استان کرمان از لحاظ شاخص نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر در سال ۱۳۹۵ در

جایگاه چهاردهم در بین استان های کشور قرار دارد.

۲-۱-۴-۲- جمعیت ۶ ساله و بیشتر بر حسب سطح سواد:

در این زمینه باید به موارد زیر توجه نمود:

۱- در مقایسه ی زنان باسواد ۶ ساله و بالاتر استان کرمان و کشور می توان گفت که؛ درصد زنان استان، با سطح سواد ابتدایی، متوسطه اول و عالی پایینتر از کشور می باشد و در دیگر مقاطع تحصیلی درصد زنان استان بالاتر از میانگین کشوری است.

۲- از کل جمعیت زنان باسواد ۶ ساله و بالاتر استان کرمان، ۲۸,۶ درصد دارای سطح سواد ابتدایی و سوادآموزی بزرگسالان، ۱۵,۸ درصد دارای سطح سواد راهنمایی (متوسطه اول)، ۹,۳ درصد دارای سطح سواد متوسطه دوم، ۲۴,۱ درصد دارای سطح سواد دیپلم و پیش دانشگاهی و ۲۱,۴ درصد دارای سطح سواد عالی می باشند. همچنین ۰,۷ درصد از جمعیت زنان باسواد ۶ ساله و بالاتر نیز سطح سواد خود را سایر دوره های تحصیلی، دوره تحصیلی نامشخص و اظهار نشده بیان کرده اند.

۳- درصد زنان دارای سطح سواد ابتدایی در شهر و روستا از مردان ساکن در این مناطق بالاتر بوده و در مناطق روستایی هر چه بر میزان سطح سواد افزوده شده (به غیر از دوره دیپلم و پیش دانشگاهی و عالی) از درصد زنان باسواد در آن سطوح در مقایسه با مردان کاسته شده است.

۲-۱-۳-۴- پوشش تحصیلی دانش آموزان:

درصد پوشش تحصیلی (یا نرخ اشتغال به تحصیل) به ما نشان می دهد که چه درصدی از جمعیت به امکانات تحصیلی دسترسی دارند. در واژه نامه تخصصی (ترمینولوژی) آموزش و پرورش، سه نوع پوشش تحصیلی تعریف شده است:

۱- **پوشش تحصیلی ظاهری**^۱: این شاخص برای دوره تحصیلی معین از تقسیم تعداد دانش آموزانی که در آن دوره تحصیلی ثبت نام کرده اند و در سن متعارف همان دوره تحصیلی قرار دارند، بر تعداد جمعیت لازم التعلیم یا در سن متعارف همان دوره تحصیلی، منهای مردودین مشغول به تحصیل در آن، ضربدر ۱۰۰ به دست می آید که به دلیل وجود تکرار پایه و وقفه تحصیلی ممکن است از عدد ۱۰۰ نیز تجاوز کند.

۲- **پوشش تحصیلی واقعی**^۲: این شاخص برای دوره تحصیلی معین، از تقسیم تعداد دانش آموزان یک دوره تحصیلی که در آن دوره تحصیلی ثبت نام کرده اند و در سن متعارف و خاص همان دوره تحصیلی قرار دارند، بر تعداد جمعیت در سن متعارف همان دوره، ضربدر ۱۰۰ به دست می آید. درصد اشتغال به تحصیل واقعی همواره عددی کمتر یا مساوی ۱۰۰ خواهد بود. تفاضل درصد اشتغال به تحصیل واقعی از ۱۰۰ نشان می دهد که چه درصدی از جمعیت در سن متعارف یک دوره تحصیلی از تحصیل در مدارس محرومند یا به دلیل داشتن سابقه تکرار پایه، وقفه تحصیلی یا جهش تحصیلی در دوره دیگری تحصیل می کنند.

۳- **پوشش تحصیلی ویژه سنی**: پوشش تحصیلی ویژه سنی به ما نشان می دهد که از یک گروه سنی، چند درصد مشغول تحصیل هستند (صرف نظر از دوره و پایه تحصیلی).

جدول شماره ۳۰: درصد پوشش تحصیلی دانش آموزان مقاطع مختلف در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

متوسطه دوم و پیش دانشگاهی		راهنمایی و متوسطه اول		ابتدایی و سوادآموزی بزرگسالان		استان کرمان
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
۹۷,۱	۹۱,۱	۹۱,۱	۸۶,۵	۸۷,۷	۸۵,۸	
۹۸,۱	۸۹,۵	۹۴,۹	۸۹,۳	۸۸,۶	۸۷,۳	کل کشور

^۱. observed education coverage
^۲. true education coverage

ارزیابی: باید بیان نمود که در استان کرمان پوشش تحصیلی مردان در همه مقاطع تحصیلی بالاتر از پوشش تحصیلی زنان می باشد، همچنین شاخص پوشش تحصیلی زنان در مقاطع ابتدایی، سوادآموزی بزرگسالان، راهنمایی و متوسطه اول، کمتر از کل کشور و در دو مقطع متوسطه دوم و پیش دانشگاهی بیشتر از میانگین کل کشور می باشد.

*استان کرمان از لحاظ درصد پوشش تحصیلی ابتدایی و سوادآموزی بزرگسالان، جایگاه سی ام، از لحاظ درصد پوشش تحصیلی راهنمایی و متوسطه اول، جایگاه بیست و هفتم و از لحاظ درصد پوشش تحصیلی متوسطه دوم و پیش دانشگاهی، جایگاه پانزدهم را در کشور دارد.

۲-۱-۴- دانشجویان در حال تحصیل و دانش آموختگان دانشگاهی:

در این دو شاخص باید به موارد زیر توجه نمود:

- ۱- درصد دانشجویان در حال تحصیل در استان کرمان از درصد مشابه در کل کشور کمتر می باشد. استان کرمان از لحاظ شاخص تعداد دانشجویان زن در کل کشور جایگاه بیست و یکم را دارد.
- ۲- درصد دانش آموختگان دانشگاهی در استان کرمان از درصد مشابه در کل کشور بیشتر می باشد. استان کرمان از لحاظ شاخص تعداد دانش آموختگان دانشگاهی زن در کل کشور جایگاه دهم را دارد.

۲-۱-۵- وضعیت بهداشت و سلامت

۲-۱-۵-۱- تسهیلات بهداشتی و درمانی:

جدول شماره ۳۱: تسهیلات بهداشتی و درمانی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

پزشکان	مراکز بهداشتی و درمانی روستایی	مراکز بهداشتی و درمانی شهری	خانه های بهداشت فعال روستایی	تعداد تخت های ثابت	موسسات درمانی / بیمارستان فعال	
۱۸۸۲ (% ۶۰/۴)	۱۱۳ (% ۸/۹)	۹۰ (% ۴/۹)	۸۵۵ (% ۶۷/۳)	۴۶۴۱ (% ۱۴۸/۹)	۹ (% ۰/۳)	استان کرمان
۴۲۳۹۳ (% ۵۳/۸)	۲۲۷۸ (% ۱۰/۶)	۲۳۹۴ (% ۴/۲)	۱۷۸۵۲ (% ۸۳/۲)	۱۴۸۰۳۵ (% ۱۸۷/۹)	۸۹۹ (% ۱/۱)	کل کشور

ارزیابی:

۱- میزان موسسات درمانی فعال استان کرمان در مقایسه با دیگر استان های کشور، **پایین ترین رتبه** را دارد. باید اشاره کرد که تفاوت این میزان در استان کرمان با میزان مشابه در استان سمنان، که بالاترین رتبه را دارد، بسیار زیاد است.

۲- استان کرمان از لحاظ شاخص تعداد تخت های ثابت در موسسات درمانی فعال، جایگاه بیست و سوم در کشور را دارد.

۳- استان کرمان از لحاظ شاخص خانه های بهداشت فعال روستایی **پایین تر** از شاخص مشابه در کل کشور می باشد و در جایگاه بیست و چهارم کشوری قرار دارد.

۴- استان کرمان از لحاظ شاخص مراکز بهداشتی و درمانی **بالاتر** از شاخص مشابه در کل کشور می باشد و در جایگاه بیست و دوم کشوری قرار دارد.

۵- استان کرمان از لحاظ شاخص تعداد پزشکان **بالاتر** از شاخص مشابه در کل کشور می باشد و در جایگاه پانزدهم کشوری قرار دارد.

*قابل ذکر است که در سال ۱۳۹۶ "سند توسعه سلامت زنان استان کرمان" به همت اداره کل امور بانوان و استانداری کرمان و با همکاری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمان، تدوین شده است.

۲-۱-۵-۲- شاخص های سلامت زنان:

جدول شماره ۳۲: شاخص های سلامت زنان در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

رضایت از زندگی با خانواده	شیوع بیماری های مزمن	زایمان در مراکز بهداشتی	درصد زایمان به طریق سزارین	شیوع و استفاده از روش های پیشگیری از بارداری	پوشش مراقبت های دوران بارداری	زایمان در سن پایین ^۲	آگاهی صحیح زنان درباره پیشگیری از ایدز (زنان ۱۵-۵۴ ساله)	استعمال دخانیات ^۱	
۸۵/۵	۲۵/۷	۹۰/۹	۴۲/۹	۷۳/۱	۹۴/۶	۵/۰	۳۱/۲	۴/۴	استان کرمان
۹۰/۱	۲۰/۰	۹۵/۳	۴۵/۶	۷۷/۴	۹۶/۹	۵/۲	۳۱/۹	۶/۳	کل کشور

ارزیابی:

- ۱- استان کرمان از لحاظ شاخص استعمال دخانیات زنان، **پایین تر** از شاخص مشابه در کل کشور می باشد و در جایگاه چهاردهم کشوری قرار دارد.
- ۲- استان کرمان از لحاظ شاخص آگاهی صحیح زنان درباره پیشگیری از ایدز، **پایین تر** از شاخص مشابه در کل کشور می باشد و در جایگاه شانزدهم کشوری قرار دارد.
- ۳- طبق آخرین آمار مستند در سال ۱۳۸۹ درصد زایمان قبل از ۱۸ سالگی زنان ۲۴-۲۰ ساله استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **اندکی پایین تر** است و در جایگاه هیجدهم کشور قرار دارد.
- ۴- شاخص پوشش مراقبت های دوران بارداری زنان در استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **اندکی پایین تر** است و در جایگاه بیست و هشتم کشور قرار دارد.
- ۵- شاخص شیوع و استفاده از روش های پیشگیری از بارداری زنان ۱۵-۴۹ ساله همسر دار در استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **پایین تر** است و در جایگاه بیست و پنجم کشور قرار دارد.

^۱ .مجموع افرادی که از یکی از انواع دخانیات استفاده می کنند تقسیم بر تعداد کل افراد مورد مطالعه در هر ۱۰۰ نفر.

^۲ . زنان ۲۰ تا ۲۴ سال های که حداقل یک زایمان نوزاد زنده قبل از ۱۸ سالگی داشته اند.

- ۶- شاخص درصد زایمان به طریق سزارین در استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **پایین تر** است و در جایگاه هیجدهم کشور قرار دارد. (طبق آخرین آمار در استان کرمان ۳/۸٪ زایمان در منزل انجام گرفته است)
- ۷- شاخص زایمان در مراکز بهداشتی در استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **پایین تر** است و در جایگاه چهاردهم کشور قرار دارد.
- ۸- شاخص شیوع بیماری های مزمن زنان ۱۵-۵۴ ساله در استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **بالا تر** است و در جایگاه پنجم کشور قرار دارد.
- ۹- شاخص رضایت از زندگی با خانواده در زنان استان کرمان در مقایسه با میانگین کل کشور **پایین تر** است و در جایگاه بیست و پنجم کشور قرار دارد.

۲-۱-۶- وضعیت تأمین اجتماعی

۲-۱-۶-۱- بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی:

جدول شماره ۳۳: تعداد و نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

نسبت مرد به زن ^۱	زن	مرد	کل	
۳,۹	۸۹۷۴۸ (۲۰/۴)	۳۵۰۸۰۸ (۷۹/۶)	۴۴۰۵۵۶	استان کرمان
۴,۳	۲۵۹۵۷۸۵	۱۱۱۸۳۸۳۵	۱۳۷۷۹۶۲۰	کل کشور

ارزیابی:

- ۱- نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی در استان کرمان ۳,۹ برابر است و این نسبت از نسبت کل کشور بهتر است و نشان دهنده وضعیت مطلوب بیمه زنان در این استان است. استان کرمان از لحاظ نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی در رتبه هفتم بین استان های کشور قرار گرفته است.

^۱ تعداد مردان بیمه شده اصلی به زنان بیمه شده اصلی سازمان تأمین اجتماعی.

۲-۱-۶-۲- مقررې بگيران بيمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی:

جدول شماره ۳۴: تعداد و درصد مقررې بگيران بيمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری

زن	مرد	کل	
۷۲۸ (۰,۸)	۲۷۲۵ (۰,۸)	۳۴۵۳ (۰,۸)	استان کرمان
۴۹۲۰۳ (۱,۹)	۱۵۵۵۷۲ (۱,۴)	۲۰۴۷۷۵ (۱,۵)	کل کشور

ارزیابی:

۱- طبق جدول شماره ۳۲، درصد مقررې بگيران زن و مرد استان کرمان از میانگین کشوری پایین تر است.

* استان کرمان از لحاظ تعداد مقررې بگيران زن بيمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی، با ۰/۸٪

در جایگاه بیست و هفتم کشوری قرار دارد.

۲-۱-۷- بررسی وضعیت آسیب های اجتماعی

۲-۱-۷-۱- معتادین دستگیر شده:

جدول شماره ۳۵: میزان معتادین دستگیر شده در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰ هزار نفر جمعیت)

زن	مرد	کل	
۱,۵	۳۷,۲	۱۹,۷	استان کرمان
۱,۸	۵۰,۶	۲۶,۵	کل کشور

ارزیابی: درصد معتادین دستگیر شده در استان کرمان از میانگین کشوری کمتر است یعنی استان کرمان از لحاظ این

شاخص نسبت به کل کشور اوضاع مناسبی دارد.

* استان کرمان از لحاظ تعداد معتادین زن دستگیر شده در جایگاه دوازدهم کشوری قرار دارد.

جدول شماره ۳۶: تعداد معتادین دستگیر شده به تفکیک گروه های سنی در استان کرمان

جمع	۳۵ سال و بیشتر	۲۵-۳۴ سال	۱۸-۲۴ سال	تا ۱۷ سال	
۶۲۴۴	۵۵۴	۱۴۶۸	۴۲۱۱	۱۱	کل
۶۰۱۳	۴۹۳	۱۳۵۷	۴۱۵۲	۱۱	مرد
۲۳۱	۶۱	۱۱۱	۵۹	۰	زن

ارزیابی: بیشترین معتادین زن دستگیر شده در استان کرمان در گروه سنی ۲۵-۳۴ سال قرار دارند.

۲-۱-۷-۲- اقدام به خودکشی:

شماره ۳۷: اقدام به خودکشی در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

زن	مرد	کل	
۰,۵	۰,۷	۰,۶	استان کرمان
۳,۶	۷,۷	۵,۷	کل کشور

ارزیابی: درصد اقدام به خودکشی در استان کرمان از میانگین کشوری خیلی کمتر است.

(میزان خودکشی زنان در همدان ۰,۲، در سیستان و بلوچستان ۰,۴ و در کرمان ۰,۵ می باشد، در حالیکه میانگین

کشوری خودکشی زنان ۳,۶ می باشد)

*استان کرمان از لحاظ تعداد خودکشی زنان دستگیر شده در جایگاه بیست و نهم کشوری قرار دارد یا به عبارت دیگر می توان گفت استان کرمان از لحاظ کم بودن تعداد خودکشی زنان در جایگاه سوم کشوری قرار دارد.

جدول شماره ۳۸: اقدام به خودکشی به تفکیک گروه های سنی در استان کرمان

جمع	۳۵ سال و بیشتر	۲۵-۳۴ سال	۱۸-۲۴ سال	تا ۱۷ سال	
۱۸	۲	۱۰	۵	۱	کل
۱۱	۲	۴	۵	۰	مرد
۷	۰	۶	۰	۱	زن

ارزیابی: بیشترین اقدام به خودکشی زنان در استان کرمان در گروه سنی ۳۴-۲۵ سال قرار دارد.

۲-۱-۷-۳- دستگیرشدگان سرقت:

جدول شماره ۳۹: دستگیرشدگان سرقت عادی^۱ در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

کل	مرد	زن	
۱۳,۲	۲۵,۱	۰,۸	استان کرمان
۴۰۰,۸	۷۵۴,۱	۳۷,۹	کل کشور

ارزیابی: درصد دستگیرشدگان سرقت در استان کرمان از میانگین کشوری خیلی خیلی کمتر است. یعنی استان کرمان از لحاظ این شاخص نسبت به کل کشور اوضاع بسیار مناسبی دارد.

* استان کرمان از لحاظ کم بودن تعداد دستگیرشدگان سرقت زن در جایگاه ششم کشوری قرار

دارد.

۲-۱-۷-۴- فرار دختران و زنان از منزل:

جدول شماره ۴۰: مقایسه فرار دختران و زنان از منزل در استان کرمان و کل کشور (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

زنان و دختران	پسران	سالمند	سایر	
۳,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۴	استان کرمان
۴,۷	۰,۳	۰,۰	۲,۷	کل کشور

ارزیابی:

۱- درصد فرار دختران و زنان از منزل در استان کرمان از میانگین کشوری کمتر است.

۲- در استان کرمان در مقایسه با کشور فرار پسران و سالمندان وجود ندارد.

* استان کرمان از لحاظ درصد فرار دختران و زنان از منزل در جایگاه هفدهم کشوری قرار دارد.

^۱ سرقت عادی از اماکن دولتی، غیر دولتی، خودرو، احشام و ...

۲-۱-۷-۵- دستگیرشدگان قتل های عمد و غیر عمد:

جدول شماره ۴۱: دستگیرشدگان قتل های عمد و غیر عمد در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

زن	مرد	کل	
۰,۰	۰,۰	۰,۰	استان کرمان
۰,۳	۵,۲	۲,۸	کل کشور

ارزیابی: درصد قتل های عمد و غیر عمد در استان کرمان صفر می باشد. یعنی استان کرمان از لحاظ این شاخص نسبت به کل کشور اوضاع بسیار بسیار مناسبی دارد.

*استان کرمان از لحاظ این شاخص با درصد ۰,۰ در جایگاه اول کشوری قرار دارد.

جدول شماره ۴۲: میزان مقتولین قتل عمد در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

زن	مرد	کل	
۰,۰	۰,۱	۰,۱	استان کرمان
۰,۹	۳,۰	۲,۰	کل کشور

ارزیابی: میزان مقتولین قتل عمد در استان کرمان بسیار کمتر از میزان مشابه در کل کشور می باشد. یعنی استان کرمان از لحاظ این شاخص نسبت به کل کشور اوضاع بسیار بسیار مناسبی دارد.

*استان کرمان از لحاظ این شاخص با درصد ۰,۱ در جایگاه اول کشوری قرار دارد.

۲-۱-۷-۶- دستگیرشدگان و تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه:

جدول شماره ۴۳: دستگیرشدگان و تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه			دستگیرشدگان نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۲,۸	۱,۵	استان کرمان
۰,۶	۸,۸	۴,۸	۰,۷	۲۵,۴	۱۳,۲	کل کشور

ارزیابی:

۱- درصد دستگیرشدگان نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه در استان کرمان از میانگین کشوری بسیار کمتر است.

۲- استان کرمان از لحاظ درصد کم بودن درصد دستگیرشدگان زن نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه رتبه سوم کشور را دارد.

۲- درصد دستگیرشدگان زن نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه در استان کرمان صفر است.

۳- درصد تلفات نزاع دسته جمعی مسلحانه و غیر مسلحانه در استان کرمان صفر است و از لحاظ درصد کم بودن در جایگاه پنجم کشوری قرار دارد.

۲-۱-۸- ورزش

ردیف	عنوان	سال ۹۲	سال ۹۳	سال ۹۴	سال ۹۵	سال ۹۶	سال ۹۷ (وضع موجود)
۱	مقام آوران پارالمپیک	---	۱	---	۴	---	---
۲	مقام آوران جهانی	۱	۲	۷	۱	۷	۴
۳	مقام آوران بین المللی	۱	۲	۹	۲	۱۴	۲
۴	مقام آوران آسیایی و پارآسیایی	۵	۲	۱۵	۳	۹	۲
۵	مقام آوران کشوری	---	۱۷۶	۱۴۶	۲۴۳	۳۰۸	۷۰
۶	میزبانی مسابقات کشوری	---	۳۶	۱۱	۱۴	۲۰	۱۰
۷	تعداد ورزشکاران سازمان یافته	۳۳۰۷۵	۳۲۲۶۹	۲۲۱۰۱	۳۰۴۷۲	۳۳۵۸۷	۱۱۶۵۷
۸	تعداد زنان ورزشکار همگانی	---	۲۱۱۲۰	۲۸۰۵۸۱	۷۳۴۳۱۲	۴۸۹۷۷۵	۲۲۵۵۹
۹	گزارش برنامه همگانی	---	۵۰	۱۱۹۵	۲۰۳۱	۲۸۲۶	۲۶۱
۱۰	تعداد مربیان	---	۱۲۵۲۰	۱۴۴۹۹	۱۶۹۲۸	۱۸۹۶۹	۱۹۱۸۹
۱۱	تعداد داوران	---	۵۸۶۲	۷۵۱۹	۸۰۴۲	۹۳۵۵	۹۳۷۱
۱۲	تعداد ملی پوشان	۴۸	۴۷	۴۷	۶۳	۷۱	۲۲

۲-۱-۹- توصیف وضع مشارکت سیاسی زنان

۲-۱-۹-۱- نمایندگان مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا:

جدول شماره ۴۴: نمایندگان مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

نمایندگان شوراهای اسلامی شهر و روستا (سال ۱۳۹۲)			نمایندگان مجلس شورای اسلامی (سال ۱۳۹۴)			
زن	مرد	کل	زن	مرد	کل	
۷,۲	۹۲,۸	۱۰۰	۰	۱۰۰	۱۰۰	استان کرمان
۳,۴	۹۶,۶	۱۰۰	۴	۹۶	۱۰۰	کل کشور

ارزیابی:

۱- تعداد نمایندگان زن مجلس شورای اسلامی در استان کرمان، صفر می باشد.

۲- درصد نمایندگان زن شوراهای اسلامی شهر و روستا در استان کرمان، حدوداً ۲ برابر میانگین کشوری می باشد و استان کرمان از لحاظ این شاخص در جایگاه دوم کشوری قرار دارد. استان کرمان در سال ۱۳۹۲ (چهارمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا) بیشترین سهم زنان از کل نمایندگان زن شوراهای اسلامی شهر و روستا در کشور را داشته است.

۲-۱-۹-۲- دهیاران زن:

جدول شماره ۴۵: تعداد دهیاران زن در استان کرمان و مقایسه با میانگین کشوری (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

دوره سوم (۱۳۸۵)	دوره چهارم (۱۳۹۲)	
۸۲	۲۵۲	استان کرمان
۹۱۵	۲۱۶۷	کل کشور

ارزیابی: تعداد دهیاران زن استان کرمان در دوره سوم ۸۲ نفر بوده و در دوره چهارم با افزایش چشمگیر به ۲۵۲ دهیار زن رسیده است. سهم دهیاران زن استان از کل دهیاران زن کشور در دوره سوم ۱۰,۱ درصد بوده که در دوره چهارم به ۱۳,۳ درصد افزایش یافته است. استان کرمان از لحاظ شاخص تعداد دهیاران زن در سال ۱۳۹۲ در جایگاه دوم کشوری قرار گرفته است.

۲-۱-۱۰-۲- توصیف وضع مشارکت مدنی زنان

۲-۱-۱۰-۱- سمن های زنان به تفکیک نوع فعالیت:

جدول شماره ۴۶: درصد سمن های زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

فرهنگی، اجتماعی	صنفی، تخصصی	خبریه ای	میزان کل سمن (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)	
۳۴,۸	۲۱,۹	۴۳,۲	۳,۵	استان کرمان
۴۷,۵	۳۰,۶	۲۱,۹	۳,۳۶	کل کشور

ارزیابی: تعداد سمن های فرهنگی- اجتماعی و صنفی- تخصصی زنان در استان کرمان از تعداد سمن های مشابه در کشور کمتر ولی تعداد سمن های خیریه ای زنان در استان کرمان از تعداد سمن های مشابه در کشور بیشتر می باشد.

*استان کرمان از لحاظ شاخص میزان کل سمن بالاتر از میانگین کشوری این شاخص می باشد.

۲-۱-۱-۲- سمن های فرهنگی- اجتماعی زنان به تفکیک نوع فعالیت:

جدول شماره ۴۷: درصد سمن های فرهنگی- اجتماعی زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

انجمن های مذهبی	حمایت ها و خدمات اجتماعی	علمی، آموزش و پژوهش	فرهنگی، هنری	
۲,۶	۰,۰	۵,۳	۹۲,۱	استان کرمان
۱۷,۴	۹,۷	۴,۴	۶۸,۴	کل کشور

ارزیابی: تعداد سمن های فرهنگی- هنری و علمی، آموزش و پژوهش زنان در استان کرمان از تعداد سمن های مشابه در کشور بیشتر ولی تعداد انجمن های مذهبی زنان در استان کرمان از تعداد انجمن های مشابه در کشور کمتر می باشد. همچنین در استان کرمان سمن از نوع حمایت ها و خدمات اجتماعی وجود ندارد.

۲-۱-۱-۳- سمن های صنفی- تخصصی زنان به تفکیک نوع فعالیت:

جدول شماره ۴۸: درصد سمن های صنفی- تخصصی زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

شبکه های تخصصی	زیست محیطی	حقوقی و ترویجی	بهداشت و سلامت	کارآفرینی، حرفه آموزی و اشتغال زایی	
۰,۰	۱۱,۱	۰,۰	۷۵,۰	۱۳,۹	استان کرمان
۰,۷	۱۰,۹	۳,۶	۶۷,۵	۱۷,۲	کل کشور

ارزیابی: تعداد سمن های بهداشت و سلامت و زیست محیطی زنان در استان کرمان از تعداد سمن های مشابه در کشور بیشتر ولی تعداد سمن های کارآفرینی، حرفه آموزی و اشتغال زایی زنان در استان کرمان از تعداد انجمن های مشابه در کشور کمتر می باشد. همچنین در استان کرمان سمن ها از نوع حقوقی و ترویجی و شبکه های تخصصی وجود ندارد.

۲-۱-۱-۴- سمن های خیریه ای زنان:

جدول شماره ۴۹: درصد سمن های خیریه ای زنان به تفکیک نوع فعالیت در استان کرمان و کل کشور در سال ۱۳۹۶ (در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت)

خدمات خیریه ای	صندوق های قرض الحسنه	
۱۰۰	۰	استان کرمان
۹۹,۷	۰,۳	کل کشور

ارزیابی: تعداد سمن های خدمات خیریه ای زنان در استان کرمان از تعداد سمن های مشابه در کشور بیشتر می باشد. همچنین در استان کرمان سمن از نوع صندوق های قرض الحسنه زنان وجود ندارد.

فصل سوم
احصاء مسائل کلیدی
زنان و خانواده در استان

شهرستان های استان کرمان

- ۱- کرمان
- ۲- زرند
- ۳- راور
- ۴- کوهستان
- ۵- رفسنجان
- ۶- انار
- ۷- شهربابک
- ۸- سیرجان
- ۹- بردسیر
- ۱۰- بافت
- ۱۱- رابر
- ۱۲- ارزوئیه
- ۱۳- جیرفت
- ۱۴- کهنوج
- ۱۵- قلعه گنج
- ۱۶- منوجان
- ۱۷- رودبار جنوب
- ۱۸- عنبرآباد
- ۱۹- ریگان
- ۲۰- فهرج
- ۲۱- نرماشیر
- ۲۲- بیم
- ۲۳- فاریاب

۳-۱- شهرستان کرمان

اولویت ها: ۱- طلاق؛ حاشیه نشینی؛ بیکاری؛ اعتیاد.

۲- حاشیه نشینی		۱- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم توجه به توسعه اقتصادی در روستاها و شهرستان های کوچک.</p> <p>-عدم ارائه تهسیلات کم سود و زودبازده برای حمایت از اشتغال روستاییان.</p> <p>-عدم رسیدگی به روستاها و شهرستان های کوچک به صورت همزمان با توسعه مرکز استان و شهرستان های بزرگ و پرجمعیت.</p> <p>-عدم تناسب ارائه خدمات فرهنگی و اجتماعی به مردم روستاها و شهرستان های کوچک.</p> <p>-عدم ارائه امکانات بهداشتی و درمانی قابل قبول به مردم روستاها و شهرستان های کوچک.</p>	<p>الف: جاذبه های اقتصادی شهر که شاخص های آن عبارتند از: درآمد بیشتر، شغل بهتر، امکانات آموزشی، امکانات رفاهی و بهداشتی.</p> <p>ب: دافعه های اقتصادی محل سکونت قبلی شاخص های آن عبارتند از: درآمد کم، عدم دسترسی به امکانات آموزشی، دسترسی به امکانات رفاهی، بیکاری در محل سکونت قبلی، مکانیزه شدن کشاورزی، نداشتن زمین زراعی و خشکسالی.</p> <p>ج: دافعه های اجتماعی و فرهنگی محل سکونت قبلی که عبارتند از: اختلافات قومی و فرهنگی، فراهم نبودن زمینه برای پیشرفت، پایین بودن ارزش کار، عدم زمینه مناسب برای ازدواج، محیط بسته و ضعف ارتباطات فرهنگی، دوری از اقوام و آشنایان، فراهم نبودن زمینه برای رشد شخصیت افراد.</p>	<p>-عدم ارائه مشاوره های قبل و بعد از ازدواج.</p> <p>- عدم حمایت های آموزشی مهارتی و حرفه آموزی.</p> <p>- عدم آموزش های زندگی و تغییر رفتارهای فرهنگی افراد جامعه.</p> <p>- عدم ارائه آموزش های لازم جهت پیشگیری از اعتیاد.</p> <p>-عدم برخورداری از سواد رسانه ای.</p> <p>- عدم آگاهی از مهارت های زندگی.</p>	<p>-عدم ارائه آموزش های لازم از طرف خانواده ها.</p> <p>-دخالت خانواده.</p> <p>- نارضایتی در رابطه جنسی.</p> <p>-سردی روابط عاطفی.</p> <p>-بی وفایی در زناشویی.</p> <p>- اعتیاد.</p> <p>-بیماری های روانی.</p> <p>-افزایش توانمندی زنان(استقلال مالی).</p> <p>- ازدواج در سنین پایین.</p> <p>- شبکه های مجازی و فیلم های ماهواره.</p>

۴- اعتیاد		۳- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>- کافی نبودن اجرای برنامه های مدون پیشگیری از اعتیاد</p> <p>- عدم مدیریت صحیح جهت آگاه سازی جوانان از تبعات مصرف و اعتیاد به مواد مخدر</p> <p>- عدم وجود اشتغال مناسب و بیکاری</p> <p>- کمبود شرایط مناسب جهت گذران اوقات فراغت و تفریح.</p> <p>- کم بودن اماکن ورزشی و فرهنگی و تشویق جوانان به استفاده از این فضاها و هزینه بر بودن استفاده از این فضاها.</p>	<p>۱- همجواری با استان سیستان و بلوچستان.</p> <p>۱- دسترسی آسان به مواد مخدر.</p> <p>۲- بیکاری و عدم اشتغال.</p> <p>۳- مشکلات اقتصادی و فقر</p> <p>۴- شرایط جغرافیایی و اقلیمی منطقه.</p> <p>۵- وجود نگرش مثبت نسبت به مصرف مواد مخدر.</p> <p>۶- مصرف مواد مخدر در خانواده ها و الگوپذیری فرزندان.</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی.</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی آگاه سازی و آشنایی با مهارت های ارتباطی و مهارت های زندگی.</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی.</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای ایجاد مشاغل پایدار در مرکز استان.</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل.</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p>

۳-۲- شهرستان زرنند

اولویت ها: ۱- خودکشی؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- طلاق.

۳- طلاق		۲- اعتیاد		۱- خودکشی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>عدم وجود شرایط مناسب جهت اشتغال</p> <p>عدم ارائه مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>عدم شناخت مناسب دختر و پسر از هم در قبل از ازدواج</p> <p>عدم برگزاری دوره های آموزش مهارت های زندگی از جمله همسرمداری</p> <p>وجود ازدواج های زودهنگام</p> <p>عدم آگاهی زوجین نسبت به رفتارها و خلقیات زنان و مردان</p>	<p>۱- مشکلات مالی</p> <p>۲- عدم توافق اخلاقی</p> <p>۳- نارضایتی جنسی</p> <p>۴- عدم وجود علاقه و حاکم شدن کراهت در روابط زوجین نسبت به هم</p> <p>۵- سوء ظن</p> <p>۶- تفاوت های فرهنگی</p> <p>۷- خیانت/ازدواج مجدد</p> <p>۸- بیبیکاری</p> <p>۹- بی بندوباری اخلاقی</p> <p>۱۰- افسردگی</p> <p>۱۱- خشونت های خانگی (جسمی، جنسی، عاطفی و ...)</p> <p>۱۲- شبکه های اجتماعی مجازی</p>	<p>عدم ارائه مشاوره به گروه های مختلف سنی و جنسی در راستای کاهش فشارهای اجتماعی و فردی وارد شده بر افراد</p> <p>نبود امکانات تفریحی و گردشگری</p> <p>نبود انگیزه و امید به زندگی</p> <p>عدم شرایط جهت گذران اوقات فراغت بصورت مناسب و هدفدار</p> <p>عدم آگاهی والدین نسبت به تغییر رفتارهای فرزندان</p> <p>عدم وجود مشاغل سالم</p>	<p>۱- افسردگی</p> <p>۲- ناتوانی جنسی</p> <p>۳- لذت جویی</p> <p>۴- عدم توجه و نظارت و کنترل والدین</p> <p>۵- بیبیکاری</p> <p>۶- فقر و مشکلات اقتصادی</p> <p>۷- نابسامانی خانواده ها</p> <p>۸- حقارت های درونی</p>	<p>عدم وجود ظرفیت های لازم و کافی جهت اشتغالزایی</p> <p>عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>عدم وجود تفریحات سالم برای جوانان</p> <p>عدم شکل گیری جامعه پذیری مثبت از سوی جوانان و نوجوانان</p> <p>نداشتن هدف معین در زندگی</p> <p>بیماری های روانی درمان نشده از دوران کودکی و عدم آگاهی و توجه والدین نسبت به این مسأله</p> <p>عدم وجود دیدگاه های مثبت در جامعه در خصوص مراجعه به مراکز مشاوره</p>	<p>۱- مشکلات اقتصادی</p> <p>۲- مسائل عاطفی و خانوادگی</p> <p>۳- طرد شدن از سوی جامعه</p> <p>۴- احساس پوچی و بی هویتی</p> <p>۵- اختلالات روانی و شخصیتی</p>

۳-۳- شهرستان ریگان

اولویت ها: ۱- بیکاری؛ ۲- طلاق؛ ۳- خودکشی؛ ۴- ازدواج با اتباع بیگانه (خصوصاً افغانه).

۲- طلاق		۱- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم ارائه مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم حمایت های آموزشی مهارتی و حرفه آموزی</p> <p>- عدم آموزش های زندگی و تغییر رفتارهای فرهنگی افراد جامعه</p> <p>- عدم ارائه آموزش های لازم جهت پیشگیری از اعتیاد</p>	<p>۱- پایین بودن سن ازدواج</p> <p>۲- مشکلات اقتصادی و مالی</p> <p>۳- فضاهای مجازی و ماهواره</p> <p>۴- فقر فرهنگی و اجتماعی</p> <p>۵- اعتیاد به مواد مخدر</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی آگاه سازی و آشنایی با مهارت های ارتباطی و مهارت های زندگی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p>

۴- ازدواج با اتباع بیگانه (خصوصاً افغانه)		۳- خودکشی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش و آگاه سازی مردم از تبعات منفی ناشی از ازدواج با اتباع بیگانه</p> <p>-عدم آموزش های لازم جهت نحوه همزیستی و همجواری با اتباع در منطقه</p> <p>-عدم شناخت مردم محلی از وضعیت واقعی اتباع و گاهاً حتی عدم دسترسی به زوج یا زوجه پس از ازدواج</p>	<p>۱- همجواری با استان سیستان و بلوچستان و رواج ازدواج با افغانه در این استان</p> <p>۲- وجود تعداد زیاد زنان سرپرست خانوار در شهرستان</p> <p>۳- وجود بچه های بدسرپرست یا بی سرپرست در سن ازدواج</p> <p>۴- نداشتن شناسنامه</p>	<p>- عدم وجود آموزش های تاب آوری</p> <p>- نبود مهارت های زندگی در راستای ایجاد انگیزه و خودباوری</p> <p>- نبود کلاس های آموزشی تقویت اعتماد به نفس</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت گذران اوقات فراغت و تفریح</p> <p>- نبود نشاط اجتماعی</p>	<p>۱- افسردگی</p> <p>۲- پایین آمدن شاخص امید به زندگی</p> <p>۳- نداشتن شغل و یا عدم وجود امنیتی شغلی</p> <p>۴- فقر و مشکلات اقتصادی</p>

۳-۴- شهرستان های قلعه گنج و رودبار جنوب

اولویت ها: ۱- اعتیاد؛ ۲- خودکشی؛ ۳- طلاق.

۳- طلاق		۲- خودکشی		۱- اعتیاد	
خلأهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلأهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلأهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش مهارت های زندگی و روابط بین فردی</p> <p>-عدم ارائه آموزش ها و مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزش نحوه انتخاب همسر</p> <p>-عدم آموزش و شناخت مسائل زناشویی</p>	<p>۱-نداشتن مهارت های ارتباطی بین فردی</p> <p>۲-عدم شناخت زوجین از یکدیگر در قبل از ازدواج</p> <p>۳-وجود همسر آزاری و خشونت های خانوادگی</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی تاب آوری جهت افزایش روحیه و تحکیم بنیان خانواده</p> <p>-عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>-عدم وجود مشوق های لازم در جامعه برای جوانان و ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس در آنان</p> <p>-نبود برنامه های ایجاد نشاط اجتماعی و جلوگیری از افسردگی</p>	<p>۱-افسردگی</p> <p>۲-پایین آمدن شاخص امید به زندگی</p> <p>۳-فقر</p> <p>۴-ناپسامانی خانواده ها</p> <p>۵-نداشتن هدف در زندگی</p> <p>۶-نداشتن شغل و بیکاری</p> <p>۷-مسائل ناموسی</p>	<p>-عدم وجود برنامه های مدون پیشگیری از اعتیاد</p> <p>-عدم مدیریت صحیح جهت آگاه سازی جوانان از تبعات مصرف و اعتیاد به مواد مخدر</p> <p>-عدم وجود اشتغال مناسب و بیکاری</p> <p>-عدم وجود شرایط مناسب جهت گذران اوقات فراغت و تفریح</p> <p>-عدم وجود اماکن ورزشی و فرهنگی و تشویق جوانان به استفاده از این فضاها</p>	<p>۱-دسترسی آسان به مواد مخدر</p> <p>۲-بیکاری و عدم اشتغال</p> <p>۳-مشکلات اقتصادی و فقر</p> <p>۴-شرایط جغرافیایی و اقلیمی منطقه (جنوبی بودن و گرمسیری بودن این منطقه)</p>

۳-۵- شهرستان منوجان

اولویت ها: ۱- طلاق های توافقی؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- خودکشی.

۳- خودکشی		۲- اعتیاد		۱- طلاق های توافقی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>- عدم آگاهی مردم از تاب آوری و نحوه کنترل خشونت و رفتارهای تکانه ای</p> <p>- نبود برنامه های آموزشی لازم جهت آگاه سازی و بهسازی روحی و روانی افراد آسیب دیده</p> <p>- عدم آموزش مهارت های افزایش اعتماد به نفس و خودباوری</p> <p>- عدم تشویق و حمایت و ایجاد بسترهای مناسب جهت ورود افراد به اجتماع</p>	<p>۱- فقر</p> <p>۲- نابسامانی خانواده ها</p> <p>۳- عدم انگیزه</p> <p>۴- دیده نشدن از سوی خانواده</p> <p>۵- کمبود اعتماد به نفس و جلب توجه نمایشی</p> <p>۶- مسائل ناموسی</p>	<p>- عدم وجود اماکن مناسب جهت پیشگیری و کنترل اعتیاد</p> <p>- عدم آگاهی بخشی و اطلاع رسانی به خانواده ها خصوصاً در زمینه اعتیاد به مواد مخدر صنعتی</p> <p>- عدم توانمندسازی مردم از قبیل ایجاد تسهیلات و وام ها جهت اشتغالزایی</p> <p>- عدم آگاهی در راستای پیشگیری از تنش های خانوادگی و پیشگیری از اعتیاد</p> <p>- عدم وجود مشاوره های تخصصی در زمینه شناخت حوزه های افسردگی</p> <p>- نبود فضاهای مناسب آموزشی، ورزشی، فرهنگی و تفریحی جهت گذران اوقات فراغت</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد مخدر</p> <p>۲- فقر و بیکاری</p> <p>۳- نابسامانی خانواده ها</p> <p>۴- افسردگی</p> <p>۵- کاهش شاخص امید به زندگی</p>	<p>- کمبود فضاهای آموزشی</p> <p>- کمبود تسهیلات اشتغالزایی</p> <p>- کمبود فضاهای تفریحی بانوان</p> <p>- نبود امکانات لازم جهت گذران مناسب و بهینه اوقات فراغت</p> <p>- عدم آموزش مهارت های زندگی با توجه به تغییر سبک زندگی در سال های اخیر</p> <p>- عدم وجود مراکز مشاوره عمومی و تخصصی</p>	<p>۱- شیوع استفاده ناصحیح از فضاهای مجازی و ماهواره</p> <p>۲- مشکلات مالی</p> <p>۳- عدم توافق اخلاقی بین زوجین</p> <p>۴- ازدواج مجدد</p>

۳-۶- شهرستان نورماشیر

اولویت ها: ۱- اعتیاد زنان؛ ۲- طلاق؛ ۳- خشونت خانگی؛ ۴- فضای مجازی.

۲- طلاق		۱- اعتیاد زنان	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم تحقیق و شناخت زوجین نسبت به هم قبل از ازدواج</p> <p>- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی</p> <p>- نداشتن شغل مناسب و پایدار</p>	<p>۱- پایین بودن سن ازدواج</p> <p>۲- عدم شناخت زوجین نسبت به یکدیگر</p> <p>۳- مشکلات اقتصادی و مالی</p> <p>۴- عدم وجود امنیت شغلی و اشتغال ثابت</p>	<p>-عدم آگاه سازی نسبت به تبعات ناشی از ازدواج های در سنین بسیار پایین</p> <p>- عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>- عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- وجود رفتارهای پرخاشگرانه و خشونت آمیز در خانواده ها و عدم آموزش تغییر در رفتار (عدم آموزش کنترل خشم و رفتارهای تکانه ای)</p> <p>-نداشتن هدف مشخص در زندگی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان</p> <p>-احساس عادی شدن روند زندگی و احساس پوچی در زنان</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲- نابسامانی خانواده</p> <p>۳- افسردگی</p> <p>۴- ازدواج زودهنگام (خصوصاً ازدواج دختران با افراد معتاد)</p>

۴- فضای مجازی		۳- خشونت خانگی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش و آگاه سازی مردم از چگونگی استفاده صحیح و بهینه از فضای مجازی (عدم یادآوری و آموزش اینکه فضای مجازی هم فرصت است و هم تهدید)</p> <p>- عدم آموزش های لازم جهت آگاهی والدین از خطرات موجود در فضاهای مجازی و نحوه کنترل و نظارت بر حضور فرزندان در این فضاها</p>	<p>۱- در دسترس بودن ماهواره و شبکه های اجتماعی مجازی (واتساپ، تلگرام، اینستاگرام و ...) حتی در دورافتاده ترین مناطق</p> <p>۲- عدم نظارت والدین بر نحوه گذران اوقات فراغت توسط فرزندان</p> <p>۳- عدم نظارت والدین بر نحوه استفاده فرزندان از تکنولوژی های ارتباطی نوین</p>	<p>- عدم آگاهی همسران به خصوص مردان از نحوه رفتار و روابط با همسر</p> <p>- عدم آموزش مهارت های رابطه ای بین فردی به زوجین</p> <p>-وجود دیدگاه های سنتی و مردسالارانه نسبت به زنان</p>	<p>۱- وجود رفتارهای تکانه ای، پرخاشگرانه و خشونت آمیز</p> <p>۲- عدم آگاهی از مسائل و حقوق زنشویی</p> <p>۳- شرایط اقلیمی منطقه (گرمسیری بودن این منطقه)</p> <p>۴- وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه</p>

۳-۷- شهرستان شهر بابک

اولویت ها: ۱- طلاق؛ ۲- اعتیاد زنان؛ ۳- افراد بازمانده از تحصیل.

۱- طلاق		۲- اعتیاد زنان		۳- افراد بازمانده از تحصیل*	
تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلأهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلأهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلأهای ظرفیتی
<p>۱- فضای مجازی</p> <p>۲- شرایط اقتصادی</p> <p>۳- نارضایتی جنسی در روابط زناشویی</p> <p>۴- نداشتن شغل مناسب و پایدار</p> <p>۵- عدم ایجاد تعهد و مسئولیت پذیری در افراد نسبت به زندگی مشترک</p> <p>۶- افسردگی</p>	<p>عدم آموزش مهارت های جنسی و رضایت زناشویی زوجین</p> <p>عدم آموزش مهارت های همسر داری</p> <p>عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>عدم وجود زمینه های اشتغال</p> <p>عدم آشنایی نسبت به حضور و استفاده از فضاهای مجازی</p> <p>کاهش تعهد و مسئولیت پذیری</p> <p>عدم نشاط خانوادگی و اجتماعی</p>	<p>۱- دسترسی آسان به مواد مخدر</p> <p>۲- وجود افراد معتاد در خانواده</p> <p>۳- داشتن دیدگاه های مثبت نسبت به استفاده از مواد مخدر (کاهش و درمان بیماری ها)، وجود عرف خانوادگی، سنتی و شرایط فرهنگی منطقه</p> <p>۴- افسردگی در زنان</p> <p>۵- سرخوردگی های اجتماعی و شغلی</p> <p>۶- نداشتن اوقات فراغت مناسب</p> <p>۷- نابسامانی زندگی زناشویی</p> <p>۸- بالارفتن سن ازدواج و ایجاد مجرد قطعی برای فرد</p> <p>۹- وجود و شیوع تفریحات ناسالم در گروه های دوستان</p> <p>۱۰- شیوع استعمال از مواد مخدر صنعتی و سنتی در میهمانی های زنانه</p>	<p>عدم آگاهی افراد و خانواده ها از مضرات مصرف مواد مخدر</p> <p>عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای زنان (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>وجود تفکرات قالبی سنتی در زمینه استفاده از مواد مخدر و عدم تلاش جهت رفع این دیدگاه ها</p> <p>عدم حضور زنان در جایگاه های مختلف شغلی علیرغم داشتن تحصیلات دانشگاهی</p> <p>عدم آگاهی زوجین نسبت به زندگی مشترک</p> <p>نبود شرایط مناسب برای ازدواج دختران در سن ازدواج</p> <p>دوستی های خیابانی</p> <p>عدم نظارت کافی والدین بر فرزندان</p>	<p>عدم پوشش فضاهای آموزشی (مدارس) در برخی روستاها</p> <p>شرایط نامطلوب اقتصادی والدین و تفکر کاهش هزینه خانواده ها با ازدواج زودهنگام فرزندان به خصوص دختران</p> <p>عدم فرهنگ سازی از طرف رسانه ها و مطبوعات در راستای افزایش سوادآموزی به خصوص در مناطق روستایی</p> <p>استفاده از فرزندان به عنوان نیروی کار (کشاورزی، دامپروری و ...)</p>	<p>۱- عدم وجود فضای آموزشی در برخی از روستاها</p> <p>۲- ازدواج زودهنگام</p> <p>۳- نداشتن وضعیت اقتصادی مناسب جهت تأمین هزینه های تحصیل فرزندان (فقر مالی)</p> <p>۴- فقر فرهنگی در زمینه نگرش به سوادآموزی و تحصیل</p>

* به خصوص دختران بازمانده از تحصیل.

۳-۸- شهرستان انار

اولویت ها: ۱- اعتیاد؛ ۲- گرایش به برقراری روابط نامشروع بین دانش آموزان؛ ۳- طلاق و روابط فرازناشویی.

۳- طلاق و روابط فرازناشویی		۲- گرایش به برقراری روابط نامشروع بین دانش آموزان		۱- اعتیاد	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اقتصادی جهت ایجاد اشتغال</p> <p>-در دسترس بودن مواد مخدر</p> <p>-عدم نشاط فردی و اجتماعی</p> <p>-عدم تعهد و مسئولیت پذیری و عدم آشنایی زوجین از تکالیف و حقوقی که نسبت به یکدیگر دارند</p> <p>-کاهش وجدان اخلاقی</p> <p>-شیوع و گسترش ارتباطات خارج از خانواده تحت تأثیرات فضاهای مجازی و ماهواره (خصوصاً فیلم ها)</p>	<p>۱- مشکلات اقتصادی</p> <p>۲- اعتیاد</p> <p>۳- شبکه های اجتماعی مجازی و ماهواره</p> <p>۴- افسردگی</p> <p>۵- نارضایتی جنسی در روابط زناشویی</p> <p>۶- خیانت زوجین به یکدیگر در زندگی زناشویی</p>	<p>-عدم آموزش ها به والدین در زمینه شرایط دوران نوجوانی و جوانی فرزندان</p> <p>-عدم آگاه سازی جوانان در پرهیز از رفتارهای خارج از چارچوب دینی و عرفی جنسی</p> <p>-عدم نظارت کافی اولیاء مدرسه بر رفتارها و تغییر رفتارهای دانش آموزان</p> <p>-عدم نظارت کافی والدین بر نحوه استفاده از فضاهای مجازی توسط فرزندان</p> <p>-عدم نظارت کافی والدین بر نحوه گذران اوقات فراغت توسط فرزندان</p>	<p>۱- در دسترس بودن و استفاده بیش از حد از فضاهای مجازی و ماهواره</p> <p>۲- در دسترس بودن فیلم های مبتذل و غیر اخلاقی</p> <p>۳-عدم نظارت کافی والدین بر فرزندان</p> <p>۴- عدم نظارت کافی اولیاء مدرسه بر رفتارهای دانش آموزان (تأکید بیشتر بر تعلیم آموزش) و گاهاً توجه کمتر به تربیت (پرورش))</p>	<p>-عدم کنترل و نظارت بر ورود و خروج افغانه در شهرستان</p> <p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>-وجود تفکرات قالبی سنتی در زمینه استفاده از مواد مخدر و عدم تلاش جهت رفع این دیدگاه ها</p> <p>-عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p>	<p>۱- وجود اتباع بیگانه در شهرستان</p> <p>۲- مشکلات اشتغال</p> <p>۳- داشتن دیدگاه های مثبت نسبت به استفاده از مواد مخدر (کاهش و درمان بیماری ها)، وجود عرف خانوادگی، سنتی و شرایط فرهنگی منطقه</p> <p>۴- نبود اوقات فراغت مناسب</p>

۳-۹- شهرستان های کوهبنان و راور

اولویت ها: ۱- بیکاری؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- فقر؛ ۴- طلاق.

۲- اعتیاد		۱- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-نداشتن هدف مشخص در زندگی</p> <p>-احساس عادی شدن روند زندگی و احساس پوچی</p> <p>-عدم وجود کمپ ترک اعتیاد در شهرستان برای زنان</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲-مشکلات اشتغال و در نتیجه بروز بیکاری</p> <p>۳-نداشتن شرایط مناسب جهت گذران اوقات فراغت به خصوص برای جوانان</p> <p>۴-گرایش فراوان اغلب مردم به استفاده از قلیان در گروه های مختلف سنی و جنسی</p>	<p>- تک بعدی بودن شهرستان از لحاظ شغلی (در کوهبنان غالباً کارگر معدن زغالسنگ هستند)</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p>

۴- طلاق		۳- فقر	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>--عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم تحقیق و شناخت زوجین نسبت به هم قبل از ازدواج</p> <p>- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی</p> <p>- نداشتن شغل مناسب و پایدار</p>	<p>۱- بیکاری و فقر</p> <p>۲- اعتیاد</p> <p>۲- عدم شناخت زوجین نسبت به یکدیگر</p> <p>۴- عدم وجود امنیت شغلی و اشتغال ثابت</p>	<p>- تک بعدی بودن شهرستان از لحاظ شغلی (غالباً کارگر معدن زغالسنگ هستند)</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p> <p>-تأخیر در پرداخت حقوق و دستمزد کارگران معدن</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-منحصر بودن درآمد اغلب مردم به معدن زغالسنگ</p>

۳-۱۰- شهرستان فهرج

اولویت ها: ۱- بیکاری و فقر؛ ۲- مشکلات روحی و روانی؛ ۳- ازدواج زنان با اتباع بیگانه (افغانه).

۱- بیکاری و فقر		۲- مشکلات روحی و روانی		۳- ازدواج زنان با اتباع بیگانه (افغانه)	
تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی
<p>۱- مشکلات اشتغال</p> <p>۲- زنان این شهرستان هیچ گونه نقشی در اقتصاد خانوار ندارند.</p> <p>۳- عدم توانایی راه اندازی مشاغل خانگی و خوداشتغالی و کارآفرینی</p> <p>۴- وجود تعداد زیاد زنان سرپرست خانوار</p> <p>۵- تبعات اقتصادی ناشی از وقوع زلزله</p> <p>۶- وجود دیدگاه های مثبت بین خانواده ها در خصوص وابسته بودن به مراکز و نهادهای حمایتی دولتی (کمیته امداد، بهزیستی و ...)</p>	<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>-نداشتن سواد کافی</p> <p>-عدم آموزش مهارت های حرفه ای و کارآفرینی</p> <p>-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>-اعتیاد به مواد مخدر</p>	<p>۱- وجود تعداد زیاد زنان سرپرست خانوار به دلایلی از قبیل فوت همسر، مطلقه بودن، از کار افتادگی یا معلولیت همسر ناشی از وقوع زلزله در شهرستان</p> <p>-مشکلات روحی و روانی ناشی از وقوع زلزله در شهرستان</p>	<p>-عدم شرایط لازم جهت توانمندسازی زنان سرپرست خانوار از لحاظ اقتصادی و در نتیجه بهبود شرایط روحی و روانی آنان.</p> <p>-عدم وجود مراکز مشاوره و مراکز بازتوانی روحی و روانی افراد</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p>	<p>۱- مشکلات اقتصادی</p> <p>۲- بی سوادی زنان و بازماندن آنان از تحصیل غالباً بدلیل شرایط بد اقتصادی خانواده ها</p> <p>۳- وجود تعداد زنان سرپرست خانوار در منطقه</p>	<p>-عدم آموزش و آگاه سازی مردم از تبعات منفی ناشی از ازدواج با اتباع بیگانه</p> <p>-عدم آموزش های لازم جهت نحوه همزیستی و همجواری با اتباع در منطقه</p> <p>-عدم شناخت مردم محلی از وضعیت واقعی اتباع و گاهاً حتی عدم دسترسی به زوج یا زوجه پس از ازدواج</p>

۳-۱۱- شهرستان فاریاب

اولویت ها: ۱- طلاق؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- بیکاری؛ ۴- فقر.

۲- اعتیاد		۱- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-اختلافات خانوادگی و زناشویی</p> <p>-وجود دیدگاه های مثبت در زمینه مصرف مواد مخدر</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲- عدم آگاهی</p> <p>۳- عدم قباحت مصرف مواد در خانواده ها</p> <p>۴- فقر فرهنگی</p> <p>۵- شرایط اقلیمی منطقه</p>	<p>-پایین بودن سن ازدواج</p> <p>- از بین رفتن قبح طلاق</p> <p>-عدم وجود مراکز مشاوره قبل و بعد از ازدواج</p> <p>-عدم آگاهی اجتماعی زوجین</p> <p>-عدم آموزش مهارت های همسرمداری</p> <p>-رایج بودن خشونت علیه زنان در خانواده ها</p> <p>-نبود نشاط اجتماعی و فردی</p>	<p>۱- افزایش آمار طلاق های توافقی</p> <p>۲- بیکاری</p> <p>۳- فقر</p> <p>۴- اعتیاد</p> <p>۵- فقر فرهنگی</p> <p>۶- شبکه های مجازی و ماهواره</p> <p>۷- خلاء عاطفی بین زوجین</p>

۴- فقر		۳- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی</p> <p>- نداشتن شغل مناسب و پایدار</p> <p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p> <p>-مشکلات ناشی از کم آبی و یا قیمت پایین خرید محصولات کشاورزی از کشاورزان و در نتیجه عدم تمایل مردم به امر کشاورزی</p>	<p>۱- بیکاری</p> <p>۲- اعتیاد</p> <p>۳-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی در منطقه</p> <p>۴-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۵-منحصر بودن اقتصاد شهرستان به کشاورزی</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p> <p>-مشکلات ناشی از کم آبی و یا قیمت پایین خرید محصولات کشاورزی از کشاورزان و در نتیجه عدم تمایل مردم به امر کشاورزی</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-منحصر بودن اقتصاد شهرستان به کشاورزی</p>

۳-۱۲- شهرستان عنبرآباد

اولویت ها: ۱- طلاق؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- خودکشی.

۳- خودکشی		۲- اعتیاد		۱- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش مهارت های تاب آوری و کنترل خشم</p> <p>-عدم وجود برنامه ریزی های مناسب در راستای افزایش اعتماد به نفس</p> <p>-عدم شرایط ورود افراد به جامعه جهت اشتغال</p> <p>-عدم دسترسی به امکانات مشاوره ای و مددکاری</p> <p>-وجود تعداد زیاد سلاح غیرمجاز در منطقه</p>	<p>۱-فقر</p> <p>۲-نداشتن هدف و انگیزه برای ادامه زندگی</p> <p>۳-بیکاری</p> <p>۴-مشکلات خانوادگی</p> <p>۵-مشکلات روحی و روانی</p>	<p>-عدم آگاهی افراد و خانواده ها از مضرات مصرف مواد مخدر</p> <p>-عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اقشار مختلف مردم (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-عدم ارائه وام ها و تسهیلات خوداشتغالی دولتی</p>	<p>۱-دسترسی آسان به مواد مخدر</p> <p>۲-بیکاری</p> <p>۳-فقر</p>	<p>-عدم آموزش مهارت های زندگی زناشویی به زوجین</p> <p>-عدم آموزش مهارت های همسرمداری</p> <p>-عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>-عدم وجود زمینه های اشتغال</p> <p>-عدم آشنایی نسبت به حضور و استفاده از فضاهای مجازی</p> <p>-کاهش تعهد و مسئولیت پذیری زوجین</p>	<p>۱- فضای مجازی و شبکه های ماهواره ای</p> <p>۲- شرایط بد اقتصادی</p> <p>۳-بیکاری و نداشتن شغل مناسب و پایدار</p>

نکته قابل توجه!

از آسیب های مهم اجتماعی در این شهرستان می توان به نابسامانی وضعیت زنان کارگر در گلخانه های کشاورزی اشاره نمود.

۳-۱۳ - شهرستان سیرجان

اولویت ها: ۱- اعتیاد؛ ۲- آسیب های فضای مجازی؛ ۳- طلاق؛ ۴- خودکشی؛ ۵- مصرف مشروبات الکلی.

۲- آسیب های فضای مجازی		۱- اعتیاد	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش و آگاه سازی مردم از چگونگی استفاده صحیح و بهینه از فضای مجازی (عدم یادآوری و آموزش اینکه فضای مجازی هم فرصت است و هم تهدید)</p> <p>- عدم آموزش های لازم جهت آگاهی والدین از خطرات موجود در فضاهای مجازی و نحوه کنترل و نظارت بر حضور فرزندان در این فضاها</p>	<p>۱- در دسترس بودن ماهواره و شبکه های اجتماعی مجازی (واتساپ، تلگرام، اینستاگرام و ...)</p> <p>۲-عدم نظارت والدین بر نحوه گذران اوقات فراغت توسط فرزندان</p> <p>۳- عدم نظارت والدین بر نحوه استفاده فرزندان از تکنولوژی های ارتباطی نوین</p>	<p>- عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>- وجود رفتارهای پرخطرگرا و خشونت آمیز در خانواده ها و عدم آموزش تغییر در رفتار (عدم آموزش کنترل خشم و رفتارهای تکانه ای)</p> <p>-نداشتن هدف مشخص در زندگی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال جوانان</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲-تابسامانی خانواده</p> <p>۳-در اختیار داشتن منابع مالی برای جوانان و نوجوانان</p>

۴- خودکشی		۳- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش مهارت های تاب آوری و کنترل خشم</p> <p>-عدم وجود برنامه ریزی های مناسب در راستای افزایش اعتماد به نفس</p> <p>-عدم شرایط ورود افراد به جامعه جهت اشتغال</p>	<p>۱-نداشتن هدف و انگیزه برای ادامه زندگی</p> <p>۲-بیکاری</p> <p>۳-مشکلات خانوادگی</p> <p>۴-مشکلات روحی و روانی</p>	<p>- عدم آگاهی همسران به خصوص مردان از نحوه رفتار و روابط با همسر</p> <p>- عدم آموزش مهارت های رابطه ای بین فردی به زوجین</p> <p>-وجود دیدگاه های سنتی و مردسالارانه نسبت به زنان</p> <p>-عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم تحقیق و شناخت زوجین نسبت به هم قبل از ازدواج</p> <p>- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی</p>	<p>۱- وجود رفتارهای تکانه ای، پرخطرگرا و خشونت آمیز</p> <p>۲-عدم آگاهی از مسائل و حقوق زنشویی</p> <p>۳-وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه</p> <p>۴- پایین بودن سن ازدواج</p> <p>۵- عدم شناخت زوجین نسبت به یکدیگر</p> <p>۶-مشکلات اقتصادی</p>

۵- مصرف مشروبات الکلی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>- عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>-نداشتن هدف مشخص در زندگی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال جوانان</p> <p>-عدم برنامه ریزی جهت گذران اوقات فراغت برای جوانان و نوجوانان</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲-تابسامانی خانواده</p> <p>۳-در اختیار داشتن منابع مالی برای جوانان و نوجوانان</p> <p>۴-داشتن نگرش مثبت نسبت به مشروبات الکلی جهت گذران اوقات فراغت و در مجالس و مهمانی ها</p>

۳-۱۴ - شهرستان بافت

اولویت ها: ۱- بیکاری؛ ۲- طلاق؛ ۳- همسرآزاری؛ ۴- اعتیاد.

۲- طلاق		۱- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم تحقیق و شناخت زوجین نسبت به هم قبل از ازدواج</p> <p>- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی</p> <p>- نداشتن شغل مناسب و پایدار</p>	<p>۱- پایین بودن سن ازدواج</p> <p>۲- عدم شناخت زوجین نسبت به یکدیگر</p> <p>۳-مشکلات اقتصادی و مالی</p> <p>۴- عدم وجود امنیت شغلی و اشتغال ثابت</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p> <p>-مشکلات ناشی از کم آبی و یا قیمت پایین خرید محصولات کشاورزی از کشاورزان و در نتیجه عدم تمایل مردم به امر کشاورزی</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-منحصر بودن اقتصاد شهرستان به کشاورزی</p>

۴- اعتیاد		۳- همسرآزاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-اختلافات خانوادگی و زناشویی</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲- عدم آگاهی</p> <p>۳- وجود دیدگاه های مثبت در خصوص مواد مخدر</p>	<p>- عدم آگاهی همسران به خصوص مردان از نحوه رفتار و روابط با همسر</p> <p>- عدم آموزش مهارت های رابطه ای بین فردی به زوجین</p> <p>-وجود دیدگاه های سنتی و مردسالارانه نسبت به زنان</p>	<p>۱- وجود رفتارهای تکانه ای، پرخاشگرانه و خشونت آمیز</p> <p>۲-عدم آگاهی از مسائل و حقوق زناشویی</p> <p>۳-وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه</p>

۳-۱۵ - شهرستان رفسنجان

اولویت ها: ۱- بیکاری (مشکلات اقتصادی)؛ ۲- زنان سرپرست خانوار

۲- زنان سرپرست خانوار		۱- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم بهره مندی زنان از تخصص و مهارت های لازم و سطح سواد مورد نیاز</p> <p>-نگرش منفی جامعه نسبت به این زنان و در مواردی عدم امکان ازدواج مجدد برای آنان</p> <p>-عدم امکان بهره مندی از خدمات بهداشتی و درمانی</p>	<p>۱-عدم تأمین اقتصاد خانواده</p> <p>۲-عدم داشتن مهارت جهت کارآفرینی و اشتغال یا خوداشتغالی</p> <p>۳-افسردگی</p> <p>۴-نداشتن اعتماد به نفس</p> <p>۵-مشکلات رخ داده در خصوص فرزندان</p> <p>۶-فقدان امنیت اجتماعی</p> <p>۷-مشکلات روحی و روانی</p> <p>۸-بیماری های جسمی</p> <p>۹-مشکلات تحصیلی فرزندان</p> <p>۱۰-نداشتن مهارت و تخصص</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p> <p>-عدم بهره مندی زنان از تخصص و مهارت های لازم و سطح سواد مورد نیاز</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p>

۳-۱۶- شهرستان جیرفت و کهنوج

اولویت ها: ۱- طلاق و اختلافات خانوادگی؛ ۲- رواج خرافات در بین زنان.

۲- رواج خرافات در بین زنان		۱- طلاق و اختلافات خانوادگی	
خلاهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-وجود دیدگاه های مثبت در خصوص اینکه خرافات از قبیل طالع بینی و دعانویسی باعث افزایش استحکام زندگی می شود.</p> <p>-رو آوردن به خرافات با توجه به کسب درآمد مادی</p>	<p>۱-فقر فرهنگی</p> <p>۲-وجود اختلافات خانوادگی</p> <p>۳-عدم وجود امکانات جهت گذران اوقات فراغت</p> <p>۴-بیکاری</p>	<p>- عدم آموزش مهارت های زندگی زناشویی به زوجین</p> <p>- عدم آموزش مهارت های همسررداری</p> <p>- عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم وجود زمینه های اشتغال</p> <p>- کاهش تعهد و مسئولیت پذیری زوجین</p> <p>-عدم آگاه سازی خانواده ها مبنی بر پذیرش استقلال فرزندان پس از ازدواج</p> <p>-در دسترس بودن مواد مخدر</p> <p>-وجود روحيات مردسالارانه و پرخاشگری توسط مردان در خانواده</p>	<p>۱-آشنایی نداشتن زوجین نسبت به یکدیگر</p> <p>۲-انجام ندادن مشاوره قبل از ازدواج</p> <p>۳-فقر اقتصادی</p> <p>۴-اعتیاد زوج</p> <p>۵-دخالت والدین در زندگی زوجین</p>

۳-۱۷- شهرستان بردسیر

اولویت ها: ۱- طلاق؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- بیکاری؛ ۴- خودکشی.

۲- اعتیاد		۱- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-اختلافات خانوادگی و زناشویی</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲- عدم آگاهی</p> <p>۳- وجود دیدگاه های مثبت در خصوص مواد مخدر</p> <p>۴- شرایط شغلی مردان منطقه (بیشتر کامیون دار هستند)</p>	<p>- از بین رفتن قبح طلاق</p> <p>-عدم وجود مراکز مشاوره قبل و بعد از ازدواج</p> <p>-عدم آگاهی اجتماعی زوجین</p> <p>-عدم آموزش مهارت های همسررداری</p> <p>- عدم آگاهی و دانش در خصوص زندگی زناشویی</p> <p>-نداشتن مهارت های کافی برای زندگی</p>	<p>۱- ناسازگاری های زناشویی</p> <p>۲- فقر و بیکاری</p> <p>۳- اعتیاد</p> <p>۴- فقر فرهنگی</p> <p>(چشم و هم چشمی و تجملات)</p> <p>۵- فضای مجازی و ماهواره</p>

۴- خودکشی		۳- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش مهارت های تاب آوری و کنترل خشم</p> <p>-عدم وجود برنامه ریزی های مناسب در راستای افزایش اعتماد به نفس</p> <p>-عدم شرایط ورود افراد به جامعه جهت اشتغال</p>	<p>۱-نداشتن هدف و انگیزه برای ادامه زندگی</p> <p>۲- بیکاری</p> <p>۳- شکست تحصیلی</p> <p>۴- مشکلات خانوادگی</p> <p>۵- مشکلات روحی و روانی</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-عدم توانایی مالی جهت حضور در دوره های حرفه آموزی</p>

۳-۱۸ - شهرستان رابر

اولویت ها: ۱- کمبود امکانات پزشکی و بهداشتی برای زنان؛ ۲- اعتیاد زنان.

۲- اعتیاد زنان		۱- کمبود امکانات پزشکی و بهداشتی برای زنان	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آگاه سازی نسبت به تبعات ناشی از ازدواج های در سنین بسیار پایین</p> <p>- عدم آموزش مهارت های زندگی</p> <p>- عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- وجود رفتارهای پرخطرانه و خشونت آمیز در خانواده ها و عدم آموزش تغییر در رفتار (عدم آموزش کنترل خشم و رفتارهای تکانه ای)</p> <p>-نداشتن هدف مشخص در زندگی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان</p> <p>-احساس عادی شدن روند زندگی و احساس پوچی در زنان</p> <p>-عدم وجود کمپ ترک اعتیاد بانوان</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲-نابسامانی خانواده</p> <p>۳- افسردگی</p> <p>۴- ازدواج زودهنگام (خصوصاً ازدواج دختران با افراد معتاد)</p>	<p>-نبود پزشک متخصص زنان و نوزادان</p> <p>-نبود بودجه لازم جهت امکانات پزشکی و بهداشتی</p>	<p>۱-فاقد هرگونه امکانات پزشکی (سونوگرافی، فیزیوتراپی و ...)</p>

۳-۱۹- شهرستان ارزوئیه

اولویت ها: ۱- طلاق؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- بیکاری؛ ۴- خودکشی.

۲- اعتیاد		۱- طلاق	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی</p> <p>- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-اختلافات خانوادگی و زناشویی</p>	<p>۱- در دسترس بودن مواد</p> <p>۲- عدم آگاهی</p> <p>۳- وجود دیدگاه های مثبت در خصوص مواد مخدر</p>	<p>- از بین رفتن قبح طلاق</p> <p>-عدم وجود مراکز مشاوره قبل و بعد از ازدواج</p> <p>-عدم آگاهی اجتماعی زوجین</p> <p>-عدم آموزش مهارت های همسرمداری</p> <p>- عدم آگاهی و دانش در خصوص زندگی زناشویی</p> <p>-نداشتن مهارت های کافی برای زندگی</p>	<p>۱- ناسازگاری های زناشویی</p> <p>۲- فقر و بیکاری</p> <p>۳- اعتیاد</p> <p>۴- فقر فرهنگی</p> <p>(چشم و هم چشمی و تجملات)</p> <p>۵- فضای مجازی و ماهواره</p>

۴- خودکشی		۳- بیکاری	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم آموزش مهارت های تاب آوری و کنترل خشم</p> <p>-عدم وجود برنامه ریزی های مناسب در راستای افزایش اعتماد به نفس</p> <p>-عدم شرایط ورود افراد به جامعه جهت اشتغال</p>	<p>۱-نداشتن هدف و انگیزه برای ادامه زندگی</p> <p>۲- بیکاری</p> <p>۳-مشکلات خانوادگی</p> <p>۴-مشکلات روحی و روانی</p>	<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p> <p>-عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-عدم توانایی مالی جهت حضور در دوره های حرفه آموزی</p>

۳-۲۰- شهرستان بجم

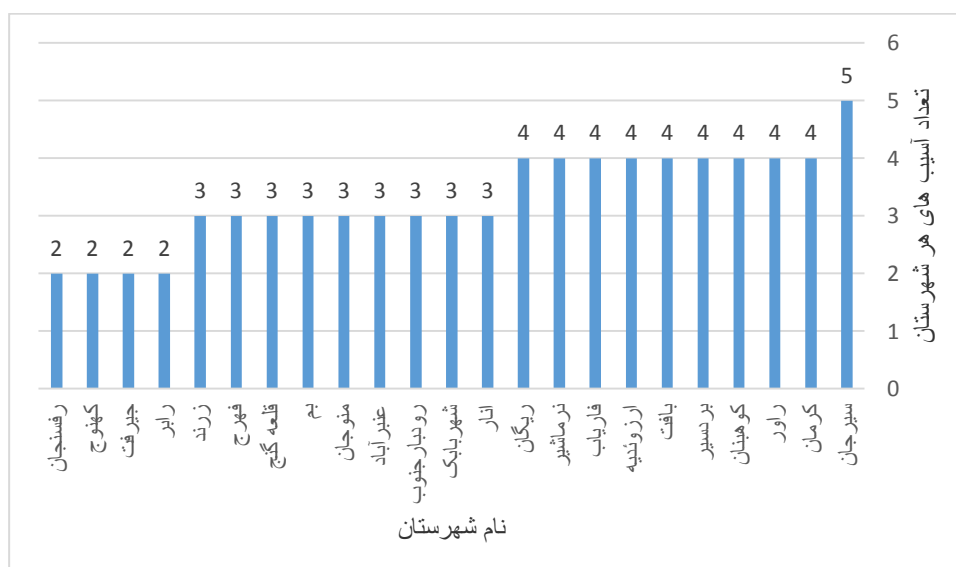
اولویت ها: ۱- طلاق عاطفی؛ ۲- اعتیاد؛ ۳- بیکاری.

۳- بیکاری		۲- اعتیاد		۱- طلاق عاطفی	
خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام	خلاءهای ظرفیتی	تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام
<p>-عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی</p> <p>- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی</p>	<p>۱- عدم وجود بسترهای متعدد ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان</p> <p>۲-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۳-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل</p> <p>۴-عدم توانایی مالی جهت حضور در دوره های حرفه آموزشی</p> <p>۵-بیکاری تعدادی از کارگان شاغل در کارگاه های صنعتی</p>	<p>-عدم آگاهی افراد و خانواده ها از مضرات مصرف مواد مخدر</p> <p>-عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اقشار مختلف مردم (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی)</p> <p>-عدم ارائه وام ها و تسهیلات خوداشتغالی دولتی</p>	<p>۱-دسترسی آسان به مواد مخدر</p> <p>۲-بیکاری</p> <p>۳-فقر</p>	<p>- عدم آموزش مهارت های زندگی زناشویی به زوجین</p> <p>- عدم آموزش مهارت های همسرمداری</p> <p>- عدم ارائه آموزش ها مشاوره های قبل و بعد از ازدواج</p> <p>- عدم وجود زمینه های اشتغال</p> <p>- عدم آشنایی نسبت به حضور و استفاده از فضاهای مجازی</p> <p>- کاهش تعهد و مسئولیت پذیری زوجین</p>	<p>۱- فضای مجازی و شبکه های ماهواره ای</p> <p>۲- شرایط بد اقتصادی</p> <p>۳-بیکاری و نداشتن شغل مناسب و پایدار</p>

۳-۲۱- خلاصه آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان استان کرمان

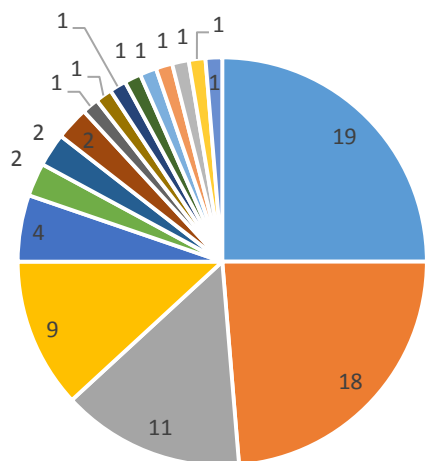
جدول شماره ۵۰: خلاصه آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان استان کرمان

طلاق	اعتیاد	بیکاری
۱۹ شهرستان	۱۸ شهرستان	۱۱ شهرستان
خودکشی	فقر	ازدواج با اتباع بیگانه
۹ شهرستان	۴ شهرستان	۲ شهرستان
آسیب های ناشی از فضای مجازی	رواج خرافات	روابط نامشروع بین دانش آموزان
۲ شهرستان	۲ شهرستان	۱ شهرستان
خشونت خانگی	مشکلات روحی و روانی	مصرف مشروبات الکلی
۱ شهرستان	۱ شهرستان	۱ شهرستان
همسرآزاری	افراد بازمانده از تحصیل	کمبود امکانات پزشکی
۱ شهرستان	۱ شهرستان	۱ شهرستان
زنان سرپرست خانوار	حاشیه نشینی	
۱ شهرستان	۱ شهرستان	

نمودار شماره ۱: نمودار تعداد آسیب های اجتماعی در هر شهرستان

Chart Title

■ طلاق	■ اعتیاد	■ بیکاری
■ خودکشی	■ فقر	■ ازدواج با اتباع بیگانه
■ آسیب های ناشی از فضای مجازی	■ رواج خرافات	■ روابط نامشروع بین دانش آموزان
■ خشونت خانگی	■ مشکلات روحی و روانی	■ مصرف مشروبات الکلی
■ همسرآزاری	■ افراد بازمانده از تحصیل	■ کمبود امکانات پزشکی
■ زنان سرپرست خانوار	■ حاشیه نشینی	

نمودار شماره ۲: نمودار دایره ای خلاصه آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان استان کرمان

فصل چهارم
تجزیه و تحلیل علل اصلی
و خلاهای ظرفیتی

۴-۱- تجزیه و تحلیل مسائل با تأکید بر علل و زنجیره عوام:

با احصاء مشکلات و آسیب های حوزه زنان و خانواده در ۲۳ شهرستان از استان کرمان می توان این آسیب ها را به ترتیب اولویت به شرح ذیل بیان نمود:

۱- طلاق.

۲- اعتیاد.

۳- بیکاری.

۴- خودکشی.

۵- فقر.

۶- آسیب های فضای مجازی.

۷- ازدواج با اتباع بیگانه.

۸- رواج خرافات.

۹- افراد بازمانده از تحصیل.

۱۰- کمبود امکانات پزشکی و بهداشتی.

۱۱- مصرف مشروبات الکلی.

۱۲- مشکلات روحی و روانی.

۱۳- روابط نامشروع بین دانش آموزان.

۱۴- خشونت خانگی.

۱۵- همسرآزاری.

۱۶- زنان سرپرست خانوار.

۱۷- حاشیه نشینی.

که در ادامه به شرح مهمترین عوامل ایجادکننده هر یک از این آسیب های اجتماعی پرداخته خواهد شد.

۴-۲- علل و ریشه یابی:

۴-۲-۱- طلاق:

مهمترین علل طلاق در شهرستان های استان کرمان:

در مجموع در ۲۳ شهرستان استان کرمان به ۹۰ عامل مؤثر بر طلاق اشاره گردید. (این عوامل گاهاً در شهرستان ها تکراری هستند ولی جداگانه در مجموع عوامل آورده شده اند). با استفاده از تحلیل عاملی این ۹۰ عامل در ۵ عامل ذیل دسته بندی شدند:

۱-عوامل فرهنگی و اجتماعی. ۲- عوامل اقتصادی. ۳-عوامل خانوادگی. ۴-عوامل فردی و شخصیتی. ۵-عوامل تکنولوژیکی.

نتایج تحلیل عاملی در جدول ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۵۱: عوامل مؤثر بر طلاق

عوامل فرهنگی و اجتماعی	عوامل اقتصادی	عوامل خانوادگی	عوامل فردی و شخصیتی	عوامل تکنولوژیکی
۱-تفاوت های فرهنگی ۲-بیکاری ۳- پایین بودن سن ازدواج ۴-فقر فرهنگی (چشم و هم چشمی و تجملات) ۵-فقر اجتماعی ۶-اعتیاد به مواد مخدر ۷-عدم وجود امنیت شغلی و اشتغال ثابت ۸-وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه ۹-انجام ندادن مشاوره قبل از ازدواج	۱-مشکلات مالی ۲-فقر اقتصادی	۱-عدم توافق اخلاقی ۲-نارضایتی جنسی ۳-عدم وجود علاقه و حاکم شدن کراهت در روابط زوجین نسبت به یکدیگر ۴-دخالت خانواده ها ۵-خشونت های خانگی (جسمی، جنسی، عاطفی و ...) ۶-عدم شناخت زوجین از یکدیگر در قبل از ازدواج ۷-وجود همسر آزاری و خشونت های خانوادگی ۸-ازدواج مجدد ۹-خیانت ۱۰-خلاء عاطفی بین زوجین ۱۱-عدم آگاهی از مسائل و حقوق زناشویی	۱-سوء ظن ۲-بی بندوباری اخلاقی ۳-افسردگی ۴-نداشتن مهارت های ارتباطی بین فردی ۵-عدم ایجاد تعهد و مسئولیت پذیری در افراد نسبت به زندگی مشترک ۶-وجود رفتارهای تکانه ای، پرخاشگرانه و خشونت آمیز	۱-شبکه های اجتماعی مجازی ۲-ماهواره

۴-۲-۲-اعتیاد:

مهمترین علل اعتیاد در شهرستان های استان کرمان:

در مجموع در ۲۳ شهرستان استان کرمان به ۷۵ عامل مؤثر بر اعتیاد اشاره گردید. (این عوامل گاهاً در شهرستان ها تکراری هستند ولی جداگانه در مجموع عوامل آورده شده اند). با استفاده از تحلیل عاملی این ۷۵ عامل در ۵ عامل ذیل دسته بندی شدند:

۱-عوامل فرهنگی و اجتماعی. ۲-عوامل اقتصادی. ۳-عوامل خانوادگی. ۴-عوامل زیستی (جسمی و روحی). ۵-عوامل جغرافیایی و اقلیمی.

نتایج تحلیل عاملی در جدول ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۵۲: عوامل مؤثر بر اعتیاد

عوامل فرهنگی و اجتماعی	عوامل اقتصادی	عوامل خانوادگی	عوامل زیستی (جسمی و روحی)	عوامل جغرافیایی و اقلیمی
۱- لذت جویی ۲-بیکاری ۳- ازدواج زودهنگام (خصوصاً ازدواج دختران با افراد معتاد) ۴- کاهش شاخص امید به زندگی ۵-داشتن دیدگاه های مثبت نسبت به استفاده از مواد مخدر (کاهش و درمان بیماری ها). ۶-سرخوردگی های اجتماعی و شغلی ۷-نداشتن اوقات فراغت مناسب ۸-بالارفتن سن ازدواج و ایجاد مجرد قطعی برای فرد ۹-وجود و شیوع تفریحات ناسالم در گروه های دوستان ۱۰-شیوع استعمال از مواد مخدر صنعتی و سنتی در میهمانی های زنانه ۱۱-گرایش فراوان اغلب مردم به استفاده از قلیان در گروه های مختلف سنی و جنسی ۱۲-فقر فرهنگی	۱-فقر و مشکلات اقتصادی ۲-در اختیار داشتن منابع مالی برای جوانان و نوجوانان	۱-عدم توجه و نظارت و کنترل والدین ۲-نابسامانی خانواده ها ۳-وجود افراد معتاد در خانواده ۴-وجود عرف خانوادگی در استعمال مواد مخدر. ۵-از بین رفتن قبح مصرف مواد در خانواده ها	۱-افسردگی ۲-ناتوانی جنسی ۳-حقارت های درونی	۱-دسترسی آسان به مواد مخدر ۲-جنوبی بودن و گرمسیری بودن ۳-وجود اتباع بیگانه در شهرستان ۴-شرایط شغلی مردان منطقه (بیشتر کامیون دار هستند)

۴-۲-۳- بیکاری:

مهمترین علل بیکاری در شهرستان های استان کرمان:

در مجموع در ۲۳ شهرستان استان کرمان به ۳۹ عامل مؤثر بر ایجاد بیکاری اشاره گردید. (این عوامل گاهاً در شهرستان ها **تکراری** هستند ولی جداگانه در مجموع عوامل آورده شده اند). با استفاده از تحلیل عاملی این ۳۹ عامل در ۵ عامل ذیل دسته بندی شدند:

۱-عوامل فرهنگی. ۲- عوامل اقتصادی. ۳-عوامل بسترساز فعالیت های اقتصادی و اشتغال. ۴-عوامل محیطی، جغرافیایی و اقلیمی.

نتایج تحلیل عاملی در جدول ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۵۳: عوامل مؤثر بر بیکاری

عوامل فرهنگی	عوامل اقتصادی	عوامل بسترساز فعالیت های اقتصادی و اشتغال	عوامل محیطی، جغرافیایی و اقلیمی
<p>۱- زنان این شهرستان هیچ گونه نقشی در اقتصاد خانوار ندارند.</p> <p>۲-وجود دیدگاه های مثبت بین خانواده ها در خصوص وابسته بودن به مراکز و نهادهای حمایتی دولتی (کمیتته امداد، بهزیستی و ...)</p>	<p>۱-عدم بضاعت مالی خصوصی و فردی جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل.</p> <p>۲-عدم توانایی مالی جهت حضور در دوره های حرفه آموزی</p> <p>۳-عدم توانایی راه اندازی مشاغل خانگی و خوداشتغالی و کارآفرینی</p>	<p>۱-عدم وجود بسترهای ایجاد مشاغل پایدار در این شهرستان.</p> <p>۲-عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل.</p>	<p>۱-منحصر بودن اقتصاد شهرستان به کشاورزی.</p> <p>۲-بیکاری تعدادی از کارگان شاغل در کارگاه های صنعتی شهرستان.</p> <p>۳-وجود تعداد زیاد زنان سرپرست خانوار.</p> <p>۴- تبعات اقتصادی ناشی از وقوع زلزله (شهرستان های بم و فهرج)</p>

۴-۲-۴- خودکشی:

مهمترین علل خودکشی در شهرستان های استان کرمان:

در مجموع در ۲۳ شهرستان استان کرمان به ۴۸ عامل مؤثر بر ایجاد خودکشی اشاره گردید. (این عوامل گاهاً در شهرستان ها تکراری هستند ولی جداگانه در مجموع عوامل آورده شده اند). با استفاده از تحلیل عاملی این ۴۸ عامل در ۵ عامل ذیل دسته بندی شدند:

۱-عوامل فرهنگی. ۲- عوامل اقتصادی. ۳-عوامل بسترساز فعالیت های اقتصادی و اشتغال. ۴-عوامل محیطی، جغرافیایی و اقلیمی.

نتایج تحلیل عاملی در جدول ذیل آورده شده است.

جدول شماره ۵۴: عوامل مؤثر بر خودکشی

عوامل فردی و شخصیتی	عوامل خانوادگی	عوامل اقتصادی	عوامل فرهنگی و اجتماعی
۱- احساس پوچی و بی هویتی ۲- اختلالات روانی و شخصیتی ۳- افسردگی ۴- نداشتن هدف در زندگی ۵- عدم انگیزه ۶- کمبود اعتماد به نفس و جلب توجه نمایشی ۷- مشکلات روحی و روانی	۱- مسائل عاطفی و خانوادگی ۲- نابسامانی خانواده ها ۳- دیده نشدن از سوی خانواده	۱- مشکلات اقتصادی ۲- نداشتن شغل و یا عدم وجود امنیتی شغلی فقر	۱- طرد شدن از سوی جامعه ۲- پایین آمدن شاخص امید به زندگی ۳- مسائل ناموسی ۴- شکست تحصیلی

در بررسی مهمترین علل بروز آسیب های اجتماعی ذیل به دلیل کم بودن تعداد عوامل مطرح شده در شهرستان های دارای این آسیب اجتماعی از تحلیل عاملی استفاده نشده و مهمترین عوامل به شرح ذیل بیان شده اند:

۴-۲-۵- فقر.

۱- بیکاری.

۲- اعتیاد.

۳- عدم وجود شرایط اشتغال و کارآفرینی در منطقه.

۴- عدم وجود حمایت های مالی و تسهیلات دولتی مورد نیاز جهت راه اندازی و ایجاد مشاغل.

۵- منحصر بودن اقتصاد شهرستان به کشاورزی.

۶- عدم وجود تسهیلات کارآفرینی و اشتغالزایی.

۷- نداشتن شغل مناسب و پایدار.

۸- عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی.

۹- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی.

۱۰- عدم شرایط اشتغال بانوان و عدم وجود بازارهای فروش محصولات تولید خانگی توسط زنان.

۱۱- مشکلات ناشی از کم آبی و یا قیمت پایین خرید محصولات کشاورزی از کشاورزان و در نتیجه عدم تمایل مردم به امر کشاورزی.

۱۲- تأخیر در پرداخت حقوق و دستمزد کارگران معدن.

۴-۲-۶- آسیب های فضای مجازی.

- ۱- در دسترس بودن ماهواره و شبکه های اجتماعی مجازی (واتساپ، تلگرام، اینستاگرام و ...).
- ۲- عدم نظارت والدین بر نحوه گذران اوقات فراغت توسط فرزندان.
- ۳- عدم نظارت والدین بر نحوه استفاده فرزندان از تکنولوژی های ارتباطی نوین.
- ۴- عدم آموزش و آگاه سازی مردم از چگونگی استفاده صحیح و بهینه از فضای مجازی (عدم یادآوری و آموزش اینکه فضای مجازی هم فرصت است و هم تهدید). (عدم برخورداری از سواد رسانه ای)
- ۵- عدم آموزش های لازم جهت آگاهی والدین از خطرات موجود در فضاهای مجازی و نحوه کنترل و نظارت بر حضور فرزندان در این فضاها (عدم برخورداری از سواد رسانه ای).

۴-۲-۷- ازدواج با اتباع بیگانه.

- ۱- مشکلات اقتصادی.
- ۲- بی سواد بودن زنان و بازماندن آنان از تحصیل غالباً بدلیل شرایط بد اقتصادی خانواده ها.
- ۳- وجود تعداد زنان سرپرست خانوار در منطقه.
- ۴- عدم آموزش و آگاه سازی مردم از تبعات منفی ناشی از ازدواج با اتباع بیگانه.
- ۵- عدم آموزش های لازم جهت نحوه همزیستی و همجواری با اتباع در منطقه.
- ۶- عدم شناخت مردم محلی از وضعیت واقعی اتباع و گاهاً حتی عدم دسترسی به زوج یا زوجه پس از ازدواج.

۴-۲-۸- رواج خرافات.

- ۱- فقر فرهنگی.
- ۲- وجود اختلافات خانوادگی.
- ۳- عدم وجود امکانات جهت گذران اوقات فراغت.
- ۴- بیکاری.
- ۵- وجود دیدگاه های مثبت در خصوص اینکه خرافات از قبیل طالع بینی و دعانویسی باعث افزایش استحکام زندگی می شود.
- ۶- رو آوردن به خرافات با توجه به کسب درآمد مادی.

۴-۲-۹- افراد بازمانده از تحصیل.

- ۱- عدم وجود فضای آموزشی در برخی از روستاها.
- ۲- ازدواج زودهنگام.
- ۳- نداشتن وضعیت اقتصادی مناسب جهت تأمین هزینه های تحصیل فرزندان (فقر مالی).
- ۴- فقر فرهنگی در زمینه نگرش به سوادآموزی و تحصیل.

- ۵- عدم پوشش فضاهای آموزشی (مدارس) در برخی روستاها.
- ۶- شرایط نامطلوب اقتصادی والدین و تفکر کاهش هزینه خانواده ها با ازدواج زودهنگام فرزندان به خصوص دختران
- ۷- عدم فرهنگ سازی از طرف رسانه ها و مطبوعات در راستای افزایش سوادآموزی به خصوص در مناطق روستایی
- ۸- استفاده از فرزندان به عنوان نیروی کار (کشاورزی، دامپروری و ...).

۴-۲-۱۰- کمبود امکانات پزشکی و بهداشتی.

- ۱- نبود پزشک متخصص زنان و نوزادان
- ۲- نبود بودجه لازم جهت امکانات پزشکی و بهداشتی.

۴-۲-۱۱- مصرف مشروبات الکلی.

- ۱- در دسترس بودن.
- ۲- نابسامانی خانواده.
- ۳- در اختیار داشتن منابع مالی برای جوانان و نوجوانان.
- ۴- داشتن نگرش مثبت نسبت به مشروبات الکلی جهت گذران اوقات فراغت و در مجالس و میهمانی ها.
- ۵- عدم آموزش مهارت های زندگی.
- ۶- نداشتن هدف مشخص در زندگی.
- ۷- عدم شرایط اشتغال جوانان.
- ۸- عدم برنامه ریزی جهت گذران اوقات فراغت برای جوانان و نوجوانان.

۴-۲-۱۲- مشکلات روحی و روانی.

- ۱- وجود تعداد زیاد زنان سرپرست خانوار به دلایلی از قبیل فوت همسر، مطلقه بودن، از کار افتادگی یا معلولیت همسر ناشی از وقوع زلزله در شهرستان (بم و فهرج).
- ۲- مشکلات روحی و روانی ناشی از وقوع زلزله در شهرستان (بم و فهرج).
- ۳- عدم شرایط لازم جهت توانمندسازی زنان سرپرست خانوار از لحاظ اقتصادی و در نتیجه بهبود شرایط روحی و روانی آنان.
- ۴- عدم وجود مراکز مشاوره و مراکز بازتوانی روحی و روانی افراد.
- ۵- عدم وجود شرایط مناسب جهت پر نمودن و گذران اوقات فراغت و تفریحات سالم برای اعضای خانواده (اماکن فرهنگی، تفریحی و ورزشی).

۴-۲-۱۳- روابط نامشروع بین دانش آموزان.

- ۱- در دسترس بودن و استفاده بیش از حد از فضاهای مجازی و ماهواره.
- ۲- در دسترس بودن فیلم های مبتذل و غیر اخلاقی.
- ۳- عدم نظارت کافی والدین بر فرزندان.
- ۴- عدم نظارت کافی اولیاء مدرسه بر رفتارهای دانش آموزان (تأکید بیشتر بر تعلیم (آموزش) و گاهاً توجه کمتر به تربیت (پرورش)).

- ۵- عدم آموزش ها به والدین در زمینه شرایط دوران نوجوانی و جوانی فرزندان.
- ۶- عدم آگاه سازی جوانان در پرهیز از رفتارهای خارج از چارچوب دینی و عرفی جنسی.
- ۷- عدم نظارت کافی اولیاء مدرسه بر رفتارها و تغییر رفتارهای دانش آموزان.
- ۸- عدم نظارت کافی والدین بر نحوه استفاده از فضاهای مجازی توسط فرزندان.
- ۹- عدم نظارت کافی والدین بر نحوه گذران اوقات فراغت توسط فرزندان.

۴-۲-۱۴- خشونت خانگی.

- ۱- وجود رفتارهای تکانه ای، پرخاشگرانه و خشونت آمیز.
- ۲- عدم آگاهی از مسائل و حقوق زناشویی.
- ۳- شرایط اقلیمی منطقه (گرمسیری بودن این منطقه).
- ۴- وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه.
- ۵- عدم آگاهی همسران به خصوص مردان از نحوه رفتار و روابط با همسر.
- ۶- عدم آموزش مهارت های رابطه ای بین فردی به زوجین.
- ۷- وجود دیدگاه های سنتی و مردسالارانه نسبت به زنان.

۴-۲-۱۵- همسرآزاری.

- ۱- وجود رفتارهای تکانه ای، پرخاشگرانه و خشونت آمیز.
- ۲- عدم آگاهی از مسائل و حقوق زناشویی.
- ۳- وجود رفتارها و نگرش های مردسالارانه به دلیل شرایط فرهنگی منطقه.
- ۴- عدم آگاهی همسران به خصوص مردان از نحوه رفتار و روابط با همسر.
- ۵- عدم آموزش مهارت های رابطه ای بین فردی به زوجین.
- ۶- وجود دیدگاه های سنتی و مردسالارانه نسبت به زنان.

۴-۲-۱۶- زنان سرپرست خانوار.

- عدم تأمین اقتصاد خانواده
- عدم داشتن مهارت جهت کارآفرینی و اشتغال یا خوداشتغالی
- افسردگی
- نداشتن اعتماد به نفس
- مشکلات رخ داده در خصوص فرزندان
- فقدان امنیت اجتماعی
- مشکلات روحی و روانی
- بیماری های جسمی
- مشکلات تحصیلی فرزندان
- نداشتن مهارت و تخصص.
- عدم برگزاری دوره های آموزشی و مهارتی در راستای کارآفرینی و خوداشتغالی.

- عدم برگزاری دوره های آموزشی خودشناسی و انگیزشی.
- عدم بهره مندی زنان از تخصص و مهارت های لازم و سطح سواد مورد نیاز.
- نگرش منفی جامعه نسبت به این زنان و در مواردی عدم امکان ازدواج مجدد برای آنان.
- عدم امکان بهره مندی از خدمات بهداشتی و درمانی.

۴-۲-۱۷- حاشیه نشینی.

الف : جاذبه های اقتصادی شهر که شاخص های آن عبارتند از: درآمد بیشتر، شغل بهتر، امکانات آموزشی، امکانات رفاهی و بهداشتی. // ب: دافعه های اقتصادی محل سکونت قبلی شاخص های آن عبارتند از: درآمد کم، عدم دسترسی به امکانات آموزشی، دسترسی به امکانات رفاهی، بیکاری در محل سکونت قبل، مکانیزه شدن کشاورزی، نداشتن زمین زراعی و خشکسالی. //ج: دافعه های اجتماعی و فرهنگی محل سکونت قبلی که عبارتند از: اختلافات قومی و فرهنگی، فراهم نبودن زمینه برای پیشرفت، پایین بودن ارزش کار، عدم زمینه مناسب برای ازدواج، محیط بسته و ضعف ارتباطات فرهنگی، دوری از اقوام و آشنایان، فراهم نبودن زمینه برای رشد شخصیت افراد.

فصل پنجم
راهکارهای کلی و اقدامات
صورت گرفته در استان

پس از تشریح مهمترین عوامل موثر بر بروز آسیب های اجتماعی احصاء شده در ۲۳ شهرستان استان کرمان، راهکارهای مربوط به کاهش این چهار آسیب اجتماعی عمده با توجه به شرح ذیل بیان شده اند:

نکته! در بیان راهکارها به دو دسته راهکارهای کلی و اقدامات صورت گرفته توسط اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش مشکلات عمده ۲۳ شهرستان استان کرمان اشاره شده است.

۵-۱- راهکارهای کاهش طلاق و تحکیم بنیان خانواده:

۵-۱-۱- راهکارهای کلی:

الف- راهکارهای فردی:

- هم کفو و همسان بودن.
- جلوگیری از ازدواج در سن پایین.
- راهکارهای مناسب برای شناخت متقابل.
- پرهیز زوجین از معاشرت های غیراخلاقی و ناپسند.
- توجه زن و مرد به تفاوت های زیستی و روان شناختی یکدیگر.

ب- راهکارهای خانوادگی:

- رفع اختلافات از طریق بزرگان فامیل.
- نداشتن توقع بی جای اطرافیان.
- عدم دخالت والدین و اطرافیان در زندگی زوجین.
- پرهیز خانواده ها از ازدواج های سرسری و نسنجیده.
- آشنایی زوجین با حقوق جنسی یکدیگر.
- محبت و مودت زوجین به یکدیگر.
- دین گرایی.
- تشویق و ترغیب جوانان به ازدواج آسان.
- افزایش گفت و گو در خانواده.

ج- راهکارهای اجتماعی:

- برگزاری دوره های مناسب آموزش قبل از ازدواج (ایجاد واحدی آموزشی در دبیرستان که موضوعاتی چون آیین زندگی، سازگاری و تکامل را آموزش دهد، بسیار کارساز است. باید انگیزه های ازدواج، انتخاب و گزینه های مورد نظر را به جوانان آموزش داد).

- آموزش حقوق زوجین (تدوین و ارائه آموزش های عمومی و رسمی حقوق زوجین به نسل جوان، برای آشنایی و آمادگی قبول مسئولیت وظایف خود در خانواده می تواند در استحکام و دوام آن مؤثر باشد).

- ایجاد و توسعه مراکز مشاوره و راهنمایی مخصوص خانواده.

- آموزش مهارت های زندگی و سواد اجتماعی^۱.

- عواملی چون بیکاری، فقر اقتصادی و نابرابری، مهاجرت فزاینده به شهرها و مشکلات زندگی در شهرها نیز از جمله عوامل موثر بر طلاق می باشند. به نظر می رسد که حل این مسائل بخصوص در شهرها گشایشی است برای حذف بسیاری از مسائل موجود در خانواده ها که منجر به طلاق می شود.

د- راهکارهای فرهنگی:

- آموزش شیوه های صحیح رفتاری از طریق برگزاری دوره های آموزشی قبل از ازدواج تحت عناوین آموزش مهارت های زندگی، راهبردهای ارتقای کارکرد خانواده، حقوق و تکالیف زوجین، بهداشت باروری و ... .

- ترویج فرهنگ مراجعه خانواده ها به مراکز مشاوره خانواده در هنگام بروز اختلافات.

- تقویت بنیان های مذهبی و ارزش های دینی و اخلاقی در سطح جامعه.

- ترویج فرهنگ همسان گزینی و تأکید بر لزوم آشنایی و شناخت خصوصیات و ویژگی های اخلاقی و رفتاری زوجین قبل از ازدواج.

- نفی فرهنگ جنسیت سالاری در خانواده ها از طریق آموزش روش های صحیح تربیتی.

- فرهنگ سازی در جهت رعایت تقوا، عدالت و پایبندی به ارزش های اخلاقی توسط همسران و اجتناب از تعدد زوجات.

- آموزش شیوه ها و معیارهای صحیح همسرگزینی و اصلاح روش های سنتی ازدواج.

- ایجاد مراکز مشاوره به ویژه در دانشگاه ها جهت بهبود فرآیند همسریابی.

- پرهیز خانواده ها از دخالت های بدون آگاهی و بینش در زندگی فرزندان.

- پرهیز خانواده ها از ازدواج های تحمیلی برای فرزندان خود.

- مبارزه با آداب و رسوم خرافی ازدواج.

^۱ سواد اجتماعی رسانیدن جامعه به سطح سواد علمی بالا و تربیت کودکان و جوانانی آگاه و سازنده است تا بتوانند آمادگی رو به رو شدن با شرایط اجتماعی فردا، مشارکت فعال در تصمیم گیری های اجتماعی، توانایی برقراری ارتباط با افراد و حل مشکل ها و مسایل خویش را داشته باشند.

ه- راهکارهای اجرایی:

-تصحیح و ارتقای نظام حقوقی، اخلاقی و تربیتی خانواده مبتنی بر اصول و مبانی فرهنگ اسلامی و ایرانی.
- تصحیح و ارتقای شناخت و رفتار در مهارت های زندگی تمام اعضای خانواده بر اساس آموزه های اسلامی و ایرانی

-زمینه سازی تبلور استعدادها و توانمندی های روانی، عاطفی، اجتماعی و معنوی اعضای خانواده.
-بهبود وضعیت معیشتی خانواده و تأمین رفاه اجتماعی.

-توسعه و تقویت ارائه خدمات خاص به خانواده های آسیب پذیر جامعه.
-ساماندهی نظام ثبت ازدواج و طلاق خاصه در مناطق محروم حاشیه ای کشور که خرده فرهنگ ها حاکم هستند.

-ایجاد و گسترش مراکز مشاوره و مداخله در بحران ها و اختلافات خانوادگی.

-کاهش و کنترل آسیب های اجتماعی تهدیدکننده نهاد خانواده خاصه اعتیاد، بیکاری، فقر، خشونت و ... در سطح جامعه.

-توانمندسازی اقتصادی خانواده ها به منظور کاهش فشارهای اقتصادی حاکم.

-کنترل مهاجرت بی رویه از مناطق روستایی و شهرهای کوچک به کلان شهرها.

-رفع تبعیضات طبقاتی و توسعه امکانات و فضاهای آموزشی، هنری، تفریحی به منظور ساماندهی اوقات فراغت خانواده ها خاصه در مناطق محروم.

-تقویت و توسعه طرح های پیشگیری از همسرآزاری و سازش خانوادگی با همکاری سازمان های غیردولتی.

-توانمندسازی و ایجاد فرصت های اشتغال و گسترش حمایت های بیمه ای از زنان.

-ایجاد ستاد پیشگیری از طلاق در کشور با تصویب لایحه کاهش طلاق توسط مجلس و دولت.

- تشکیل ستاد ملی زن و خانواده در راستای حمایت از ازدواج آسان و پیشگیری از وقوع طلاق.

- طراحی زمینه های عملی کاهش حضور و دخالت اخلاقی اطرافیان در زندگی زوجین.

- پخش برنامه های آموزشی خانواده (مباحث بهداشتی، پزشکی، روانشناختی و تفاوت مرد و زن، مسائل اخلاقی و احکام ازدواج و طلاق) چرا که بسیاری از زوج های جوان پس از ازدواج با مسائل جدیدی روبرو می شوند که برای حل آن نیاز به آگاهی دارند، از این رو صدا و سیما می تواند با پخش برنامه های مناسب آموزشی این آگاهی را به زوج های جوان بدهد.

۵-۱-۲- اقدامات صورت گرفته توسط اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش طلاق:

- تشکیل کارگروه بانوان و خانواده در خصوص مسائل تحکیم بنیان خانواده در استان.
- اجرای طرح راهبرد تعالی و تحکیم بنیان خانواده.
- همکاری و تعامل با دستگاه ها در حوزه مسائل خانواده.
- پیگیری و برگزاری نشست های هم اندیشی و ارائه پیشنهادات تخصصی بویژه در برنامه های مربوط به کاهش طلاق و افزایش ازدواج و سیاست های جمعیتی.
- پیگیری و همکاری در ساخت انیمیشن های خانواده شیرین بر اساس پژوهش های علمی.
- پیگیری و تعامل و حمایت در راه اندازی مراکز مشاوره خانواده.
- توزیع کتب آموزشی با رویکرد آگاه سازی جوانان در خصوص مسائل ازدواج و راهکارهای کاهش طلاق.
- ارسال پیام های آموزنده به خانواده ها.
- همکاری در تهیه مجموعه DVD های آموزش رموز زندگی.
- پیگیری جهت آموزش به زوجین متقاضی از طریق فضای مجازی.
- پیگیری در راه اندازی کانال تلگرامی مسائل روانشناختی و مذهبی خانواده موفق.
- برگزاری کلاس های اخلاقی و تربیتی در کانون های فرهنگی و اجتماعی و خوابگاه های دانشجویی با موضوعات خانوادگی.
- برگزاری کلاس های آموزش مهارت های زندگی ویژه اقشار مختلف جامعه.
- برگزاری مسابقات کتابخوانی در خصوص آشنایی با سبک زندگی.
- برگزاری کارگاه آموزشی در خصوص سیاست های کلان جمعیتی.
- تدوین طرح های آموزشی با رویکرد تحکیم بنیان خانواده.
- حمایت از برنامه های آموزشی و طرح های فرهنگی برای تعمیق باورهای دینی و تحکیم و پویایی خانواده.
- برگزاری کارگاه های توان افزایی مربیان مهدهای کودک استان.
- برگزاری نشست های منطقه ای با مشاورین و کارشناسان امور بانوان شهرستان ها.
- جذب اعتبار ۹۰۰ میلیون ریالی برای اجرای برنامه های اجتماعی و فرهنگی در حوزه تحکیم بنیان خانواده.

۵-۲- راهکارهای کاهش اعتیاد:

۵-۲-۱- راهکارهای کلی:

- آگاه سازی خانواده ها خصوصاً والدین در رابطه با رفتارهای فرزندان و تربیت و کنترل صحیح آنها در اجتماع و آشنانمودن آنها با مضرات اعتیاد و راه های گرفتار شدن در دام اعتیاد.
- ایجاد تحول در آموزش و پرورش و تقویت کادر آموزشی و مربیان پرورشی مخصوصاً در روش ها و ایجاد فضای آموزشی مناسب و تدوین مضرات مواد مخدر در کتب درسی.

- ایجاد مراکز فرهنگی نظیر کتابخانه، مراکز هنری، مراکز فنی و حرفه ای، پارک ها، فضاهای ورزشی و تربیتی برای ارتقاء سطح فرهنگی نوجوانان و جوانان و گذراندن اوقات فراغت آنان با در نظر گرفتن تمام مناطق شهری و روستایی.
- افزایش سواد مردم خصوصاً والدین و توجه دادن آنها به اینکه فرزندانشان را به مدرسه بفرستند.
- ایجاد شرایط اشتغال از طریق توسعه صنایع دستی و اعطاء تسهیلات به افراد کارآفرین.
- بهره گیری از رسانه های ارتباط جمعی و تبلیغات در راستای کاهش و پیشگیری از اعتیاد.
- پاکسازی جامعه از مواد مخدر و کنترل بیشتر مرزها، زیرا در دسترس بودن مواد مخدر یکی از دلایل عمده گرایش به این مواد می باشد.
- اشاعه و تقویت مسائل دینی در بین مردم.
- کنترل و نظارت خانواده ها بر دوستیابی، نحوه گذران اوقات فراغت و همچنین شرکت در مجالس و میهمانی های دوستانه آنان.
- اجتماعی کردن مبارزه با مواد مخدر و اینکه این مبارزه به درخواست عمومی مردم جامعه تبدیل شود.
- استفاده از تجارب علمی و عملی کشورها و یا استان هایی که در امر مبارزه با مواد مخدر موفق شده اند.

۵-۲-۲- اقدامات صورت گرفته توسط اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش اعتیاد:

- عضویت در ستادها و شوراهای از قبیل شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان و پیگیری و تعامل با سازمان های متولی در خصوص زنان و دختران آسیب دیده حوزه اعتیاد.
- برگزاری کارگاه های آموزشی پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر صنعتی و سنتی.
- حمایت و همکاری در ساماندهی معضل اجتماعی زنان معتاد کارتن خواب و دارای بیماری های پرخطر.
- اجرای طرح پیمان (آموزش پیشگیری اولیه از اعتیاد)
- برگزاری کارگاه آموزشی ایمن سازی از آسیب ها و بحران های اجتماعی نظیر اعتیاد.
- راه اندازی مراکز اشتغال زنان بهبودیافته از آسیب اعتیاد.
- پیگیری راه اندازی ۷ مرکز DIC.
- پیگیری راه اندازی مرکز ماده ۱۶ بانوان.

۵-۳- راهکارهای کاهش بیکاری:

۵-۳-۱- راهکارهای کلی:

الف- سیاست های فعال:

سیاست های فعال مستقیم^۱:

- ایجاد شغل در بخش های عمومی (ساختمان سازی، محیط زیست، بهداشت و ...) و بهبود در کارکردهای بازار کار.
- کمک به بیکاران جهت وارد شدن در فعالیتهای بازرگانی کوچک.
- کمک های مالی جهت خوداشتغالی.
- پرداخت یارانه به کارفرمایان بخش خصوصی جهت بکارگیری و نگهداری نیروی کار.

سیاست های فعال غیرمستقیم^۲:

- ارائه آموزش های مختلف مانند آموزش های فنی و حرفه ای.
- انطباق برنامه های نظام آموزشی کشور با نیازهای بازار کار.
- ارائه مشاوره به نیروی کار.
- مشارکت و همراهی برای پیدا کردن شغل و کار (از طریق وزارت کار و مراکز کاریابی).

ب- سیاست های منفعل^۳:

- پرداخت هایی برای بازنشستگی زودرس.
- بیمه بیکاری در زمان بیکاری.
- تخفیف ها و معافیت های مالیاتی.
- پرداخت یارانه و کمک به افراد با دستمزد پایین.
- سیاست های پولی و مالی برای رشد و ایجاد اشتغال.

ج- برنامه های میان مدت:

- افزایش سرمایه گذاری و توجه به کارایی سرمایه گذاری ها در استان.
- جلوگیری از قاچاق کالاهای غیر ضروری و مصرفی.
- راه اندازی بنگاه های تولیدی با ظرفیت کوچک و متوسط.
- توجه به ظرفیتهای موجود و طرح های نیمه تمامی که به علت کمبود تسهیلات یا مدیریت نامناسب بصورت نیمه تمام باقی مانده اند.

^۱ سیاست هایی که بطور مستقیم منجر به ایجاد شغل می شوند.

^۲ سیاست هایی که در ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری مؤثر هستند.

^۳ سیاست های اتخاذ شده در جهت بهبود زندگی بیکاران.

د- برنامه های بلندمدت:

- تحول در نظام آموزش عالی (توجه به آموزش مهارت هایی که مورد نیاز بازار کار می باشند).
- اصلاح قوانین و مقررات بازار کار.
- توجه به صنایع کوچک و متوسط به جهت زود بازده بودن.
- توجه به صنعت گردشگری و توریسم.
- وجود ثبات در سیاست های دولت و توجه به اقشار مختلف خصوصاً زنان در سیاست گذاری های اشتغال.
- بهبود بیمه تأمین اجتماعی.
- جایگزینی نیروی کار داخلی به جای نیروی کار خارجی (تبعه های کشورهای افغانستان، پاکستان و ...)
- سرمایه گذاری خارجی.
- توجه به شرایط اقلیمی، محیطی، وسعت جغرافیایی و آب و هوایی در سیاست های اشتغال و کاهش بیکاری.

۵-۳-۲- اقدامات صورت گرفته توسط اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای کاهش بیکاری:

- برگزاری ۴۵۰ کمیته اشتغال با هدف ساماندهی وضعیت اشتغال بانوان استان کرمان.
- عملیاتی شدن ۶۰۰ پروژه مشاغل خرد و متوسط در استان با همکاری صندوق کارآفرینی امید.
- فراهم نمودن زمینه اشتغال برای ۲۰۰۰ زن سرپرست خانوار از طریق جذب سرمایه گذار جهت راه اندازی پنل های خورشیدی.
- بیش از ۱۰۰۰ بازدید از مراکز کارآفرینی و کارگاه های تولیدی کارآفرینان در شهرها و روستاهای استان کرمان.
- ساماندهی انجمن پوشاک بانوان استان و ایجاد اشتغال حداقل برای ۵۰۰۰ نفر.
- شناسایی بیش از ۲۰۰۰ بانوی کارآفرین استان کرمان.
- تدوین برنامه های منسجم جهت ساماندهی مشارکت اقتصادی بانوان.
- شناسایی ظرفیت های اشتغال هر شهرستان با همکاری سازمان فنی و حرفه ای.
- برگزاری ۲۰ جلسه رفع موانع تولید و بررسی مشکلات اقتصادی بانوان کارآفرین و ارائه حمایت های لازم.
- پیگیری راه اندازی بازارچه های دائم و موقت فروش محصولات خانگی زنان در سراسر استان.
- ایجاد سامانه سمابانو با رویکرد شناسایی، آموزش، تولید و عرضه محصولات بانوان.
- توسعه شرکت های تعاونی بانوان به بیش از ۷۰۰ شرکت تعاونی با همکاری اداره تعاون.
- حمایت از طرح های دانش بنیان توسط بانوان.
- عضویت فعال در ستاد اقتصاد مقاومتی و کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری استان.
- حضور در شورای هماهنگی بانک ها در حمایت از اشتغال با استفاده از تسهیلات برای بانوان.
- پیگیری برگزاری ۱۲۵ نمایشگاه ملی و استانی از تولیدات و صنایع دستی بانوان استان.
- برگزاری همایش کارآفرینی زنان استان، زنان ارزش آفرین روستایی، نقش بانوان کارآفرین در فناوری و توسعه پایدار و همایش ملی کارآفرینی و ارزش آفرینی در هزاره سوم.
- نظارت بر اجرای طرح های منعقد با جهاد کشاورزی و معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری (۵ طرح).

۵-۴- راهکارهای کاهش خودکشی:

۵-۴-۱- راهکارهای کلی:

- روان درمانی.
- دارودرمانی.
- آموزش
- افزایش هدف و انگیزه بین اقشار مختلف مردم.
- آموزش مهارت های مقابله ای و توانایی سازگاری.
- افزایش اعتماد به نفس.
- ارائه خدمات مشاوره ای.
- آموزش مباحث مربوط به شناخت رفتارهای پرخطر و آموزش مهارت های خودمراقبتی در مدارس (از جمله تغییرات ایجاد شده در کتاب مطالعات اجتماعی پایه هشتم).
- ایجاد مراکز حمایتی برای نوجوانان، جوانان و به خصوص زنان و دختران آسیب دیده.
- توجه رسانه ها و صداوسیما در پخش محصولات با نمایش خودکشی.
- برگزاری کارگاه های آموزشی برای اقشار مختلف جامعه.
- افزایش شاخص امید به زندگی بین مردم.
- کمک به اشتغالزایی و بهبود شرایط اقتصادی.
- آموزش سبک زندگی توأم با قناعت و رضایت بین مردم.
- پرهیز از نمایش تجملات در رسانه های عمومی.
- شناسایی و کاهش انگیزه های منجر به خودکشی در بین مردم.

۵-۴-۲- اقدامات صورت گرفته توسط اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری کرمان در راستای

کاهش خودکشی:

- برگزاری کارگاه های آموزشی پیشگیری از آسیب های اجتماعی حوزه زنان و خانواده.
- حمایت از توانمندسازی دختران مقیم خانه های سلامت.
- ارائه آموزش های فنی و حرفه ای در جهت توانمندسازی زنان و دختران آسیب دیده اجتماعی.
- ارائه خدمات درمانی، معیشتی و جهیزیه.
- بازدید بیش از ۹۰ مورد از شهرستان ها و حاشیه های شهرها بمنظور بررسی مشکلات زنان جهت اتخاذ تمهیدات حمایتی و آموزشی به آنان.
- پیگیری راه اندازی ۴ گرمخانه برای زنان متکدی و بی سرپرست.
- اجرای طرح ملی تاب آوری اجتماعی زنان استان.
- تدوین طرح توان افزایی زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست.
- ایجاد پارک بانوان و تجهیز خانه های ورزش روستایی برای زنان.

فصل ششم
ترسیم وضع مطلوب با
بهره گیری از زبان تغییر
(فرآیند مدیریت نتیجه محور)

۶-۱- چشم انداز: ترسیم وضع مطلوب با بهره گیری از زبان تغییر

پس از بررسی و احصاء مشکلات ۲۳ شهرستان استان کرمان و بیان مهمترین علل و عوامل ایجاد کننده این آسیب های اجتماعی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه، مشخص گردید که چهار آسیب اجتماعی زیر به ترتیب دارای بیشترین اولویت برنامه ریزی و تصمیم گیری در حوزه زنان و خانواده در استان کرمان می باشند:

۱- طلاق.

۲- اعتیاد.

۳- بیکاری.

۴- خودکشی.

می توان این ۴ آسیب را در سه حوزه کلی زیر تعریف نمود:

۱- حوزه تحکیم بنیان خانواده (با توجه به آسیب اجتماعی طلاق).

۲- حوزه ارتقاء وضعیت اقتصادی (با توجه به آسیب اجتماعی بیکاری).

۳- حوزه کاهش آسیب های اجتماعی (با تأکید بر آسیب های اجتماعی اعتیاد و خودکشی).

در ادامه طبق فرایند مدیریت نتیجه محور، برای چهار آسیب مطرح شده زنجیره تغییر ترسیم شده است.

جدول شماره ۵۵

۶-۱-۱-۱ اثر: پدیده طلاق در استان کرمان کاهش یافته است.	
دستاورد ۱: زوجین و جوانان آموزش های لازم درباره مهارت های زندگی را دریافت کرده اند.	
خروجی ۱-۱-۱: توزیع ۲۰۰۰ جلد کتب آموزشی با رویکرد آگاه سازی جوانان در خصوص مسائل ازدواج و راهکارهای کاهش طلاق در میان جوانان ۲۰ الی ۳۵ سال برای مخاطبین	عدم جذابیت کتابها، نبود انگیزه کافی
<p>فعالیت ۱-۱-۱-۱: شناسایی کتب مناسب</p> <p>فعالیت ۲-۱-۱-۱: بررسی محتوای کتب پیشنهادی توسط کارشناسان</p> <p>فعالیت ۳-۱-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی انتخاب مجری طرح با حضور نهادهای متولی</p> <p>فعالیت ۴-۱-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی چگونگی توزیع کتب در بین جامعه هدف</p> <p>فعالیت ۵-۱-۱-۱: برگزاری مسابقه کتابخوانی از کتب توزیع شده</p>	
خروجی ۲-۱-۱: تهیه ۲۰۰۰ نسخه مجموعه DVD های آموزش راهکارهای بهبود زندگی برای زوجین	تولید محتوای نامناسب، ناهماهنگی در تولید و توزیع در دستگاه های متولی
<p>فعالیت ۱-۲-۱-۱: تشکیل تیمی از متخصصین برای تولید محتوا</p> <p>فعالیت ۲-۲-۱-۱: جلسه با مشاورین و مددکاران و روانشناسان</p> <p>فعالیت ۳-۲-۱-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح</p> <p>فعالیت ۴-۲-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی چگونگی توزیع dvd در بین جامعه هدف</p>	
خروجی ۳-۱-۱: تهیه و انتشار ۶۰ دقیقه کلیپ های آموزش مهارتهای زندگی از طریق فضای مجازی و صدا و سیما	تولید محتوای نامناسب، ناهماهنگی در تولید و توزیع در دستگاه های متولی
<p>فعالیت ۱-۳-۱-۱: برگزار جلسات هماهنگی</p> <p>فعالیت ۲-۳-۱-۱: برگزاری جلسات متعدد با متخصصین جهت مشخص کردن گروه هدف و تهیه و تولید محتوا</p> <p>فعالیت ۳-۳-۱-۱: برگزاری جلسات با فعالین و نهادهای متولی فضای مجازی در خصوص چگونگی انتشار در فضای مجازی و صدا و سیما</p>	
خروجی ۴-۱-۱: برگزاری ۱۲ دوره ۳۰ نفره کلاس های آموزش مهارت های زندگی ویژه زوجین در یکسال اول زندگی مشترک	عدم وجود کارشناسان متخصص، عدم استقبال، عدم هماهنگی بین دستگاهی
<p>فعالیت ۱-۴-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی تولید محتوا با حضور روانشناسان و مشاورین</p> <p>فعالیت ۲-۴-۱-۱: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف از طریق نهادهای متولی</p> <p>فعالیت ۳-۴-۱-۱: برگزاری جلسات اولیه توجیهی ویژه زوجین</p> <p>فعالیت ۴-۴-۱-۱: هماهنگی انتخاب مجری طرح</p> <p>فعالیت ۵-۴-۱-۱: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره</p>	
خروجی ۵-۱-۱: ۲۰ جلسه مشاور گروهی در حاشیه شهر ویژه زوجین	عدم وجود کارشناس متخصص-عدم استقبال - عدم جاذبه لازم

<p>فعالیت ۱-۵-۱-۱: برگزاری جلسه هماهنگی به منظور مشخص کردن مناطق الویت دار حاشیه شهر</p> <p>فعالیت ۲-۵-۱-۱: برگزاری جلسه هماهنگی به منظور بررسی مهمترین آسیب ها و مشکلات خانواده ها در حاشیه شهر</p> <p>فعالیت ۳-۵-۱-۱: تشکیل کارگروه تخصصی از روانشناسان و کارشناسان حوزه آسیب های اجتماعی</p> <p>فعالیت ۴-۵-۱-۱: برگزاری جلسه هماهنگی به منظور گروه بندی افراد و تعیین گروه هدف بر اساس آسیب ها و مشکلات احصاء شده</p> <p>فعالیت ۵-۵-۱-۱: تشکیل جلسات برای گروه هدف با حضور مشاورین و روانشناسان</p>	
<p>عدم وجود کارشناس متخصص-عدم استقبال- عدم جاذبه لازم در روش تدریس</p>	<p>خروجی ۱-۱-۶: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره برای آگاه سازی زوجین از آسیب های پس از طلاق ویژه زوجین در آستانه جدایی</p>
<p>فعالیت ۱-۶-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی تولید محتوا با حضور روانشناسان و مشاورین</p> <p>فعالیت ۲-۶-۱-۱: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف از طریق نهادهای متولی</p> <p>فعالیت ۳-۶-۱-۱: برگزاری جلسات اولیه توجیهی ویژه زوجین</p> <p>فعالیت ۴-۶-۱-۱: هماهنگی انتخاب مجری طرح</p> <p>فعالیت ۵-۶-۱-۱: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره</p>	
<p>عدم وجود کارشناس متخصص-عدم استقبال- عدم جاذبه لازم</p>	<p>خروجی ۱-۱-۷: برگزاری ۱۲ جلسه کارشناسی و تخصصی ارائه راهکارهای حل مشکلات زناشویی و غنی سازی روابط در مراکز مشاوره دادگاهها و مراکز کاهش طلاق</p>
<p>فعالیت ۱-۷-۱-۱: تشکیل کارگروه تخصصی مشاوره به منظور کاهش طلاق</p> <p>فعالیت ۲-۷-۱-۱: جلسه هماهنگی به منظور تقسیم وظایف بین دادگستری و مراکز پیشگیری از آسیب های اجتماعی</p> <p>فعالیت ۳-۷-۱-۱: تدوین بانک اطلاعاتی از آمار طلاق یکساله و علل آن</p>	
<p>نبود اعتبارات</p>	<p>خروجی ۱-۱-۸: مشاوره رایگان طی ۵ سال اول زندگی بصورت فردی و گروهی در مرحله اول برای ۲۰۰۰ نفر</p>
<p>فعالیت ۱-۸-۱-۱: تهیه بانک اطلاعاتی از کلیه خانواده های استان که سن زوجیت آنها تا ۵ سال است.</p> <p>فعالیت ۲-۸-۱-۱: برگزاری جلسه هماهنگی با حضور روانشناسان نظام روانشناسی به منظور نحوه مشاوره و تعیین اساتید و جدول زمانبندی</p> <p>فعالیت ۳-۸-۱-۱: برگزاری جلسه هماهنگی با شهرداری و فرهنگسراها به منظور تعیین مکان</p>	
<p>عدم همکاری سازمانهای متولی- نبود اعتبار</p>	<p>خروجی ۱-۱-۹: ارسال ده نوبت پیام های آموزنده و هشداردهنده به خانواده ها به صورت ماهیانه</p>
<p>فعالیت ۱-۹-۱-۱: تشکیل گروهی از مشاورین و کارشناسان خانواده به منظور تهیه محتوای پیام</p> <p>فعالیت ۲-۹-۱-۱: جلسه هماهنگی به منظور تعیین مجری طرح</p>	
<p>نبود اعتبارات</p>	<p>خروجی ۱-۱-۱۰: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره معیارهای انتخاب همسر برای دانش آموزان متوسطه دوم</p>
<p>فعالیت ۱-۱۰-۱-۱: تهیه پروتکل مهارتهای قبل از ازدواج ویژه دانش آموزان پایه دهم توسط اساتید روانشناسی استان</p> <p>فعالیت ۲-۱۰-۱-۱: انتخاب شهرستانهای اولویت دار استان برای برگزاری دوره</p> <p>فعالیت ۳-۱۰-۱-۱: جلسه هماهنگی برای مشخص کردن اساتید برگزار کننده دوره و جدول زمانبندی</p>	
<p>نبود اعتبارات</p>	<p>خروجی ۱-۱-۱۱: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره معیارهای انتخاب همسر برای دانشجویان</p>

فعالیت ۱-۱۱-۱-۱: تهیه پروتکل مهارت‌های قبل از ازدواج ویژه دانشجویان اساتید روانشناسی استان	
فعالیت ۲-۱۱-۱-۱: جلسه هماهنگی برای مشخص کردن اساتید برگزار کننده توسط دوره و جدول زمانبندی	
دستاورد ۲: خانواده ها آگاهی لازم را در مورد ازدواج فرزندان دریافت کرده اند.	
خروجی ۱-۲-۱: تهیه ۲۴۰ دقیقه برنامه های آموزشی و فرهنگی ویژه والدین	نبود اعتبارات
فعالیت ۱-۱-۲-۱: برگزار جلسات هماهنگی	
فعالیت ۲-۱-۲-۱: برگزاری جلسات متعدد با متخصصین جهت تهیه و تولید محتوا	
فعالیت ۳-۱-۲-۱: برگزاری جلسات با فعالین و نهادهای متولی فضای مجازی در خصوص چگونگی انتشار در فضای مجازی و صدا و سیما	
خروجی ۲-۲-۱: پخش ۱۰۰ ساعت برنامه های آموزشی و فرهنگی ویژه والدین از صدا و سیما و فضای مجازی	محتوای ضعیف
فعالیت ۱-۲-۲-۱: برگزاری جلسه بررسی نیازهای آموزشی	
فعالیت ۲-۲-۲-۱: تشکیل کارگروه تخصصی بررسی محتوای برنامه ها	
خروجی ۳-۲-۱: تبلیغات شهری در خصوص فرهنگ سازی عمومی در ۵ بیلبورد ثابت در سطح شهر	نبود اعتبارات
فعالیت ۱-۳-۲-۱: تشکیل کارگروه تخصصی از روانشناسان حوزه خانواده به منظور تهیه محتوا	
فعالیت ۲-۳-۲-۱: برگزاری جلسه به منظور تعیین مجری و مشاور طرح	
خروجی ۴-۲-۱: برگزاری ۱۲ کارگاه آموزشی ۱۰۰ نفره ویژه والدین که دارای فرزند در آستانه ازدواج هستند در شهرها و حاشیه شهر با موضوع شناخت مخاطرات و آسیب های پس از طلاق	نبود اعتبارات- عدم استقبال- نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی
فعالیت ۱-۴-۲-۱: برگزاری جلسات هماهنگی تولید محتوا با حضور روانشناسان و مشاورین	
فعالیت ۲-۴-۲-۱: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف از طریق نهادهای متولی	
فعالیت ۴-۴-۲-۱: هماهنگی انتخاب مجری طرح	
فعالیت ۵-۴-۲-۱: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره	
خروجی ۵-۲-۱: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۱۰۰ نفره ویژه والدین در شهرها و حاشیه شهرها با موضوع چگونگی مداخله خانواده ها	نبود اعتبارات- عدم استقبال- نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی
فعالیت ۱-۵-۲-۱: تهیه بسته آموزشی - توجیهی والدین در خصوص چگونگی راهنمایی و مداخله والدین	
فعالیت ۲-۵-۲-۱: انتخاب مجری طرح	
فعالیت ۳-۵-۲-۱: انتخاب شهرستانهای اولویت دار استان برای برگزاری دوره	
فعالیت ۴-۵-۲-۱: جلسه هماهنگی برای مشخص کردن اساتید برگزار کننده دوره و جدول زمانبندی	
خروجی ۶-۲-۱: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۱۰۰ نفره مهارت‌های ارتباطی- عاطفی ویژه والدین دانش آموزان متوسطه اول	نبود اعتبارات- عدم استقبال- نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی
فعالیت ۱-۶-۲-۱: تهیه بسته آموزشی ویژه والدین در خصوص مهارت‌های ارتباطی - عاطفی با فرزندان	
فعالیت ۲-۶-۲-۱: انتخاب مجری طرح	
فعالیت ۳-۶-۲-۱: انتخاب شهرستانهای اولویت دار استان برای برگزاری دوره	
فعالیت ۴-۶-۲-۱: جلسه هماهنگی برای مشخص کردن اساتید برگزار کننده دوره و تنظیم جدول زمانبندی	

جدول شماره ۵۶:

اثر: پدیده اعتیاد در استان کرمان کاهش یافته است.	
مخاطرات	دستاورد ۱: جوانان و خانواده ها آگاهی لازم از طریق آموزش های پیشگیری از اعتیاد در سه محور دین، قانون و اجتماع دریافت کرده اند.
نبود کارشناسان متخصص-اطلاع رسانی ضعیف-عدم استقبال	خروجی ۱-۲: ۱-۱-۲: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۱۰۰ نفره ویژه والدین برای شناسایی و معرفی انواع مواد مخدر سنتی و صنعتی در جلسات انجمن اولیاء و مربیان
	فعالیت ۱-۲-۱-۱: برگزاری جلسات هماهنگی با نهادهای متولی فعالیت ۲-۱-۱-۲: جلسه هماهنگی به منظور تعیین مناطق و شهرستان های اولویت دار فعالیت ۳-۱-۱-۲: جلسه هماهنگی به منظور تنظیم جدول زمانبندی فعالیت ۴-۱-۱-۲: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره
نبود اعتبارات-عدم استقبال-نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی	خروجی ۲-۱-۲: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۱۰۰ نفره مهارت های فرزندپروری برای اقشار مختلف
	فعالیت ۱-۲-۱-۲: تشکیل ستاد آموزش مشاوره خانواده فعالیت ۲-۲-۱-۲: تشکیل گروهی از متخصصان حوزه تربیت فرزند و مشخص کردن مهارت های مورد نیاز فعالیت ۳-۲-۱-۲: مشخص کردن مجری طرح و انتخاب مناطق اولویت دار
نبود اعتبارات-عدم استقبال-نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی	خروجی ۳-۱-۲: آموزش و آگاه سازی والدین از روش های نوین عرضه مواد مخدر طی ۱۲ دوره ۱۰۰ نفره
	فعالیت ۱-۳-۱-۲: برگزاری جلسه هماهنگی جهت انتخاب مجری طرح و مشخص کردن جدول زمان بندی فعالیت ۲-۳-۱-۲: برگزاری جلسه هماهنگی با کارشناسان نیروی انتظامی و دادگستری فعالیت ۳-۳-۱-۲: تعیین مناطق اولویت دار
نبود اعتبارات-عدم استقبال-نبود تعامل بین دستگاهی و برون دستگاهی	خروجی ۴-۱-۲: برگزاری ۲ همایش جهت افزایش مهارت های ارتباطی و تحکیم پیوندهای خانوادگی ویژه شاغلین
	فعالیت ۱-۴-۱-۲: برگزاری جلسه توجیهی با مدیران کلیه ادارات و سازمان ها فعالیت ۲-۴-۱-۲: تشکیل گروهی از متخصصین حوزه خانواده جهت مشارکت در همایش فعالیت ۳-۴-۱-۲: مشخص کردن مجری همایش و دبیرخانه فعالیت ۴-۴-۱-۲: مشخص کردن چگونگی اعلام فراخوان
نبود اعتبارات-محتوای ضعیف	خروجی ۵-۱-۲: تهیه ۲۴۰ دقیقه برنامه های آموزشی و فرهنگی ویژه والدین و جوانان در صدا و سیما و فضای مجازی

<p>فعالیت ۱-۵-۱-۲: برگزار جلسات هماهنگی برای جذب اعتبار</p> <p>فعالیت ۲-۵-۱-۲: برگزاری جلسات متعدد با متخصصین جهت مشخص کردن گروه هدف و تهیه و تولید محتوا</p> <p>فعالیت ۳-۵-۱-۲: برگزاری جلسات با فعالین و نهادهای متولی در خصوص چگونگی انتشار در فضای مجازی و صدا و سیما</p>	
<p>خروجی ۶-۱-۲: پخش ۲۰۰ ساعت برنامه های آموزشی و فرهنگی ویژه والدین و جوانان از صدا و سیما و فضای مجازی</p>	<p>نبود اعتبارات - محتوای ضعیف</p>
<p>فعالیت ۱-۶-۱-۲: برگزاری جلسه بررسی نیازهای آموزشی</p> <p>فعالیت ۲-۶-۱-۲: تشکیل کارگروه تخصصی بررسی محتوای برنامه ها</p>	
<p>خروجی ۷-۱-۲: تبلیغات شهری در خصوص فرهنگ سازی عمومی در ۵ بیلبورد ثابت در سطح شهر</p>	<p>نبود اعتبارات . نبود هماهنگی بین دستگاهی</p>
<p>فعالیت ۱-۷-۱-۲: تشکیل کارگروه تخصصی از روانشناسان حوزه خانواده به منظور تهیه محتوا</p> <p>فعالیت ۲-۷-۱-۲: برگزاری جلسه به منظور تعیین مجری و مشاور طرح</p>	
<p>خروجی ۸-۱-۲: آگاه سازی توسط مبلغین در مساجد ، هیات های مذهبی ، بقعه های امام زادگان و... به صورت هفتگی</p>	<p>عدم کارشناسان متخصص، اطلاع رسانی ضعیف</p>
<p>فعالیت ۱-۸-۱-۲: برگزاری جلسه توجیهی و تبیینی ویژه مبلغین توسط متخصصین دادگستری و نیروی انتظامی</p> <p>فعالیت ۲-۸-۱-۲: جلسه هماهنگی با دستگاه های اجرایی در خصوص چگونگی نحوه اجرا در مکان های مختلف</p>	
<p>خروجی ۹-۱-۲: اجرای طرح های مداخله ای و حمایت های روانی و اجتماعی برای دانش آموزان در معرض خطر یا دانش آموزان آسیب دیده به صورت ۱۰ جلسه مشاوره گروهی و فردی</p>	<p>نبود تعامل بین دستگاهی - نبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۱-۹-۱-۲: جلسه با نهادهای متولی برای تعیین مجری و مشاور طرح</p> <p>فعالیت ۲-۹-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه آموزش و پرورش با دانشگاه علوم پزشکی، دادگستری، نیروی انتظامی و بهزیستی</p> <p>فعالیت ۳-۹-۱-۲: تشکیل گروه تخصصی از کارشناسان حوزه آسیب های اجتماعی</p>	
<p>خروجی ۱۰-۱-۲: اجرای طرح های مداخله ای و حمایت های روانی و اجتماعی برای دانشجویمان در معرض خطر یا دانشجویان آسیب دیده به صورت ۱۰ جلسه مشاوره گروهی و فردی</p>	<p>نبود تعامل بین دستگاهی نبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۱-۱۰-۱-۲: برگزاری جلسه با نهادهای متولی برای تعیین مجری و مشاور طرح</p> <p>فعالیت ۲-۱۰-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه دانشگاه ها با دانشگاه علوم پزشکی، دادگستری، نیروی انتظامی و بهزیستی</p> <p>فعالیت ۳-۱۰-۱-۲: تشکیل گروه تخصصی از کارشناسان حوزه آسیب های اجتماعی</p>	
<p>خروجی ۱۱-۱-۲: برگزاری ۱۲ دوره ۳۰ نفره آموزشی مهارت های خودمراقبتی ویژه دانش آموزان</p>	<p>نبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۱-۱۱-۱-۲: تشکیل تیمی از متخصصان حوزه روانشناسی جهت تهیه محتوا</p> <p>فعالیت ۲-۱۱-۱-۲: تدوین بسته آموزشی بومی برای مهارتهای خود مراقبتی</p> <p>فعالیت ۳-۱۱-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه چند جانبه بین نهاد های متولی و تقسیم وظایف</p>	
<p>خروجی ۱۲-۱-۲: برگزاری ۱۲ دوره ۳۰ نفره آموزشی مهارت های خودمراقبتی ویژه دانشجویمان</p>	<p>نبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۱-۱۲-۱-۲: تشکیل تیمی از متخصصان حوزه روانشناسی جهت تهیه محتوا</p>	

فعالیت ۲-۱۲-۱-۲: تدوین بسته آموزشی بومی برای مهارتهای خود مراقبتی	
فعالیت ۳-۱۲-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه چند جانبه بین نهاد های متولی و تقسیم وظایف	
عدم برنامه ریزی جامع و مشخص	خروجی ۲-۱۳-۱: آگاه سازی توسط کارشناسان مذهبی و مشاورین در مدارس هر دو ماه یکبار
فعالیت ۱-۱۳-۱-۲: برگزاری جلسه هماهنگی با حضور کارشناسان مذهبی و مشاورین مذهبی و مشاورین مدارس	
فعالیت ۲-۱۳-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه بین آموزش و پرورش و سازمان تبلیغات اسلامی	
فعالیت ۳-۱۳-۱-۲: هماهنگی جهت تنظیم برنامه زمان بندی حضور کارشناسان مذهبی در مدارس	
عدم کارشناسان متخصص، اطلاع رسانی ضعیف	خروجی ۲-۱۴-۱: تبیین قوانین مربوط به مجازات توزیع کنندگان و مصرف کنندگان مواد مخدر در مدارس در طی ۵ جلسه
فعالیت ۱-۱۴-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه فی مابین آموزش و پرورش و دادگستری	
فعالیت ۲-۱۴-۱-۲: تدوین بسته آموزشی ویژه نوجوانان	
فعالیت ۳-۱۴-۱-۲: جلسه هماهنگی در خصوص تعیین مناطق و مدارس اولویت دار	
عدم کارشناسان متخصص، اطلاع رسانی ضعیف	خروجی ۲-۱۵-۱: تبیین قوانین مربوط به مجازات توزیع کنندگان و مصرف کنندگان مواد مخدر در دانشگاه در طی ۵ جلسه
فعالیت ۱-۱۵-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه فی مابین دانشگاه ها و دادگستری	
فعالیت ۲-۱۵-۱-۲: تدوین بسته آموزشی ویژه دانشجویان	
فعالیت ۳-۱۵-۱-۲: جلسه هماهنگی در خصوص تنظیم جدول زمانبندی	
عدم همکاری دستگاه های اجرایی - عدم حساسیت به این موضوع - نبود اعتبارات - کمبود قوانین حمایتی	خروجی ۲-۱۶-۱: ارائه آموزش های مهارتی و فنی و حرفه ای به افراد بهبودیافته حداقل در سال ۲۰۰ نفر
فعالیت ۱-۱۶-۱-۲: انعقاد تفاهم نامه فی مابین مراکز فنی و حرفه ای با سازمان زندان ها و نیروی انتظامی	
فعالیت ۲-۱۶-۱-۲: انتخاب مشاور و مجری طرح	
فعالیت ۳-۱۶-۱-۲: انتخاب مهارت های اولویت دار و کاربردی برای آموزش	
فعالیت ۴-۱۶-۱-۲: برگزاری جلسات انگیزشی	
عدم استقبال	خروجی ۲-۱۷-۱: تقویت باورهای دینی و اعتقادی نوجوانان و جوانان توسط مبلغین و روحانیون در مساجد و... در مناسبت ها
فعالیت ۱-۱۷-۱-۲: برگزاری جلسه هماهنگی و توجیهی طرح با مدیریت دفتر امور بانوان استانداری با دستگاه های مرتبط	
فعالیت ۲-۱۷-۱-۲: برنامه ریزی و زمانبندی اجرای طرح با همکاری کانون های فرهنگی هنری مساجد	
محتوای نامناسب	خروجی ۲-۱۸-۱: اجرای تئاتر های خیابانی با محوریت اثر سوء مواد مخدر به تعداد ۲۰ تئاتر در سال
فعالیت ۱-۱۸-۱-۲: تامین اعتبار برای اجرای تئاتر و جنگهای خیابانی	
فعالیت ۲-۱۸-۱-۲: برگزاری جلسه با هنرمندان و نویسندگان برای تهیه محتوای نمایشنامه ها	
فعالیت ۳-۱۸-۱-۲: عقد تفاهم نامه با سمن های فعال حوزه اجتماعی با دستگاه های مرتبط - پیگیری جذب اعتبار	

جدول شماره ۵۷:

۶-۱-۳- اثر: میزان اشتغال زنان در استان کرمان افزایش یافته است.	
مخاطرات	دستاورد ۱: سامانه سما بانو (سامانه مشاغل اقتصادی بانوان) راه اندازی گردیده است.
عدم تامین اعتبارات کافی - عدم همکاری دستگاه های متولی - نبود سرمایه گذار	خروجی ۱-۱-۳: تهیه بانک اطلاعاتی بانوان کار آفرین
<p>فعالیت ۱-۱-۳: تنظیم تفاهم نامه چندجانبه مجری، استانداری و سازمانهای همکار</p> <p>فعالیت ۲-۱-۳: مکاتبه با اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و سازمان صمت، شرکت شهرک های صنعتی و... برای معرفی بانوان شاخص کار آفرین</p> <p>فعالیت ۳-۱-۳: برگزار جلسه به منظور مشخص کردن مجری طرح</p> <p>فعالیت ۴-۱-۳: برگزاری جلسه به منظور مشخص کردن ابعاد و چگونگی تدوین بانک</p>	
نبود تعامل بین دستگاهی - نبود آگاهی نسبت به ظرفیت های سازمان - نبود اعتبارات	خروجی ۲-۱-۳: ساماندهی مشاغل تولیدی بانوان تحت عنوان انجمن های سازمان یافته
<p>فعالیت ۱-۲-۳: شناسایی ظرفیت ها و توانمندی های زنان استان</p> <p>فعالیت ۲-۲-۳: برگزاری جلسات بانوان توانمند در حوزه های مختلف</p> <p>فعالیت ۳-۲-۳: بهره گیری از بانک اطلاعات خروجی ۱-۱-۳</p> <p>فعالیت ۴-۲-۳: برگزاری جلسات توجیهی با جامعه هدف و اطلاع رسانی در مورد قوانین و حمایت های مشاغل خانگی</p> <p>فعالیت ۵-۲-۳: انتخاب و یا تاسیس بنگاه پشتیبان</p> <p>فعالیت ۶-۲-۳: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان</p> <p>فعالیت ۷-۲-۳: سنجش میزان علاقه زنان شاغل و فعال در این زمینه</p> <p>فعالیت ۸-۲-۳: تعیین ساختار و نحوه همکاری اعضاء</p>	
عدم همکاری نهادهای متولی - نبود اعتبارات	خروجی ۳-۱-۳: راه اندازی بازارچه های دائم و موقت خوداشتغالی جهت فروش محصولات تولید شده در بازارچه های فصلی و نمایشگاه ها
<p>فعالیت ۱-۳-۱: انعقاد تفاهم نامه با شهرداری و نهاد های متولی جهت ایجاد بازارچه موقت و دائمی</p> <p>فعالیت ۲-۳-۱: انعقاد تفاهم نامه با بانکها جهت دریافت تسهیلات برای شرکت در نمایشگاه های ملی و بین المللی</p> <p>فعالیت ۳-۳-۱: برگزاری دوره های تخصصی بازار و بسته بندی محصولات</p> <p>فعالیت ۴-۳-۱: ارائه مشاور و سوق دادن مشاغل خانگی به سمت مشاغل مورد تایید معافیت مالیاتی</p>	
اطلاع رسانی ضعیف	خروجی ۴-۱-۳: ایجاد ۲ بازار الکترونیکی از طریق سامانه سما بانو
<p>فعالیت ۱-۴-۱: تنظیم تفاهم نامه چند جانبه مجری، استانداری، سازمان های همکار و سازمان های حامی</p> <p>فعالیت ۲-۴-۱: آموزش و توان افزایی در خصوص تشکیل شبکه و همراهی و مشارکت با مجری</p> <p>فعالیت ۳-۴-۱: بهره گیری از دانش بومی و منطقه ای</p> <p>فعالیت ۴-۴-۱: کسب اطلاع دقیق از پتانسیل ها و ظرفیت ها</p>	

<p>فعالیت ۳-۱-۴-۵: سنجش میزان علاقه زنان شاغل و فعال در این زمینه</p> <p>فعالیت ۳-۱-۴-۶: حرکت در جهت افزایش آگاهی جامعه هدف و انتقال مفاهیم مورد نظر از شبکه سازی و اعتماد سازی</p> <p>فعالیت ۳-۱-۴-۷: تعیین ساختار و نحوه همکاری اعضا</p> <p>فعالیت ۳-۱-۴-۸: آموزش توان افزایی در خصوص استفاده از تکنولوژی ویژه کارآفرینان</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۵: رصد واحدهای تولیدی بانوان و آسیب شناسی دلایل عدم موفقیت</p>	<p>عدم آگاهی از شرح وظایف دستگاهی - عدم هماهنگی بین دستگاهی</p>
<p>فعالیت ۳-۱-۵-۱: شناسایی واحدهای تعطیل شده بانوان</p> <p>فعالیت ۳-۱-۵-۲: برگزاری جلسه با کار آفرینان برتر استان در خصوص مشکلات و آسیب های فضای کسب و کار</p> <p>فعالیت ۳-۱-۵-۳: تشکیل کار گروه تخصصی از اساتید و کارشناسان رشته های</p> <p>فعالیت ۳-۱-۵-۴: اقتصاد و کار آفرینی به منظور بررسی آسیب های فضای کسب و کار</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۶: رصد وام های دریافتی بانوان کار آفرین و مدیریت هزینه کرد</p>	<p>-تاخیر در ارائه تسهیلات تاخیر در واریز اعتبارات تاخیر در اعطای مجوز کمبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۳-۱-۶-۱: جمع آوری بانک اطلاعاتی از تسهیلات ارائه شده به بانوان و میزان هزینه کرد</p> <p>فعالیت ۳-۱-۶-۲: جمع آوری بانک اطلاعاتی از مشاغل که تسهیلات دریافت کرده اند.</p> <p>فعالیت ۳-۱-۶-۳: تشکیل کارگروه نظارت بر تسهیلات اعطایی</p> <p>۳-۱-۶-۴: برگزاری جلسه آسیب شناسی وام ها و تسهیلات اعطایی</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۷: برگزاری ۲۰ کارگاه آموزشی آنلاین تخصصی و عمومی</p>	<p>عدم استقبال - عدم آشنایی با تکنولوژی در جوامع محلی</p>
<p>فعالیت ۳-۱-۷-۱: برگزاری جلسه توجیهی و آموزشی ویژه کار آفرینان</p> <p>فعالیت ۳-۱-۷-۲: برگزاری جلسه هماهنگی به منظور انعقاد تفاهم با اساتید متخصص دانشگاه ها به منظور تهیه محتوای آموزشی</p> <p>فعالیت ۳-۱-۷-۳: برگزاری جلسه به منظور ایجاد زیر ساخت ها</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۸: اجرای طرح توانمند سازی و مهارت آموزی زنان حاشیه شهر کرمان برای ۲۰۰ نفر</p>	<p>عدم استقبال - کمبود اعتبارات</p>
<p>فعالیت ۳-۱-۸-۱: مشخص کردن مناطق اولویت دار در حاشیه شهر</p> <p>فعالیت ۳-۱-۸-۲: انعقاد تفاهم نامه با فنی و حرفه ای برای آموزش های مهارتی</p> <p>فعالیت ۳-۱-۸-۳: برگزاری جلسه هم اندیشی برای تعیین نوع آموزش ها و مهارتها</p> <p>فعالیت ۳-۱-۸-۴: برگزاری جلسات مشترک به منظور هماهنگی و تعامل بین دستگاهی برای عرضه محصولات به صورت نمایشگاهی</p>	
<p>دستاوردها: ۲: مرکز رشد و شتاب دهی کسب و کار بانوان راه اندازی گردیده است.</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۲-۱-۲: شناسایی و هدایت ایده های ناب</p>	<p>نداشتن تعامل بین دستگاهی - عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها</p>
<p>فعالیت ۳-۱-۲-۱: مکاتبه با مرکز ملی نخبگان و احصاء لیست نخبگان</p> <p>فعالیت ۳-۱-۲-۲: مکاتبه با دبیرخانه های جشنواره ملی و استانی برای احصاء لیست برگزیدگان</p> <p>فعالیت ۳-۱-۲-۳: تدوین بانک اطلاعاتی از نخبگان و کارآفرینان صاحب ایده</p>	
<p>خروجی ۳-۱-۲-۲: مشاوره و تعلیم ایده و نوآوران خلاق هر دو ماه یک کارگاه آموزشی</p>	<p>عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها</p>

<p>فعالیت ۱-۲-۳: تشکیل جلسه با متخصصین دانشگاهی به منظور تدوین بسته های آموزشی</p> <p>فعالیت ۲-۲-۳: استفاده از بانک اطلاعاتی تهیه شده در خروجی ۱-۲-۳</p> <p>فعالیت ۳-۲-۳: تنظیم جدول زمانبندی برای برگزاری کارگاه های آموزشی گروهی و مشاوره های فردی</p>	
<p>نداشتن تعامل بین دستگاهی - عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها</p>	<p>خروجی ۳-۲-۳</p> <p>معرفی بانوان دارای ایده فناورانه جهت اخذ تسهیلات به معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، صندوق نو آوری و شکوفایی و...</p>
<p>فعالیت ۱-۳-۲: انعقاد تفاهم نامه استاندار با صندوق نوآوری و شکوفایی به منظور ارائه تسهیلات</p> <p>فعالیت ۲-۳-۲: تهیه لیستی از بانوان متقاضی دریافت تسهیلات و مشخص کردن رشته های متقاضی تسهیلات</p> <p>فعالیت ۳-۳-۲: پیگیری در جهت دریافت تسهیلات</p>	
<p>نداشتن تعامل بین دستگاهی - عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها</p>	<p>خروجی ۴-۲-۳</p> <p>معرفی ایده های برتر جهت شرکت در فن بازارها و نمایشگاه ها</p>
<p>فعالیت ۱-۴-۲: استفاده از بانک اطلاعاتی تهیه شده در خروجی ۱-۲-۳</p> <p>فعالیت ۲-۴-۲: ایجاد ارتباط بین سرمایه گذار و ایده پرداز</p> <p>فعالیت ۳-۴-۲: هماهنگی و تسهیل روند شرکت صاحبان ایده در نمایشگاه ها با همکاری دستگاه های متولی</p>	
<p>نداشتن تعامل بین دستگاهی - عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها</p>	<p>خروجی ۵-۲-۳</p> <p>مشاوره های تخصصی رایگان در حوزه کسب و کار و ثبت اختراع</p>
<p>فعالیت ۱-۵-۲: تشکیل تیمی از متخصصان دانشگاهی در حوزه کسب و کار</p> <p>فعالیت ۲-۵-۲: انعقاد تفاهم نامه بین اساتید رشته های اقتصاد ، کار آفرینی به منظور نوع و نحوه ارائه خدمات مشاوره شغلی</p>	
<p>نداشتن تعامل بین دستگاهی - عدم آگاهی نسبت به ظرفیت سازمانها- نبود اعتبارات</p>	<p>خروجی ۶-۲-۳</p> <p>برگزاری ۱۰ دوره و کارگاه آموزشی تخصصی در زمینه دانش فنی و اقتصاد دانش بنیان</p>
<p>فعالیت ۱-۶-۲: انعقاد تفاهم نامه بین مرکز رشد و شتابدهی کسب و کار به منظور ارائه خدمات دوطرفه و بیان ظرفیت های حوزه اشتغال</p> <p>فعالیت ۲-۶-۲: جلسه به منظور تعیین اولویت های آموزشی و تعیین اساتید دوره</p>	

جدول شماره ۵۸:

۶-۱-۴- اثر: پدیده خودکشی در استان کرمان کاهش یافته است.	
دستاوردها: نوجوانان، جوانان و خانواده آموزش مهارتهای فردی، خانوادگی و اجتماعی در راستای کاهش پدیده خودکشی را دریافت کرده اند.	
خروجی ۴-۱-۱: خدمات مشاوره، راهنمایی و حمایتی از افراد در معرض خطر خودکشی ۳۰ دوره در سال	نبود انسجام در برنامه- نبود تعامل بین دستگاهی
فعالیت ۴-۱-۱-۱: تهیه بانک اطلاعاتی از افراد در معرض خط کسانی که اقدام به خودکشی ناموفق داشته اند فعالیت ۴-۱-۱-۲: جلسه هماهنگی با مراکز مشاوره و نظام روانشناسی به منظور نحوه ارائه خدمات مشاوره ای به گروه هدف	
خروجی ۴-۱-۲: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره مهارت گفتمان در خانواده ویژه اعضای خانواده	نبود وجود کارشناسان متخصص، عدم استقبال، عدم هماهنگی بین دستگاهی
فعالیت ۴-۱-۲-۱: برگزاری جلسات هماهنگی تولید محتوا با حضور روانشناسان و مشاورین فعالیت ۴-۱-۲-۲: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف از طریق نهادهای متولی فعالیت ۴-۱-۲-۳: برگزاری جلسات اولیه توجیهی فعالیت ۴-۱-۲-۴: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره	
خروجی ۴-۱-۳: افزایش نشاط اجتماعی با برگزاری برنامه های تفریحی، جشن ها و ... در مناسبت های ملی و مذهبی	عدم برنامه ریزی و محتوای مناسب
فعالیت ۴-۱-۳-۱: هماهنگی امور بانوان استانداری با سازمان های متولی در جهت برگزاری برنامه های شاد در مناسبت ها فعالیت ۴-۱-۳-۲: تشکیل کمیته نظارت بر محتوای برنامه های تفریحی فعالیت ۴-۱-۳-۳: جلسه هماهنگی شناسایی مناطق اولویت دار	
خروجی ۴-۱-۴: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره مهارت های مقابله ای و سازگاری ویژه اعضای خانواده	نبود وجود کارشناسان متخصص، عدم استقبال، عدم هماهنگی بین دستگاهی
فعالیت ۴-۱-۴-۱: برگزاری جلسات هماهنگی با حضور روانشناسان و مشاورین فعالیت ۴-۱-۴-۲: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف خروجی ۴-۱-۲ فعالیت ۴-۱-۴-۳: برگزاری جلسات اولیه توجیهی فعالیت ۴-۱-۴-۴: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره	
خروجی ۴-۱-۵: برگزاری ۱۲ دوره آموزشی ۳۰ نفره مهارت های حل مسأله ویژه اعضای خانواده	نبود وجود کارشناسان متخصص، عدم استقبال، عدم هماهنگی بین دستگاهی
فعالیت ۴-۱-۵-۱: برگزاری جلسات هماهنگی با حضور روانشناسان و مشاورین فعالیت ۴-۱-۵-۲: ایجاد بانک اطلاعاتی و شناسایی گروه هدف خروجی ۴-۱-۲ فعالیت ۴-۱-۵-۳: برگزاری جلسات اولیه توجیهی فعالیت ۴-۱-۵-۴: مشخص کردن نحوه برگزاری دوره	
خروجی ۴-۱-۶: حمایت های مداخله ای به صورت مشاوره زنان و دختران در معرض خطر (زنان سرپرست خانوار، زنان بی سرپرست و بدسرپرست) به تعداد ۱۰۰ نفر مشاوره حضوری	نبود تعامل بین دستگاهی- موازی کاری

<p>فعالیت ۱-۶-۱-۴: استفاده از بانک اطلاعاتی خروجی ۱-۴-۱</p> <p>فعالیت ۲-۶-۱-۴: هماهنگی با بهزیستی به منظور حمایت مشاوره ای و توجیهی به فرزندان گروه هدف</p> <p>فعالیت ۳-۶-۱-۴: ارائه مشاوره فردی به زنان در معرض خطر توسط نهادهای متولی</p>	
نبود اعتبارات	<p>خروجی ۷-۱-۴: تهیه و پخش برنامه های آموزشی و فرهنگی ویژه خانواده ها به تعداد ۱۰۰ ساعت از صدا و سیما</p>
<p>فعالیت ۱-۷-۱-۴: برگزاری جلسه بررسی نیازهای آموزشی</p> <p>فعالیت ۲-۷-۱-۴: برگزاری جلسات متعدد با متخصصین جهت مشخص کردن گروه هدف و تهیه و تولید محتوا</p> <p>فعالیت ۳-۷-۱-۴: برگزاری جلسات با فعالین و نهادهای متولی فضای مجازی در خصوص چگونگی انتشار در فضای مجازی و صدا و سیما</p>	
عدم همکاری دستگاه های متولی	<p>خروجی ۸-۱-۴: تبلیغات شهری در خصوص فرهنگ سازی عمومی در ۵ بلبورد ثابت در سطح شهر</p>
<p>فعالیت ۱-۸-۱-۴: تشکیل کارگروه تخصصی از روانشناسان حوزه خانواده به منظور تهیه محتوا</p> <p>فعالیت ۲-۸-۱-۴: برگزاری جلسه به منظور تعیین مجری و مشاور طرح</p>	
عدم وجود کارشناسان متخصص، عدم استقبال	<p>خروجی ۹-۱-۴: آگاه سازی توسط مبلغین در مساجد، هیات های مذهبی و... به تعداد ۱۰۰۰۰ نفر</p>
<p>فعالیت ۱-۹-۱-۴: برگزاری جلسه هماهنگی و توجیهی طرح با دستگاه های مرتبط</p> <p>فعالیت ۲-۹-۱-۴: برنامه ریزی و زمانبندی اجرای طرح با همکاری کانون های فرهنگی هنری مساجد</p>	

فصل هفتم:

طرح پایش و ارزیابی

طرح پایش و ارزیابی:

شاخص		طرح پایش و ارزیابی علل			
آمار رسمی نرخ کاهش طلاق		اثر ۱: آمار طلاق در استان کاهش یافته است.			
آمار شرکت کنندگان در دوره ها، مسابقات، آمار رسمی صدا و سیما		دستاورد ۱: زوجین و جوانان آموزش های لازم درباره مهارت های زندگی را دریافت کرده اند.			
خروجی ها	شاخص	نهاد متولی	نهادهای همکار	روش تایید تغییر ایجاد شده	اعتبار
۱-۱-۱	تعداد کتاب های توزیع شده	فرهنگ و ارشاد اسلامی	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهزیستی، سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه علمیه ، دانشگاهها، سازمان کتابخانه ها	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۲۰ میلیون تومان
۲-۱-۱	تعداد dvd های توزیع شده	علوم پزشکی	بهزیستی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری ، فرهنگ و ارشاد اسلامی، نیروی انتظامی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۲ میلیون تومان
۳-۱-۱	میزان دقایق های پخش کلیپ ها	صدا و سیما	آموزش و پرورش، نیروی انتظامی ، بهزیستی ، نظام روانشناسان، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۱۲۰ میلیون
۴-۱-۱	تعداد دوره های آموزشی	بهزیستی	نیروی انتظامی، علوم پزشکی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری - دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری ، ورزش و جوانان، جهاد دانشگاهی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۶۰ میلیون
۵-۱-۱	تعداد جلسات	بهزیستی	بهزیستی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۴۳ میلیون
۶-۱-۱	تعداد جلسات گروهی	بهزیستی	امور بانوان و خانواده استانداری، دادگستری، نیروی انتظامی، آموزش و پرورش، علوم پزشکی،	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۶۰ میلیون
۷-۱-۱	تعداد جلسات تخصصی مشاوره	دادگستری	علوم پزشکی، نیروی انتظامی، نظام روانشناسان، جهاد دانشگاهی، بهزیستی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	
۸-۱-۱	تعداد نفرات دریافت کننده مشاوره	جهاد دانشگاهی	بهزیستی ، دادگستری، نیروی انتظامی، نظام روانشناسان، دانشگاه ها	آمار کیفی و کمی دستگاهی	
۹-۱-۱	تعداد پیام های ارسال شده	بهزیستی	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، بهزیستی، دادگستری، نیروی انتظامی، اداره ارتباطات و فناوری اطلاعات	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۱۰ میلیون
۱۰-۱-۱	تعداد گواهی نامه های صادر شده	آموزش و پرورش	بهزیستی ، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، سازمان تبلیغات اسلامی ، حوزه های علمیه، ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۶۰ میلیون
۱۱-۱-۱	تعداد گواهی نامه های صادر شده	مرکز مشاوره دانشگاه ها	بهزیستی ، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، سازمان تبلیغات ، حوزه های علمیه، ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی	آمار کیفی و کمی دستگاهی	۶۰ میلیون

شاخص		دستاورد ۲			
آمار شرکت کنندگان در دوره های آموزشی و گواهی نامه های صادر شده		دستاورد ۲: خانواده ها آگاهی لازم را در مورد ازدواج فرزندان دریافت کرده اند.			
اعتبار	روش تایید تغییر ایجاد شده	نهاد های همکار	نهاد متولی	شاخص	خروجی
۲۴۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، آموزش و پرورش، نیروی انتظامی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، بهزیستی، علوم پزشکی، دادگستری، جهاد دانشگاهی. دانشگاه ها، اداره ارتباطات و فناوری اطلاعات	صدا و سیما	میزان دقیق برنامه های آموزشی تهیه شده	۱-۲-۱
۴۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، آموزش و پرورش، نیروی انتظامی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، بهزیستی، علوم پزشکی، دادگستری، جهاد دانشگاهی. دانشگاه ها، اداره ارتباطات و فناوری اطلاعات	صدا و سیما	میزان ساعات پخش برنامه های آموزشی	۲-۲-۱
۱۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	دانشگاه ، فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، نیروی انتظامی	شهرداری	تعداد برنرهای سطح شهر	۳-۲-۱
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	نظام روانشناسان، نیروی انتظامی، دادگستری، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، آموزش و پرورش ، فرهنگ و ارشاد اسلامی ، جهاد دانشگاهی ، علوم پزشکی	بهزیستی	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۴-۲-۱
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	نظام روانشناسان، نیروی انتظامی، دادگستری، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، آموزش و پرورش ، فرهنگ و ارشاد اسلامی ، جهاد دانشگاهی ، علوم پزشکی	بهزیستی	تعداد دوره های آموزشی برگزار شده	۵-۲-۱
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهزیستی، نظام روانشناسان، نیروی انتظامی، فرهنگ و ارشاد اسلامی ، علوم پزشکی، حوزه علمیه	آموزش و پرورش	تعداد دوره های آموزشی برگزار شده	۶-۲-۱
شاخص		طرح پایش و ارزیابی علل			
آمار رسمی نرخ کاهش اعتیاد		اثر ۲: پدیده اعتیاد در استان کرمان کاهش یافته است			
تعداد شرکت کنندگان در دوره ها و گواهی نامه های صادر شده		دستاورد ۱: جوانان و خانواده ها آگاهی لازم از طریق آموزش های پیشگیری از اعتیاد در سه محور دین، قانون و اجتماع دریافت کرده اند.			
اعتبار	روش تایید تغییر ایجاد شده	نهاد های همکار	نهاد متولی	شاخص	خروجی
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهزیستی ، نیروی انتظامی، علوم پزشکی ، دادگستری، شورای مواد مخدر	آموزش و پرورش	تعداد دوره های آموزشی برگزار شده	۱-۱-۲
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	نیروی انتظامی، سازمانهای مردم نهاد، ورزش و جوانان ، ثبت احوال، سازمان تبلیغات	بهزیستی	تعداد دوره ها آموزشی برگزار	۲-۱-۲

				شده	
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	نیروی انتظامی، دادگستری شهرداری	آموزش و پرورش	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۳-۱-۲
۴۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهبودی، نیروی انتظامی، علوم پزشکی، آموزش و پرورش، ورزش و جوانان	دفتر امور بانوان و خانواده استناداری	تعداد همایش های برگزار شده	۴-۱-۲
۱۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	دفتر امور بانوان و خانواده استناداری، سازمان تبلیغات اسلامی، صدا و سیما	صدا و سیما	میزان دقیق برنامه های آموزشی تهیه شده	۵-۱-۲
۸۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	اداره ارتباطات و فناوری اطلاعات، تبلیغات اسلامی، نیروی انتظامی، بهزیستی، فرهنگ و ارشاد اسلامی	صدا و سیما	میزان ساعات پخش برنامه های آموزشی	۶-۱-۲
۱۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	دفتر امور بانوان و خانواده استناداری، نیروی انتظامی	شهرداری	تعداد برنرهای نصب شده	۷-۱-۲
۱۰۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	امور بانوان و خانواده استناداری، نیرو انتظامی، بهزیستی، کانون های فرهنگی و هنری مساجد، اوقاف و امور خیریه	سازمان تبلیغات اسلامی	تعداد جلسات برگزار شده	۸-۱-۲
۳۵ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهبودی، نیروی انتظامی، علوم پزشکی، شورای هماهنگی مواد مخدر	آموزش و پرورش	تعداد طرح های اجرا شده	۹-۱-۲
۳۵ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهبودی، نیروی انتظامی، علوم پزشکی، شورای هماهنگی مواد مخدر	دانشگاه ها	تعداد طرح های اجرا شده	۱۰-۱-۲
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهبودی، علوم پزشکی، نیروی انتظامی، شورای هماهنگی مواد مخدر	آموزش و پرورش	تعداد دوره های آموزشی برگزار شده	۱۱-۱-۲
۶۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	بهبودی، علوم پزشکی، نیروی انتظامی، شورای هماهنگی مواد مخدر	دانشگاه	تعداد دوره های آموزشی برگزار شده	۱۲-۱-۲
۱۲ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	نظام روانشناسی، سازمان تبلیغات اسلامی، شورای هماهنگی مواد مخدر	آموزش و پرورش	تعداد جلسات برگزار شده	۱۳-۱-۲
۱۵ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	دادگستری، نیروی انتظامی، شورای هماهنگی مواد مخدر	آموزش و پرورش	تعداد جلسات برگزار شده	۱۴-۱-۲
۲۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	دادگستری، نیروی انتظامی، شورای هماهنگی مواد مخدر	دانشگاه	تعداد جلسات برگزار شده	۱۵-۱-۲
۲۳۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی، امور بانوان استناداری، بهزیستی	فنی و حرفه ای	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۱۶-۱-۲
۳۰ میلیون	آمار کیفی و کمی دستگاهی	سازمان تبلیغات، حوزه علمیه	کانون مساجد	تعداد جلسات برگزار شده	۱۷-۱-۲

۱۸-۱-۲	تعداد تئاتر های اجرا شده	ارشاد اسلامی	سازمان تبلیغات اسلامی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری، اداره ورزش و جوانان	آمار کمی	۱۰۰ میلیون
شخص		طرح پایش و ارزیابی اثر ۳			
آمار رسمی نرخ اشتغال		اثر ۳: میزان اشتغال زنان در استان کرمان افزایش یافته است.			
دسترسی به سامانه به آدرس samabanoo.ir		دستاورد ۱: سامانه سما بانو سامانه مشاغل اقتصادی بانوان راه اندازی گردیده است			
خروجی	شاخص	نهاد متولی	نهاد های همکار	روش تایید تغییر ایجاد شده	اعتبار
۱-۱-۳	چاپ بانک اطلاعات بانوان	مرکز رشد و کسب و کار بانوان	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری ، (سامانه سما بانو)، کلیه دستگاه های اجرایی مرتبط	نظر سنجی	۲۰ میلیون
۲-۱-۳	تعداد انجمن های ساماندهی شده	صنعت و معدن	اداره کار تعاون و رفاه اجتماعی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، بنیاد ملی نخبگان ، کمیته امداد، بهزیستی، دانشگاه ها ، پارک علم و فناوری، صنعت و معدن، و تجارت، شرکت شهرکهای صنعتی، جهاد کشاورزی ، تعاون روستایی، سازمان عشایری، مرکز رشد و کسب و کار بانوان	کمی و کیفی	۱۰ میلیون
۳-۱-۳	تعداد بازارچه های راه اندازی شده	شهرداری	اداره کار تعاون و رفاه اجتماعی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، بنیاد ملی نخبگان ، کمیته امداد، بهزیستی، دانشگاه ها ، پارک علم و فناوری، صنعت و معدن و تجارت، شرکت شهرکهای صنعتی، جهاد کشاورزی ، تعاون روستایی، سازمان عشایری	کمی و کیفی	۱۵ میلیون
۴-۱-۳	تعداد بازارهای الکترونیکی در دسترس	مرکز رشد و کسب و کار بانوان	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری، اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت و معدن، جهاد کشاورزی، کمیته امداد، بهزیستی، مرکز رشد و کسب و کار بانوان، میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، جهاد دانشگاهی ، تعاون روستایی، سازمان عشایری	نظر سنجی	۱۰۰ میلیون
۵-۱-۳	ارائه لیست واحد ها و اعلام دلایل عدم موفقیت آنان	اداره کل صنعت و معدن	صنعت و معدن، کشاورزی، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، میراث فرهنگی، پارک علم و فناوری ، جهاد کشاورزی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری . مرکز رشد بانوان(سما بانو)	کمی و کیفی	۱۰ میلیون
۶-۱-۳	تدوین یک مورد پژوهش	جهاد دانشگاهی	صنعت و معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بانکها، اداره تعاون ، کار و رفاه اجتماعی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ، سازمان عشایری، تعاون روستایی، فنی و حرفه ای،	آمار	۲۰ میلیون
۷-۱-۳	تعداد کارگاه های آنلاین برگزار شده	فنی و حرفه ای	بهزیستی، فنی و حرفه ای، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی ، دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری، سازمان های مردم نهاد	کمی و کیفی	۸۰ میلیون
۸-۱-۳	تعداد طرح های اجرا شده	فنی و حرفه ای	صنعت و معدن و تجارت، فنی و حرفه ای، بنیاد ملی نخبگان، دانشگاه ها، اداره ارتباطات و فناوری اطلاعات،	کمی و کیفی	۱۰۰ میلیون

		کمیته امداد، بهزیستی، اداره پست ، صندوق کار آفرینی امید ، مرکز رشد و کسب و کار بانوان			
شاخص		دستاوردها			
تاسیس و افتتاح مرکز رشد و شتابدهی با حضور معاون رئیس جمهور		دستاوردها: مرکز رشد و شتاب دهی کسب و کار بانوان راه اندازی گردیده است.			
اعتبار	روش تایید تغییر ایجاد شده	نهاد های همکار	نهاد متولی	شاخص	خروجی
۲۰ میلیون	آمار کمی	پارک علم و فناوری، جهاد کشاورزی ، صنعت و معدن، فنی و حرفه ای، بنیاد نخبگان، دانشگاه ها، اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری	پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)	تعداد ایده های نو ثبت شده در مرکز	۱-۲-۳
۳۰ میلیون	کمی و کیفی	بنیاد نخبگان، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، دانشگاه ها	پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۲-۲-۳
	کمی و کیفی	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری ، بنیاد ملی نخبگان، دانشگاه ها	پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)	تعداد بانوان معرفی شده برای دریافت تسهیلات	۳-۲-۳
	کمی و کیفی	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری ، بنیاد ملی نخبگان، دانشگاه ها	پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)	تعداد افراد معرفی شده به فن بازارها و نمایشگاه ها	۴-۲-۳
۵۰ میلیون	کمی و کیفی	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری ، پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)، دانشگاه ها	بنیاد ملی نخبگان	تعداد مشوره های ارائه شده رایگان	۵-۲-۳
۱۰۰ میلیون	کمی و کیفی	اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری ، بنیاد ملی نخبگان، دانشگاه ها	پارک علم و فناوری (مرکز رشد و کسب و کار بانوان)	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۶-۲-۳
شاخص		ارزیابی و پایش			
آمار رسمی نرخ کاهش خودکشی		اثر ۴: پدیده خودکشی در استان کرمان کاهش یافته است.			
آمار شرکت کنندگان در دوره ها		دستاوردها: جوانان، نوجوانان و خانواده آموزش مهارتهای فردی، خانوادگی و اجتماعی در راستای کاهش پدیده خودکشی را دریافت کرده اند.			
اعتبار	روش تایید تغییر ایجاد شده	نهاد های همکار	نهاد متولی	شاخص	خروجی
۳۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	نیروی انتظامی ، سازمان های مردم نهاد ، علوم پزشکی، ورزش و جوانان، آموزش و پرورش ، فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی ، شهرداری، سازمان های مردم نهاد، بسیج ، هلال احمر	بهزیستی	تعداد مشاوره های ارائه شده	۱-۱-۴

۶۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، نیروی انتظامی، علوم پزشکی، ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، شهرداری، سازمان های مردم نهاد، هلال احمر، سازمان تبلیغات اسلامی، نظام روانشناسان، دادگستری	بهبودی	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۲-۱-۴
۱۰۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	اداره ورزش و جوانان	شهرداری	تعداد جشن ها و مراسمات برگزار شده	۳-۱-۴
۴۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	امور بانوان استانداری، نیروی انتظامی، علوم پزشکی، ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، شهرداری، سازمان های مردم نهاد حوزه آسیب های اجتماعی، هلال احمر، سازمان تبلیغات اسلامی، نظام روانشناسان، معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری	بهبودی	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۴-۱-۴
۶۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	علوم پزشکی، جهاد دانشگاهی، دانشگاه ها، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، نیروی انتظامی، ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرداری، سازمان های مردم نهاد، هلال احمر، سازمان تبلیغات اسلامی، نظام روانشناسی	بهبودی	تعداد گواهی نامه های صادر شده	۵-۱-۴
۲۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	بهبودی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، نیروی انتظامی، دفتر امور فرهنگی و اجتماعی استانداری، علوم پزشکی	بهبودی	تعداد پرونده های مداخله ای صادر شده	۶-۱-۴
۲۵۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	بهبودی، سازمان های مردم نهاد، نیروی انتظامی	صدا و سیما	میزان ساعات برنامه های تهیه و پخش شده	۷-۱-۴
۱۰ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	اداره ورزش جوانان، بهبودی، نیروی انتظامی	شهرداری	تعداد برنهای نصب شده	۸-۱-۴
۱۵ میلیون	آمار کمی و کیفی و نظر سنجی	کانون فرهنگی و هنری مساجد، دفتر امور بانوان استانداری	فرهنگ و ارشاد اسلامی	تعداد جلسات برگزار شده	۹-۱-۴

منابع و مأخذ:

- سند برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده (ماده ۲۳۰ برنامه پنجم توسعه).
- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، (۱۳۹۵)، نگاهی به وضعیت زنان در استان کرمان.
- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، (۱۳۹۵)، نگاهی به وضعیت زنان کشور.
- ضرغامی، حسین، (۱۳۹۰)، تحلیل جمعیت شناختی ازدواج و طلاق. - <http://population.studies.blogfa.com/post/۱۵۶>
- میرزایی، محمد، (۱۳۸۵)، گفتاری در باب جمعیت شناسی کاربردی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- دفتر امور زنان و خانواده وزارت کشور، (۱۳۹۵)، امور زنان و خانواده در اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی ایران.
- سازمان برنامه و بودجه کشور، (۱۳۹۵)، گزارش عملکرد قانون برنامه پنجم توسعه در سال ۱۳۹۴.
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان، سالنامه آماری ۱۳۹۵ استان کرمان.
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان، سالنامه آماری ۱۳۹۴ استان کرمان.